

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1145

Warszawa, 7 marca 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Przemysława Gosiewskiego.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Zbigniew Babalski; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Dariusz Bąk; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Jan Bury s. Antoniego; (-) Tadeusz Cymański; (-) Witold Czarnecki; (-) Edward Czesak; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Szymon Stanisław Giżyński; (-) Przemysław Gosiewski; (-) Tomasz Górski; (-) Krystyna Grabicka; (-) Czesław Hoc; (-) Adam Hofman; (-) Dawid Jackiewicz; (-) Wiesław Janczyk; (-) Grzegorz Janik; (-) Beata Kempa; (-) Robert Kołakowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Tomasz Latos; (-) Adam Lipiński; (-) Marzena Machałek; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Antoni Macierewicz; (-) Barbara Marianowska; (-) Gabriela Masłowska; (-) Marek Matuszewski; (-) Kazimierz Matuszny; (-) Beata Mazurek; (-) Bolesław Grzegorz Piecha; (-) Jacek Pilch; (-) Marek Polak; (-) Piotr Polak; (-) Krzysztof Popiołek; (-) Jan Religa; (-) Jerzy Rębek; (-) Józef Rojek; (-) Jarosław Rusiecki; (-) Anna Sobecka; (-) Piotr Stanke; (-) Jarosław Stawiarski; (-) Jolanta Szczypińska; (-) Stanisław Szwed; (-) Jan Szyszko; (-) Ryszard Terlecki; (-) Andrzej Walkowiak; (-) Teresa Wargocka; (-) Zbigniew Wassermann; (-) Waldemar Wiązowski; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Sławomir Zawisłak; (-) Łukasz Zbonikowski; (-) Jarosław Zieliński; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Żukowski.

U S T A W A

z dnia

o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych¹⁾

Art. 1. Ustawa określa ograniczenia związane z pełnieniem funkcji publicznych, a także zasady składania przez osoby pełniące funkcje publiczne oświadczeń majątkowych.

Art. 2. 1. Osobami pełniącymi funkcje publiczne w rozumieniu niniejszej ustawy są:

- 1) osoby zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.²⁾);
- 2) sędziowie Trybunału Konstytucyjnego;
- 3) zastępcy przewodniczącego i członkowie Trybunału Stanu;
- 4) osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe należących do państwowego zasobu kadrowego zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1217, Nr 249, poz. 1839 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 96);
- 5) osoby zatrudnione na stanowiskach średniego szczebla zarządzania, koordynujących lub samodzielnych w korpusie służby cywilnej;

- 6) osoby zatrudnione w urzędach państwowych, o których mowa w ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.³⁾) na stanowiskach kierowników jednostek i komórek organizacyjnych, ich zastępców, głównego księgowego oraz na stanowiskach podlegających bezpośrednio kierownikowi urzędu;
- 7) urzędnicy służby cywilnej;
- 8) pracownicy gabinetów politycznych;
- 9) osoby zatrudnione w komórkach organizacyjnych właściwych do spraw kontroli i nadzoru na stanowiskach, na których wymagane jest wykształcenie wyższe, w urzędach państwowych, o których mowa w ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, oraz w urzędach, o których mowa w ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218);
- 10) członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 11) członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w urzędach i izbach skarbowych oraz w urzędach kontroli skarbowej;
- 12) funkcjonariusze celni oraz pracownicy izb celnych niebędący funkcjonariuszami celnymi;
- 13) dyrektorzy izb skarbowych i ich zastępcy, naczelnicy urzędów skarbowych i ich zastępcy, dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej i ich zastępcy, dyrektorzy izb celnych i ich zastępcy oraz naczelnicy urzędów celnych i ich zastępcy;

- 14) dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownicy Najwyższej Izby Kontroli nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne;
- 15) starsi radcy i radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 16) Przewodniczący i Zastępcy Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, kierujący jednostkami i komórkami urzędu Komisji, ich zastępcy oraz główni księgowi oraz osoby podlegające Przewodniczącemu;
- 17) prezesi, zastępcy prezesów, członkowie kolegium, naczelnicy wydziałów oraz inspektorzy do spraw kontroli w regionalnych izbach obrachunkowych;
- 18) prezesi, wiceprezesi, członkowie kolegium odwoławczego w samorządowych kolegiach odwoławczych;
- 19) prezesi, wiceprezesi, członkowie zarządów, skarbnicy, osoby zajmujące stanowiska głównego księgowego, kierującego oddziałem terenowym i jego zastępcy oraz osoby zajmujące stanowiska równorzędne pod względem płacowym w bankach państwowych;
- 20) członkowie Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz kierujący komórkami organizacyjnymi Centrali i ich zastępcy oraz kierujący jednostkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.⁴⁾);
- 21) członkowie Rady Polityki Pieniężnej;
- 22) prezesi, wiceprezesi, członkowie zarządu, dyrektorzy zespołów, dyrektorzy oddziałów terenowych i ich zastępcy oraz osoby zajmujące stanowiska równorzędne pod względem płacowym w agencjach państwowych;

- 23) członkowie służby zagranicznej oraz żołnierze zawodowi posiadający stopnie dyplomatyczne w służbie zagranicznej;
- 24) dyrektorzy sądów apelacyjnych i okręgowych oraz kierownicy komórek finansowych sądów rejonowych, a także dyrektorzy finansowo-administracyjnych prokuratur apelacyjnych;
- 25) osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach państwowych zajmujące stanowiska: dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępcy, głównego księgowego, kierownika, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy – oraz komórek równorzędnych, a także głównego księgowego w oddziale terenowym oraz prokurenta i likwidatora;
- 26) osoby zatrudnione w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, zajmujące stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu i głównego księgowego, kierującego oddziałem terenowym i jego zastępcy oraz stanowiska równorzędne pod względem płacowym, a także głównego księgowego w oddziale terenowym oraz prokurenta, likwidatora i obserwatora w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 132, poz. 1108 i Nr 267, poz. 2258);
- 27) członkowie Rady Narodowego Funduszu Zdrowia i rady oddziałów wojewódzkich Funduszu, dyrektorzy i zastępcy dyrektorów oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia oraz główny księgowy Narodowego Funduszu Zdrowia;

- 28) kierownicy samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
- 29) kierujący komórkami organizacyjnymi oraz terenowymi jednostkami organizacyjnymi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i ich zastępcy, członkowie zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz osoby zajmujące stanowiska głównego księgowego;
- 30) członkowie organu zarządzającego lub dysponenci funduszy celowych, o których mowa w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.⁵⁾);
- 31) dyrektorzy, zastępcy dyrektorów i główni księgowych w jednostkach badawczo-rozwojowych.

2. Przepisy ustawy mają zastosowanie do innych osób pełniących funkcje publiczne, jeżeli ustawa szczególna tak stanowi.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) spółce prawa handlowego – rozumie się przez to spółkę handlową, a także inną spółkę, do której stosuje się przepisy prawa handlowego, w tym spółkę według prawa obcego;
- 2) zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej – należy przez to rozumieć wykreślenie z ewidencji działalności gospodarczej w drodze decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej;

Art. 4. Osoby pełniące funkcje publiczne nie mogą:

- 1) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego;
- 2) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, które mogłyby wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność;

- 3) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;
- 4) być członkami zarządów fundacji lub stowarzyszeń, prowadzących działalność gospodarczą;
- 5) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w podmiotach innych niż wymienione w art. 2, korzystających ze środków publicznych, jeżeli z tytułu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji uczestniczą w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub rozliczaniu ich wydatkowania; nie dotyczy to zatrudnienia lub wykonywania zajęć w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej albo pracownika naukowego w jednostce badawczo-rozwojowej lub innej jednostce naukowej w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. b, f lub g ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.⁶⁾), jeżeli osoba ta posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
- 6) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;
- 7) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego;
- 8) zarządzać działalnością gospodarczą lub być przedstawicielem albo pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.

Art. 5. Jeżeli osoby, o których mowa w art. 2, w dniu powołania na stanowisko lub powierzenia funkcji wbrew warunkom, o których mowa w art. 4, pełnią funkcję, są zatrudnione, prowadzą działalność gospodarczą albo posiadają akcje lub udziały w ilości przekraczającej dopuszczalny limit, są obowiązane w terminie 4 miesięcy od dnia objęcia stanowiska lub funkcji zrzec się pełnionej funkcji, rozwiązać stosunek pracy lub zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyć udziały lub akcje.

Art. 6. 1. Naruszenie zakazów, o których mowa w art. 4, przez osoby wymienione w art. 2, powoduje odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę, nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia, w którym uzyskano informację i powodach uzasadniających podjęcie takiej decyzji.

2. Odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę w trybie określonym w ust. 1 jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika na podstawie art. 52 §1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁷⁾).

Art. 7. 1. Zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek, o którym mowa w art. 4 pkt 1, nie dotyczy osób wymienionych w art. 2, o ile zostały zgłoszone lub wyznaczone do objęcia takich stanowisk w spółce prawa handlowego przez Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki, w których udział Skarbu Państwa jest równy lub przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, albo przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego. Osoby te nie mogą zostać zgłoszone lub wyznaczone do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów zgłaszających lub wyznaczających te osoby.

2. Podmiot zgłaszający lub wyznaczający osoby do organów spółek prawa handlowego prowadzi wykaz osób zgłoszonych lub wyznaczonych.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko osoby zgłoszonej lub wyznaczonej do organu spółki prawa handlowego, adres miejsca zamieszkania, miejsce pracy, zajmowane stanowisko lub funkcję;
- 2) datę powołania lub wyboru osoby do organu spółki prawa handlowego;
- 3) datę zaprzestania pełnienia funkcji w organie spółki prawa handlowego.

4. Informacje zawarte w wykazie, o którym mowa w ust. 3, są jawne, z wyłączeniem danych o adresie miejsca zamieszkania osoby zgłoszonej lub wyznaczonej. Jawne informacje są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej lub na stronach internetowych podmiotu zgłaszającego lub wyznaczającego.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą otrzymywać odrębne wynagrodzenie z tytułu sprawowania funkcji w spółce prawa handlowego, do której zostały zgłoszone lub wyznaczone, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306, z późn. zm.⁸⁾).

Art. 8. 1. Osoby, o których mowa w art. 2, nie mogą, przed upływem 2 lat od dnia zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorcy lub podmiotu od niego zależnego, jeżeli wydawały rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych dotyczących tego przedsiębiorcy; nie dotyczy to wydawanych na podstawie odrębnych przepisów decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i innych składek, do poboru których jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem decyzji dotyczących ulg i zwolnień w tych podatkach, opłatach lub składkach.

2. Podmiotem zależnym od innego przedsiębiorcy w rozumieniu ust. 1 jest podmiot, w którym:

- 1) inny przedsiębiorca posiada bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w jego organach;
- 2) inny przedsiębiorca jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organu zarządzającego lub nadzorczego w tym podmiocie;
- 3) więcej niż połowa członków zarządu przedsiębiorcy jest jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze w innym podmiocie;
- 4) inny przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ na działalność tego przedsiębiorcy, w szczególności na podstawie umowy przewidującej zarządzanie tym przedsiębiorcą lub przekazywanie zysku.

3. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorcy lub w podmiocie od niego zależnym, o których mowa w ust. 1, przed upływem 2 lat może wyrazić podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia majątkowego, o którym mowa w art. 12. Odmowa wyrażenia zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

4. Osoby, o których mowa w art. 7 ust. 1, wyznaczone do organów spółek prawa handlowego nie mogą przed upływem 2 lat od zaprzestania pełnienia funkcji w organach spółek prawa handlowego być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w tych spółkach.

5. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć w spółkach prawa handlowego przez osoby, o których mowa w ust. 4, przed upływem 2 lat może wyrazić podmiot, który zgłosił lub wyznaczył osobę do organu spółki prawa handlowego. Odmowa wyrażenia zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 9. 1. Osoby, o których mowa w art. 2, są obowiązane złożyć oświadczenie o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka.

Oświadczenie składa się podmiotowi uprawnionemu do odbioru oświadczenia majątkowego, o którym mowa w art. 12.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 14 dni od dnia objęcia stanowiska lub funkcji, a w przypadku podjęcia przez małżonka takiej działalności w trakcie pełnienia funkcji lub zmiany jej charakteru, także w trakcie pełnienia funkcji, w terminie 14 dni niezwłocznie po zaistnieniu przesłanek do jego złożenia.

3. W przypadku niezłożenia oświadczenia o działalności prowadzonej przez małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną w terminie, o którym mowa w ust. 2, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Podmiot uprawniony do odbioru oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną, na wniosek przełożonego lub osoby obowiązanej do złożenia tego oświadczenia, wydaje, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, i doręcza przełożonemu rozstrzygnięcie, czy działalność gospodarcza małżonka może wywoływać podejrzenie o stronniczość lub interesowność osoby wymienionej w art. 2. Rozstrzygnięcie następuje w drodze decyzji administracyjnej.

5. Do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Prezesa Rady Ministrów, wicemarszałka Sejmu, wicemarszałka Senatu, wiceprezesa Rady Ministrów, Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, pierwszego zastępcy Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz wiceprezesa Narodowego Banku Polskiego – przepisu ust. 3 nie stosuje się.

6. Informacje zawarte w oświadczeniu o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie miejsca zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, a także adresie prowadzenia działalności go-

spodarczej, jeżeli jest on tożsamy z adresem zamieszkania tych osób. Jawne informacje zawarte w oświadczeniu są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej.

7. Jeżeli osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka nie posiada takiej wiedzy, składa oświadczenie o braku takiej wiedzy podmiotowi uprawnionemu do odbioru oświadczenia.

8. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁹⁾).

9. Wzory oświadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią odpowiednio załączniki nr 1 i 2 do ustawy.

Art. 10. Wybór lub powołanie do organu spółki, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia z naruszeniem zakazów określonych w art. 4 i art. 8 ust. 1 są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru.

Art. 11. 1. Osoby, o których mowa w art. 2, są obowiązane złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym, obejmujące majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową oraz o stanie majątku osobistego małżonka, zwane dalej „oświadczeniem majątkowym”.

2. Informacja o stanie majątku osobistego małżonka dotyczy tylko składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego.

3. Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:

- 1) posiadanych nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania, a także o posiadanych zasobach pieniężnych oraz instrumentach finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.¹⁰⁾);

- 2) mieniu nabytym przez tę osobę od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, związków tych jednostek, jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, które podlegało zbyciu w drodze przetargu;
- 3) przychodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu, w ostatnim roku podatkowym poprzedzającym złożenie oświadczenia majątkowego;
- 4) zajmowanych stanowiskach w spółkach prawa handlowego, spółdzielniach, fundacjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą oraz o uczestnictwie w spółkach cywilnych lub osobowych spółkach handlowych, a także o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego;
- 5) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością albo byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność;
- 6) posiadanych składnikach mienia ruchomego o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł;
- 7) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały one zaciągnięte;
- 8) mieniu o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł, w stosunku do których prawo własności zostało przeniesione na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków oraz małżonków innych zstępnych, także na

inne osoby **pozostające we wspólnym pożyciu**, na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia;

- 9) różnicy liczbowej w stanie majątkowym w stosunku do okresu za jaki złożono poprzednie oświadczenie;
- 10) stanie majątku osobistego małżonka, obejmującego składniki majątkowe, o których mowa w pkt 1-4, 6, 7 i 9.

4. W oświadczeniu majątkowym wskazuje się źródła pochodzenia mienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, 2, 4, 6 i 8, które zostało nabyte w okresie pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska lub od dnia złożenia ostatniego oświadczenia majątkowego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

5. W oświadczeniu majątkowym określa się przynależność poszczególnych składników majątkowych, przychodów i zobowiązań do majątku osobistego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.

6. Oświadczenie majątkowe wraz z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) za rok poprzedni składa się podmiotowi, o którym mowa w art. 12, w dwóch egzemplarzach. Podmiot przyjmujący oświadczenie majątkowe lub osoba przez niego upoważniona potwierdza pisemnie jego przyjęcie.

7. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia oraz imionach i nazwiskach osób, o których mowa w ust. 3 pkt 8. Jawne informacje zawarte w oświadczeniu są udostępniane przez podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia w Biuletynie Informacji Publicznej, a jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych, do odebrania których jest uprawniony Szef Kancelarii Sejmu lub Szef Kancelarii Senatu – na stronach internetowych tych podmiotów.

8. Przepisu ust. 7 nie stosuje się do oświadczeń majątkowych składanych przez pracowników wywiadu skarbowego, o których mowa w art. 36 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8,

poz. 65, z późn. zm.¹¹⁾). Oświadczenia majątkowe pracowników wywiadu skarbowego podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.¹²⁾).

9. Pierwsze oświadczenie majątkowe składa się w terminie 14 dni od dnia objęcia stanowiska lub funkcji, według stanu na dzień objęcia stanowiska lub funkcji.

10. Kolejne oświadczenia majątkowe składa się co roku, do dnia 15 maja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, a także w terminie 14 dni od dnia zaprzestania zajmowania stanowiska lub zaprzestania pełnienia funkcji, według stanu na dzień zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji.

11. W przypadku gdy osoba składająca oświadczenie majątkowe nie posiada wiedzy co do stanu majątku osobistego małżonka, składa oświadczenie o braku takiej wiedzy podmiotowi upoważnionemu do odebrania oświadczenia.

12. W przypadku niezłożenia oświadczenia majątkowego w terminie, o którym mowa w ust. 2, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania

13. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

14. Wzór oświadczenia majątkowego stanowi załącznik nr 3 do ustawy.

Art. 12. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Szef Kancelarii Sejmu, Szef Kancelarii Senatu, Prezes Trybunału Konstytucyjnego, Wiceprezes Trybunału Konstytucyjnego, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni

przeciwko Narodowi Polskiemu, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Główny Inspektor Pracy, zastępca Głównego Inspektora Pracy, Prezes Polskiej Akademii Nauk, wiceprezes Polskiej Akademii Nauk, Kierownik Krajowego Biura Wyborczego, Rzecznik Ubezpieczonych składają oświadczenie majątkowe Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego.

2. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sekretarz Stanu oraz Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej składają oświadczenie majątkowe Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Oświadczenie majątkowe składają:

- 1) wicemarszałek Sejmu lub Senatu – odpowiednio Marszałkowi Sejmu lub Marszałkowi Senatu;
- 2) wiceprezes Rady Ministrów, minister, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Sekretarz Komitetu Integracji Europejskiej, wojewoda, wicewojewoda – Prezesowi Rady Ministrów;
- 3) sekretarz stanu, podsekretarz stanu (wiceminister) – właściwemu ministrowi, a w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 4) Szef Biura Trybunału Konstytucyjnego oraz sędziowie Trybunału Konstytucyjnego – Prezesowi Trybunału Konstytucyjnego;
- 5) Zastępcy przewodniczącego i członkowie Trybunału Stanu – Przewodniczącemu Trybunału Stanu
- 6) kierownik urzędu centralnego lub państwowej jednostki organizacyjnej – organowi nadrzędnemu lub nadzorującemu;

- 7) zastępca kierownika urzędu centralnego lub państwowej jednostki organizacyjnej – kierownikowi urzędu centralnego lub państwowej jednostki organizacyjnej;
- 8) dyrektor generalny urzędu naczelnego lub centralnego urzędu administracji rządowej i dyrektor generalny urzędu wojewódzkiego – Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 9) kierujący departamentami lub komórkami równorzędnymi w państwowych jednostkach organizacyjnych zajmujący wysokie stanowiska państwowe – kierownikowi jednostki;
- 10) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 4, 6 i 8, będące członkami korpusu służby cywilnej, oraz w pkt 9 i 10, właściwemu dyrektorowi generalnemu urzędu lub kierownikowi jednostki, jeżeli nie ma stanowiska dyrektora generalnego;
- 11) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 8, niebędące członkami korpusu służby cywilnej – właściwemu kierownikowi urzędu;
- 12) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 11, kierownikowi urzędu, natomiast osoby określone w pkt 12, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 13) kierownik zespolonej służby, inspekcji lub straży, odpowiednio staroście lub wojewodzie;
- 14) pracownicy gabinetów politycznych – właściwemu ministrowi lub Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 14) osoby będące w służbie zagranicznej – ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, z wyjątkiem osób pełniących funkcje attache obrony (wojskowego, morskiego, lotniczego) albo zastępcy attache obrony (wojskowego, morskiego, lotniczego), którzy składają oświadczenie Ministrowi Obrony Narodowej;

- 15) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 13, Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli;
- 16) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 14, Prezesowi Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa; z tym że Prezes Prokuraturii – ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa;
- 17) Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego oraz kierujący jednostkami i komórkami organizacyjnymi, ich zastępcy, główny księgowy oraz osoby zatrudnione na stanowiskach podległych bezpośrednio kierownikowi – Przewodniczącemu, natomiast Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego – Prezesowi Rady Ministrów;
- 18) prezes regionalnej izby obrachunkowej i prezes samorządowego kolegium odwoławczego – ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej;
- 19) pracownicy regionalnych izb obrachunkowych zajmujący stanowiska: zastępcy prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli – prezesowi regionalnej izby obrachunkowej;
- 20) pracownicy samorządowych kolegiów odwoławczych zajmujący stanowiska: wiceprezesa oraz członka kolegium – prezesowi;
- 21) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 18, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 22) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 19, Prezesowi Narodowego Banku Polskiego;
- 23) Członkowie Rady Polityki Pieniężnej - Przewodniczącemu Rady Polityki Pieniężnej
- 24) prezes agencji państwowej – organowi nadzorującemu agencję;

- 25) pracownicy agencji państwowych zajmujący stanowiska: wiceprezesa, członka zarządu, dyrektora zespołu, dyrektora oddziału terenowego, jego zastępcy lub stanowiska równorzędne – prezesowi agencji;
- 26) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 22, prezesowi właściwego sądu lub właściwemu prokuratorowi apelacyjnemu;
- 27) dyrektor przedsiębiorstwa państwowego – organowi założycielskiemu;
- 28) prezes spółki prawa handlowego, o której mowa w art. 2 pkt 24, ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa;
- 29) w przedsiębiorstwach państwowych lub w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz w spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, pracownicy zajmujący stanowiska: zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa lub wiceprezesa, członka zarządu, głównego księgowego, dyrektora oddziału terenowego lub jego zastępcy albo stanowisko równorzędne pod względem płacowym i głównego księgowego w oddziale terenowym – odpowiednio dyrektorowi przedsiębiorstwa lub prezesowi spółki; z tym że obserwator, prokurent i likwidator – ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa;
- 30) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 25, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia;
- 31) kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej – organowi założycielskiemu;
- 32) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 27, kierownikowi jednostki organizacyjnej;

- 33) osoby, o których mowa w art. 2 pkt 28, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 34) dyrektor jednostki badawczo-rozwojowej – organowi nadzorującemu, zastępca dyrektora i główny księgowy – dyrektorowi jednostki badawczo-rozwojowej;
- 35) osoby, o których mowa w art. 2 ust. 2, inne niż członkowie korpusu służby cywilnej – Prezesowi Rady Ministrów lub podmiotowi wskazanemu w odrębnych przepisach.

Art. 13. 1. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonuje podmiot, któremu złożono oświadczenie majątkowe. Podmiot ten przekazuje jeden egzemplarz oświadczenia majątkowego właściwemu urzędowi skarbowemu. Właściwy urząd skarbowy dokonuje analizy oświadczeń majątkowych osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-5, 7 i 12-29, oraz może dokonać analizy oświadczeń majątkowych osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 i 8-11.

2. Właściwość urzędu skarbowego ustala się według przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹³⁾) oraz aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.

3. Podmioty dokonujące analizy, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii rocznego zeznania podatkowego (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych wraz z dołączonymi do nich kopiami rocznych zeznań podatkowych (PIT).

4. Właściwy urząd skarbowy, dokonując analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym, jest uprawniony do zapoznania się we własnym zakresie z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie majątkowe.

5. Podmioty dokonujące analizy, o których mowa w ust. 1, w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawdziwości i prawidłowości analizowanego oświadczenia występują z wnioskiem o wszczęcie kontroli oświadczenia majątkowego do właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Wniosek jest kierowany do wiadomości odpowiednio podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, lub urzędu skarbowego.

6. Kontroli oświadczenia majątkowego pod względem prawdziwości i prawidłowości Centralne Biuro Antykorupcyjne dokonuje w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592).

7. Oświadczenie majątkowe przechowuje się przez okres 6 lat od dnia złożenia oświadczenia.

Art. 14. 1. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie do dnia 30 października każdego roku, zamieszcza odpowiednio w Biuletynie Informacji Publicznej albo na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu informacje o:

- 1) osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
- 2) nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły takie oświadczenia;
- 3) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

2. Osoba, której dotyczą informacje, o których mowa w ust. 1, ma prawo wystąpić do podmiotu uprawnionego do przyjęcia oświadczenia majątkowego, ze stosownym wyjaśnieniem.

3. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyjaśnień, zamieszcza je odpowiednio w Biuletynie Informacji Publicznej albo na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu.

Art. 15. 1. Tworzy się Rejestr Korzyści, zwany dalej „Rejestrem”.

2. W Rejestrze ujawniane są korzyści uzyskiwane przez osoby, o których mowa w ust. 7, oraz ich małżonków.

3. Do Rejestru należy zgłaszać informacje o:

- 1) wszystkich stanowiskach i zajęciach wykonywanych zarówno w administracji publicznej, jak i w instytucjach prywatnych, z tytułu których pobiera się wynagrodzenie, oraz pracy zawodowej wykonywanej na własny rachunek;
- 2) faktach materialnego wspierania działalności publicznej prowadzonej przez zgłaszającego;
- 3) darowiznie otrzymanej od podmiotów krajowych lub zagranicznych, jeżeli jej wartość przekracza 50% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonej na podstawie odrębnych przepisów;
- 4) wyjazdach krajowych lub zagranicznych niezwiązanych z pełnioną funkcją publiczną, jeżeli ich koszt nie został pokryty przez zgłaszającego lub jego małżonka albo instytucje ich zatrudniające bądź partie polityczne, zrzeszenia lub fundacje, których są członkami;
- 5) innych uzyskanych korzyściach, o wartościach większych niż wskazane w pkt 3, nie związanych z zajmowaniem stanowisk lub wykonywaniem zajęć albo pracy zawodowej, o których mowa w pkt 1.

4. Do Rejestru należy także zgłaszać informacje o udziale w organach fundacji, spółek prawa handlowego lub spółdzielni, nawet wówczas, gdy z tego tytułu nie pobiera się żadnych świadczeń pieniężnych.

5. Przy podawaniu informacji zgłaszający jest obowiązany zachować największą staranność i kierować się swoją najlepszą wiedzą.

6. Wszystkie zmiany danych objętych Rejestrem należy zgłosić nie później niż w ciągu 30 dni od dnia ich zaistnienia.

7. Obowiązek zgłaszania informacji, o których mowa w ust. 2-4, do Rejestru obejmuje członków Rady Ministrów, sekretarzy i podsekretarzy stanu w ministerstwach i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz kierowników urzędów centralnych.

8. Rejestr jest jawny.

9. Rejestr prowadzi Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

10. Prowadzący Rejestr raz w roku, w odrębnej publikacji, podaje do publicznej wiadomości zawarte w nim dane.

11. Ujawnienie informacji w Rejestrze nie zwalnia od odpowiedzialności przewidzianej w ustawie za niedopełnienie określonych w niej obowiązków.

Art. 16. Niezłożenie w terminie oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka lub oświadczenia majątkowego albo niewypełnienie obowiązku określonego w art. 5 stanowi podstawę do odpowiedzialności dyscyplinarnej, innej odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa, odwołania ze stanowiska lub rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Art. 17. Kto, będąc obowiązany do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka lub oświadczenia majątkowego nie składa go w terminie, o którym mowa w art. 9 ust. 3 lub w art. 11 ust 12 albo nie dopełnia w określonym w ustawie terminie obowiązku zrzeczenia się pełnienia funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działal-

ności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji, w związku z jednoczesnym sprawowaniem funkcji publicznej,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 19. 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, nie podaje źródeł pochodzenia mienia nabytego w okresie pełnienia funkcji, podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 3.

2. Mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową w rozumieniu art. 45 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

3. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka przepadek mienia, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, chociażby nie stanowiło własności sprawcy; przepisy art. 44 § 4, 5 i 8 oraz art. 45 § 3-6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny stosuje się odpowiednio.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli nabycie mienia wyczerpuje znamiona innego czynu zabronionego.

Art. 20. Kto, wbrew warunkom określonym w art. 8, zatrudnia osobę pełniącą funkcję publiczną,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 21. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.¹⁴⁾) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do państwowych inspektorów sanitarnych oraz ich zastępców stosuje się przepisy ustawy z dnia ... o ogra-

niczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), z zastrzeżeniem ust. 5.”;

2) uchyla się ust. 4;

3) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Oświadczenie majątkowe, o którym mowa w art. 11 ustawy wymienionej w ust. 3, składają odpowiednio:

- 1) państwowi powiatowi i państwowi graniczni inspektorzy sanitarni oraz ich zastępcy – państwowym wojewódzkim inspektorom sanitarnym;
- 2) państwowi wojewódzcy inspektorzy sanitarni oraz ich zastępcy – Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.¹⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 49a otrzymuje brzmienie:

„Art. 49a 1. Do prokuratorów stosuje się przepisy ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Oświadczenie majątkowe prokuratorzy składają odpowiednio właściwemu prokuratorowi apelacyjnemu, wojskowemu prokuratorowi okręgowemu lub naczelnikowi oddziałowej komisji, którzy dokonują analizy danych zawartych w oświadczeniach w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku”;

2) Uchyla się art. 49b

3) Uchyla się art. 49c

Art. 23. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 24h otrzymuje brzmienie:

„Art. 24h. 1. Radny, wójt, zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta są obowiązani złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym, obejmujące majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową, oraz o stanie majątku osobistego małżonka, zwane dalej „oświadczeniem majątkowym”.

2. Informacja o stanie majątku osobistego małżonka dotyczy tylko składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego.

3. Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:

1) posiadanych nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania, a także posiadanych zasobach pieniężnych oraz instrumentach finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.¹¹⁾);

- 2) mieniu nabytym od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego, związku takich jednostek albo od jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, jeżeli podlegało ono zbyciu w drodze przetargu;
- 3) przychodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu, w ostatnim roku podatkowym poprzedzającym złożenie oświadczenia majątkowego;
- 4) zajmowanych stanowiskach w spółkach prawa handlowego, spółdzielniach, fundacjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą oraz o uczestnictwie w spółkach cywilnych lub osobowych spółkach handlowych, a także o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego;
- 5) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością albo byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność;
- 6) posiadanych składnikach mienia ruchomego o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł;

- 7) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały one udzielone;
 - 8) mieniu o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł, w stosunku do którego prawo własności zostało przeniesione na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków oraz małżonków innych zstępnych, a także na inne osoby pozostające we wspólnym pożyciu, na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia;
 - 9) różnicy w stanie majątkowym w stosunku do okresu za jaki złożono poprzednie oświadczenie majątkowe;
 - 10) stanie majątku osobistego małżonka, obejmującego składniki wymienione w pkt 1-4, 6, 7 i 9.
4. W oświadczeniu majątkowym wskazuje się źródła pochodzenia mienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, 2, 4, 6 i 8, które zostało nabyte w okresie pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska albo od dnia złożenia

ostatniego oświadczenia majątkowego, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

5. W oświadczeniu majątkowym określa się przynależność poszczególnych składników majątkowych, przychodów i zobowiązań do majątku osobistego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.
6. Jeżeli osoba składająca oświadczenie majątkowe nie posiada wiedzy co do stanu majątku osobistego małżonka, składa podmiotowi upoważnionemu do odebrania oświadczenia majątkowego oświadczenie o braku takiej wiedzy.
7. Oświadczenie majątkowe wraz z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) za rok poprzedni i jego korektą składają w dwóch egzemplarzach:
 - 1) radny – przewodniczącemu rady gminy;
 - 2) wójt i przewodniczący rady gminy – wojewodzie;
 - 3) zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta – wójtowi.

Podmiot przyjmujący oświadczenie majątkowe lub osoba przez niego upoważniona potwierdza pisemnie przyjęcie tego oświadczenia.

8. Radny i wójt składają pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania, według stanu na dzień ogłoszenia wyniku wyborów. Do pierwszego oświadczenia majątkowego radny jest obowiązany dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy, w której uzyskał mandat, a wójt informację o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadzili przed dniem wyboru. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez radnego i wójta co roku do dnia 15 maja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz na 2 miesiące przed upływem kadencji, według stanu na dzień jego złożenia.
9. Zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta składają pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia objęcia stanowiska lub od dnia zatrudnienia, według stanu na dzień powołania lub zatrudnienia. Do pierwszego oświadczenia majątkowego osoby te są obowiązane dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli prowadzili ją przed dniem powołania lub zatrudnienia.

Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez nich co roku do dnia 15 maja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz w dniu odwołania ze stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę, według stanu na dzień odwołania lub rozwiązania umowy o pracę.

10. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe. Osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe, przekazują jeden egzemplarz oświadczenia urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Oświadczenie majątkowe przechowuje się przez okres 6 lat.
11. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonuje również urząd skarbowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe, z tym że oświadczenia majątkowe osób wydających decyzje administracyjne w imieniu wójta są poddawane analizie, o ile osoby te są upoważnione do wydawania decyzji administracyjnych przyznających określone przywileje, w szczególności w formie zezwoleń, zwolnień od ponoszenia ciężarów o charakterze publicznoprawnym, licencji i umorzeń. Analizując oświadczenie majątkowe urząd skarbowy uwzględnia również we własnym zakresie roczne zeznanie podatkowe (PIT)

małżonka osoby składającej oświadczenie majątkowe.

12. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego, o których mowa w ust. 10 i 11, są uprawnione do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii rocznego zeznania podatkowego (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych oraz z dołączonymi do nich kopiami rocznych zeznań podatkowych (PIT).
13. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego, o których mowa w ust. 10 i 11, w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawdziwości i prawidłowości analizowanego oświadczenia występują z wnioskiem o wszczęcie kontroli oświadczenia majątkowego do jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Wniosek jest kierowany również do wiadomości odpowiednio podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, albo urzędu skarbowego.
14. Kontroli oświadczenia majątkowego pod względem prawdziwości i prawidłowości Centralne Biuro Antykorupcyjne dokonuje w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym

(Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592).

15. W przypadku niezłożenia oświadczenia majątkowego w terminie, o którym mowa w ust. 8 i ust. 9, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania
16. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁰⁾).
17. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia majątkowego radnego oraz wzór formularza oświadczenia majątkowego wójta, zastępcy wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta, uwzględniając zakazy określone w odniesieniu do tych osób w art. 24f ust. 1, 2 i 5 i art. 24n ust. 1.”;

2) art. 24i i 24j otrzymują brzmienie:

„Art. 24i. 1. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, adresach nierucho-

mości wpisanych do oświadczenia oraz imionach i nazwiskach osób, o których mowa w art. 24h ust. 3 pkt 8.

2. Wojewoda i przewodniczący rady gminy przekazują wójtowi kopie oświadczeń majątkowych, które im złożono.
3. Jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁶⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”.
4. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie do dnia 30 października każdego roku, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o:
 - 1) osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
 - 2) nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
 - 3) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.
5. Osoba, której dotyczą informacje zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej, o których mowa w ust. 4, ma prawo wystąpić do podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, ze stosownym wyjaśnieniem.

6. Podmiot, któremu złożono oświadczenie majątkowe, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyjaśnień, umieszcza je w Biuletynie Informacji Publicznej.

- Art. 24j. 1. Radny, wójt, zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta są obowiązani złożyć oświadczenie o działalności gospodarczej prowadzonej przez ich małżonka, jeżeli działalność ta jest wykonywana na terenie gminy, w której osoba obowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona. Obowiązani są oni również do złożenia oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy lub gminnymi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.
2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, są składane w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania, objęcia stanowiska lub zatrudnienia osoby obowiązanej do ich złożenia, a w przypadku podjęcia działalności gospodarczej albo zawarcia umowy określonej w ust. 1 w trakcie pełnienia funkcji lub w czasie zatrudnienia – w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny złożenia oświadczenia.

3. W przypadku niezłożenia oświadczenia o działalności prowadzonej przez małżonka w terminie, o którym mowa w ust. 2, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
4. Do składania oświadczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 24h ust. 7 w zakresie podmiotów uprawnionych do przyjęcia oświadczenia.
5. Podmiot, któremu wójt, zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta złożyli oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, na wniosek tych osób albo z urzędu, w terminie 14 dni i doręcza przełożonemu rozstrzygnięcie, czy działalność gospodarcza prowadzona przez małżonka osoby obowiązanej do złożenia tego oświadczenia może wywoływać podejrzenie o stronnictwo lub interesowność tej osoby w wykonywaniu obowiązków służbowych wynikających z pełnienia funkcji albo zatrudnienia. Rozstrzygnięcie następuje w drodze decyzji administracyjnej.
6. Osoba, o której mowa w ust. 1, której małżonek w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie danej gminy w jednostce organizacyjnej jednostki samo-

rzędu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie w spółkach prawa handlowego, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do pisemnego poinformowania o tym fakcie osoby, której składa oświadczenie majątkowe. Obowiązek złożenia informacji dotyczy również przypadku zmiany stanowiska przez małżonka zatrudnionego w podmiotach, o których mowa w zdaniu pierwszym. Informacja jest składana w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jej złożenia.

7. Do oświadczeń, o których mowa w ust. 1, oraz informacji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 24h ust. 10 i 12, z tym że nie przesyła się ich właściwemu urzędowi skarbowemu i nie podlegają one analizie urzędu skarbowego.
8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, oraz informacja, o której mowa w ust. 5, podlegają ujawnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, z wyłączeniem adresów zamieszkania osób je składających oraz osób, których one dotyczą, a także adresu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli jest on jednocześnie adresem zamieszkania wymienionych osób.
9. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osoby, o której

mowa w ust. 1, powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

10 Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osób, o których mowa w ust. 1, z pouczeniem o jego stosowaniu wyłącznie do działalności gospodarczej prowadzonej na terenie gminy, w której osoba obowiązana do złożenia tego oświadczenia sprawuje mandat, pełni funkcję lub jest zatrudniona.”;

3) w art. 24k w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nie złożenie oświadczenia majątkowego w terminie określonym w art. 24h ust. 15, a oświadczeń, o których mowa w art. 24j ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 24j ust. 5, w terminie określonym odpowiednio w art. 24j ust. 2 i 5 przez:”;

4) uchyla się art. 24l;

5) po art. 24m dodaje się art. 24n-24s w brzmieniu:

„Art. 24n. 1. Wójt, zastępca wójta, skarbnik gminy, sekretarz gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta w okresie pełnienia funkcji lub trwania zatrudnienia nie mogą:

1) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego;

- 2) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, jeżeli mogłoby to wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność;
- 3) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;
- 4) być członkami zarządów fundacji lub stowarzyszeń, prowadzących działalność gospodarczą;
- 5) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w podmiotach korzystających ze środków publicznych, jeżeli z tytułu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji uczestniczą w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub rozliczaniu ich wydatkowania; nie dotyczy to zatrudnienia lub wykonywania zajęć w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej albo pracownika naukowego w jednostce badawczo-rozwojowej lub innej jednostce naukowej w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. b, f lub g ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.⁷⁾), jeżeli osoba ta posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
- 6) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przed-

stawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;

- 7) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością albo być przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.
2. Jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, w dniu powierzenia pełnienia funkcji lub zatrudnienia, wbrew zakazowi określonemu w ust. 1, pełnią funkcję, są zatrudnione, prowadzą działalność gospodarczą albo posiadają akcje lub udziały w ilości przekraczającej dopuszczalny limit, są obowiązane w terminie 4 miesięcy od dnia objęcia funkcji lub podjęcia zatrudnienia odpowiednio zrzec się funkcji, rozwiązać stosunek pracy lub zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyć udziały lub akcje.
 3. Niewykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, przez:
 - 1) wójta – powoduje wygaśnięcie jego mandatu;
 - 2) zastępcę wójta, skarbnika gminy, sekretarza gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta – powoduje

odpowiednio odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę, nie później niż po upływie miesiąca od dnia, w którym uzyskano informację o powodach uzasadniających podjęcie takiej decyzji. W takich przypadkach odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁸⁾).

4. Osoby, wobec których zastosowano sankcje określone w ust. 3, nie mogą ubiegać się o mandat ani być powołane do pełnienia funkcji lub być zatrudnione na stanowiskach wymienionych w ust. 3 w okresie 12 miesięcy od dnia wygaśnięcia ich mandatu, odwołania ze stanowiska lub rozwiązania stosunku pracy.
5. Naruszenie zakazów, o których mowa w ust. 1, stanowi również przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 24o. 1. Zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek, o którym mowa w art. 24n ust. 1 pkt 1, nie dotyczy osób, które zostały zgłoszone lub wyznaczone do objęcia takich stanowisk w spółce prawa handlowego przez Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki, w których udział Skarbu Państwa jest równy lub przekracza

50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, albo przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego. Osoby te nie mogą zostać zgłoszone lub wyznaczone do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów zgłaszających lub wyznaczających te osoby.

2. Podmioty zgłaszające lub wyznaczające osoby jako swoich reprezentantów do organów spółek prawa handlowego prowadzą wykazy osób zgłoszonych lub wyznaczonych.
3. Wykaz, o którym mowa w ust. 2, zawiera:
 - 1) imię (imiona) i nazwisko osoby zgłoszonej lub wyznaczonej do organu spółki prawa handlowego, miejscowość, w której ona zamieszkuje, a także miejsce pracy i zajmowane stanowisko lub funkcję;
 - 2) datę powołania lub wyboru osoby do organu spółki prawa handlowego;
 - 3) datę zaprzestania pełnienia funkcji w organie spółki prawa handlowego.
4. Informacje zawarte w wykazie, o którym mowa w ust. 3, są jawne, z wyłączeniem danych o adresie zamieszkania osoby zgłoszonej lub wyznaczonej. Jawne informacje są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej lub na stronach inter-

netowych podmiotu zgłaszającego lub wyznaczającego.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1, zgłoszone lub wyznaczone do objęcia stanowiska w organach spółek prawa handlowego mogą otrzymywać odrębne wynagrodzenie z tytułu zajmowania tego stanowiska, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306, z późn. zm.⁹⁾).
6. Osoby zgłoszone lub wyznaczone do organów spółek prawa handlowego nie mogą przed upływem 3 lat od zaprzestania pełnienia funkcji w organach tych spółek być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w tych spółkach.
7. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć w spółkach prawa handlowego przez osoby, o których mowa w ust. 6, przed upływem 3 lat może wyrazić podmiot, który zgłosił lub wyznaczył osobę do organu spółki prawa handlowego. Wyrażenie zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 24p. 1. Osoby, o których mowa w art. 24n ust. 1, nie mogą, przed upływem 3 lat od dnia zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć zarobkowych

u przedsiębiorcy lub podmiotu od niego zależnego, jeżeli wydawały rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych dotyczących tego przedsiębiorcy; nie dotyczy to wydawanych na podstawie odrębnych przepisów decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i innych składek, do poboru których jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych z wyjątkiem decyzji dotyczących ulg i zwolnień w tych podatkach, opłatach lub składek.

2. Podmiotem zależnym od innego przedsiębiorcy w rozumieniu ust. 1 jest podmiot, w którym:
 - 1) inny przedsiębiorca posiada bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w jego organach;
 - 2) inny przedsiębiorca jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organu zarządzającego lub nadzorczego w tym podmiocie;
 - 3) więcej niż połowa członków zarządu przedsiębiorcy jest jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze w innym podmiocie;
 - 4) inny przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ na działalność tego przed-

siębiorcy, w szczególności na podstawie umowy przewidującej zarządzanie tym przedsiębiorcą lub przekazywanie zysku.

3. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorcy lub w podmiocie od niego zależnym, o których mowa w ust. 1, przed upływem 3 lat może wyrazić podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia o stanie majątkowym, o którym mowa w art. 24n ust. 7. Wyrażenie zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 24r. Wybór lub powołanie do organu spółki, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia z naruszeniem zakazów określonych w art. 24n ust. 1 i art. 24p ust. 1 są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru.

Art. 24s. Wójt, zastępca wójta, sekretarz gminy oraz skarbnik gminy, a także małżonkowie tych osób, są obowiązani zgłaszać uzyskiwane korzyści do rejestru korzyści, o którym mowa w art. 15 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Przepisy art. 15 ust. 3-6 tej ustawy stosuje się; przepis art. 15 ust. 11 tej ustawy stosuje się odpowiednio.”;

- 6) w art. 98a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli właściwy organ gminy, wbrew obowiązкови wynikającemu z przepisów art. 190 ust. 2 i 6 i art. 194 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 24b ust. 6, art. 26 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.¹⁷⁾) oraz art. 24k ust. 2 i 3 i art. 24n ust. 3 niniejszej ustawy, w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia mandatu radnego, obsadzenia mandatu radnego, wygaśnięcia mandatu wójta, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z zastępcą wójta, sekretarzem gminy, skarbnikiem gminy, kierownikiem jednostki organizacyjnej gminy, osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego gminną osobą prawną albo z osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta, nie podejmuje uchwały, nie odwołuje ze stanowiska lub nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa organ gminy do podjęcia odpowiedniego aktu w terminie 30 dni.”;

7) po rozdziale 10 dodaje się rozdział 10a w brzmieniu:

„Rozdział 10a. Przepisy karne.

Art. 102b. 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, nie podaje źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym, nabytego w okresie sprawowania mandatu, pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową w rozumie-

niu art. 45 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.
– Kodeks karny.

3. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka przepadek mienia, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, chociażby nie stanowiło własności sprawcy; przepisy art. 44 § 4, 5 i 8 oraz art. 45 § 3-6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny stosuje się odpowiednio.
4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli nabycie mienia wyczerpuje znamiona innego czynu zabronionego.

Art. 102c. Kto:

- 1) będąc obowiązany do złożenia oświadczenia majątkowego lub oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka nie składa go w terminie o którym mowa w art. 24j ust. 3 lub
- 2) nie dopełnia w określonym w ustawie terminie obowiązku zrzeczenia się funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji, w związku z jednoczesnym sprawowaniem mandatu radnego lub wójta albo pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska zastępcy wójta, skarbnika gminy, sekretarza gminy lub kierownika jednostki organizacyjnej gminy albo będąc osobą zarządzającą i członkiem organu zarządzającego gminną osobą prawną albo osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 102d. Kto, wbrew warunkom określonym w ustawie, zatrudnia osobę, która sprawowała mandat wójta albo pełniła funkcję lub zajmowała stanowisko zastępcy wójta, skarbnika gminy, sekretarza gminy lub kierownika jednostki organizacyjnej gminy albo była osobą zarządzającą i członkiem organu zarządzającego gminną osobą prawną albo osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 24. W ustawie z dnia 24 lipca 1991 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.¹⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 32 uchyla się ust. 2 i 3;
- 2) uchyla się art. 32a.

Art. 25. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1 uchyla się pkt 14;
- 2) w art. 4 w ust. 1 uchyla się pkt 7;
- 3) uchyla się art. 14a;
- 4) w art. 24 w ust. 1 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) innych niż wymienione w pkt 1, gdy nieprawidłowości nie stwierdzono albo gdy ustalenia dotyczą należności przywozowych lub należności wywozowych oraz gdy

kontrolowany złożył zgodnie z art. 14c ust. 2 korygującą deklarację obejmującą w całości stwierdzone nieprawidłowości;”;

5) w art. 27 w ust. 2a uchyla się pkt 2;

6) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przeprowadzanie czynności wywiadu skarbowego polega, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 36aa-36h, na uzyskiwaniu, gromadzeniu, przetwarzaniu i wykorzystywaniu informacji o dochodach, obrotach, rzeczach i prawach majątkowych podmiotów podlegających kontroli skarbowej w celu wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 12 oraz w ust. 2, a także w art. 3 pkt 4 i 5.”;

7) w art. 39 uchyla się ust. 2b-2e.

Art. 26. W ustawie z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577, z późn. zm.¹⁹⁾) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz inne obowiązki i zakazy odnoszące się do pracowników regionalnych izb obrachunkowych zajmujących stanowiska prezesa, zastępcy prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli określają przepisy ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 27. W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2199, z późn. zm.²⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 35 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 35. 1. Posłowie i senatorowie są obowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym obejmującego majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową oraz o stanie majątku osobistego małżonka, zwanego dalej „oświadczeniem majątkowym”.
2. Informacja o stanie majątku osobistego małżonka dotyczy tylko składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego.
 3. Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:
 - 1) posiadanych nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania, a także o posiadanych zasobach pieniężnych oraz instrumentach finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.¹¹⁾);
 - 2) mieniu nabytym od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego, związku takich jednostek, jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, jeżeli podlegało ono zbyciu w drodze przetargu;
 - 3) przychodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu, w ostatnim roku podatkowym poprzedzającym złożenie oświadczenia majątkowego;
 - 4) zajmowanych stanowiskach w spółkach prawa handlowego, spółdzielniach, funda-

cjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą oraz o uczestnictwie w spółkach cywilnych lub osobowych spółkach handlowych, a także o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego;

- 5) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością albo byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność;
- 6) posiadanych składnikach mienia ruchomego o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł;
- 7) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały one zaciągnięte;
- 8) mieniu o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł, w stosunku do którego prawo własności zostało przeniesione na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków oraz małżonków innych zstępnych, a także na inne osoby pozostające we wspólnym pożyciu, na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia;

- 9) różnicy liczbowej w stanie majątkowym w stosunku do okresu za jaki złożono poprzednie oświadczenie;
 - 10) stanie majątku osobistego małżonka, obejmującego składniki majątkowe, o których mowa w pkt 1-4, 6, 7 i 9.
4. W oświadczeniu majątkowym wskazuje się źródła pochodzenia mienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, 2, 4, 6 i 8, które zostało nabyte w okresie sprawowania mandatu lub od dnia złożenia ostatniego oświadczenia zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.
 5. W oświadczeniu majątkowym określa się przynależność poszczególnych składników majątkowych, przychodów i zobowiązań do majątku osobistego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.
 6. Jeżeli osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia majątkowego nie posiada wiedzy co do stanu majątku osobistego małżonka, składa oświadczenie o braku takiej wiedzy podmiotowi upoważnionemu do odebrania oświadczenia majątkowego.
 7. Oświadczenie majątkowe składa się w dwóch egzemplarzach odpowiednio Marszałkowi Sejmowi albo Marszałkowi Senatu w następujących terminach:
 - 1) 14 dni od dnia złożenia ślubowania, wraz z informacją o sposobie i terminach zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem majątku Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego

w związku z wyborem na posła albo senatora oraz z informacją o posiadaniu majątku Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego, według stanu na dzień ogłoszenia wyniku wyborów;

- 2) do dnia 15 maja każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, dołączając kopię rocznego zeznania podatkowego (PIT);
- 3) w terminie miesiąca od dnia zarządzenia nowych wyborów do Sejmu i Senatu, według stanu na dzień jego składania.

Podmiot, któremu złożono oświadczenie majątkowe, przekazuje jeden egzemplarz oświadczenia majątkowego właściwemu urzędowi skarbowemu.

8. Oświadczenie majątkowe składa się wraz z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) za rok poprzedni. Podmiot przyjmujący oświadczenie majątkowe lub osoba przez niego upoważniona potwierdza pisemnie jego przyjęcie. Oświadczenie przechowuje się przez okres 6 lat.
9. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują właściwe komisje powołane odpowiednio przez Sejm albo Senat w trybie określonym w regulaminach odpowiednio Sejmu albo Senatu oraz właściwe urzędy skarbowe.
10. Właściwość urzędu skarbowego ustala się według przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

(Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁴⁾) oraz aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.

11. Podmioty, o których mowa w ust. 9, dokonując analizy, są uprawnione do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii rocznego zeznania podatkowego (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych wraz z dołączonymi do nich kopiami rocznych zeznań podatkowych.
12. Właściwy urząd skarbowy, dokonując analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym, jest uprawniony we własnym zakresie do zapoznania się z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie majątkowe.
13. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego, o których mowa w ust. 9, w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawdziwości i prawidłowości analizowanego oświadczenia występują z wnioskiem o wszczęcie kontroli oświadczenia majątkowego do właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Wniosek jest kierowany również do wiadomości odpowiednio podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, lub urzędu skarbowego.
14. Kontroli oświadczenia pod względem prawdziwości i prawidłowości Centralne Biuro Antykorupcyjne dokonuje w trybie i na zasadach okre-

ślonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592).

15. Do złożenia oświadczenia majątkowego stosuje się odpowiednio formularz oświadczenia majątkowego określony w ustawie z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).
16. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania posła lub senatora oraz ich małżonka, adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia oraz imionach i nazwiskach osób, o których mowa w ust. 3 pkt 8. Jawne informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są publikowane na stronach internetowych odpowiednio Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu.
17. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie do dnia 30 października każdego roku, zamieszcza na stronach internetowych odpowiednio Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu informacje o:
 - 1) osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
 - 2) nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;

3) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

18. Osoba, której dotyczą informacje, o których mowa w ust. 17, ma prawo wystąpić do podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, ze stosownym wyjaśnieniem.

19. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyjaśnień, umieszcza je na stronach internetowych odpowiednio Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu.

20 W przypadku niezłożenia oświadczenia majątkowego w terminach, o których mowa w ust. 7, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania

21. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁰⁾).

21. Niezłożenie w terminie oświadczenia majątkowego przez posła lub senatora stanowi podstawę do odpowiedzialności regulaminowej.”;

2) dodaje się art. 35b-35d w brzmieniu:

„Art. 35b. 1. Posłowie i senatorowie są obowiązani złożyć oświadczenie o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka. Oświadczenie składa się podmiotowi uprawnionemu do przyjęcia oświadczenia majątkowego.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 14 dni od dnia złożenia ślubowania, a w przypadku podjęcia przez małżonka takiej działalności w trakcie sprawowania mandatu albo zmiany jej charakteru, niezwłocznie po zaistnieniu przesłanek do jego złożenia.
3. Informacje zawarte w oświadczeniu o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, a także adresie prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli jest on tożsamy z adresem zamieszkania tych osób. Jawne informacje zawarte w oświadczeniu są udostępniane na stronach internetowych odpowiednio Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu.
4. Jeżeli osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka nie posiada takiej wiedzy, składa oświadczenie o braku takiej wiedzy podmiotowi upoważnionemu do odebrania oświadczenia.
5. W przypadku niezłożenia oświadczenia majątkowego w terminie, o którym mowa w ust. 2, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania
6. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka powoduje od-

powiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

7. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, składa się na formularzach, których wzory stanowią odpowiednio załączniki nr 1 i 2 do ustawy wymienionej w art. 35 ust. 15.

Art. 35c. Kto, będąc obowiązany do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka lub oświadczenia majątkowego nie składa go w terminie, o którym mowa w art. 35 ust. 3 lub w art. 35b ust 5 albo nie dopełnia w określonym w ustawie terminie obowiązku zrzeczenia się pełnienia funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji, w związku z jednoczesnym sprawowaniem funkcji publicznej,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 35d. 1. Kto nie podaje źródeł pochodzenia mienia nabytego w okresie sprawowania mandatu, podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową w rozumie-

niu art. 45 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.
– Kodeks karny.

3. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka przepadek mienia, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, chociażby nie stanowiło własności sprawcy; przepisy art. 44 § 4, 5 i 8 oraz art. 45 § 3-6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny stosuje się odpowiednio.
4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli nabycie mienia wyczerpuje znamiona innego czynu zabronionego.”;

3) uchyla się załącznik do ustawy.

Art. 28. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o urządach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538) uchyla się art. 8b.

Art. 29. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 117, poz. 753, z późn. zm.²¹⁾) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 28, stosuje się odpowiednio formularz oświadczenia majątkowego określony w załączniku nr 3 do ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 30. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191) w art. 16 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio formularz określony w załączniku nr 3 do

ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 31. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.²²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 25c otrzymuje brzmienie:

„Art. 25c. 1. Radny, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty są obowiązani złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym, obejmujące majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową, oraz o stanie majątku osobistego małżonka, zwane dalej „oświadczeniem majątkowym”.

2. Informacja o stanie majątku osobistego małżonka dotyczy tylko składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego.

3. Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:

1) posiadanych nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania, a także posiadanych zasobach pieniężnych oraz instrumentach finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.¹¹⁾);

- 2) mieniu nabytym od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego, związku takich jednostek albo od jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, jeżeli podlegało ono zbyciu w drodze przetargu;
- 3) przychodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu, w ostatnim roku podatkowym poprzedzającym złożenie oświadczenia majątkowego;
- 4) zajmowanych stanowiskach w spółkach prawa handlowego, spółdzielniach, fundacjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą oraz o uczestnictwie w spółkach cywilnych lub osobowych spółkach handlowych, a także o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego;
- 5) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością albo byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność;
- 6) posiadanych składnikach mienia ruchomego o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł;
- 7) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały one udzielone;

- 8) mieniu o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł, w stosunku do którego prawo własności zostało przeniesione na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków oraz małżonków innych zstępnych, a także na inne osoby pozostające we wspólnym pożyciu, na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia;
 - 9) różnicy w stanie majątkowym w stosunku do okresu za jaki złożono poprzednie oświadczenie majątkowe;
 - 10) stanie majątku osobistego małżonka, obejmującego składniki wymienione w pkt 1-4, 6, 7 i 9.
4. W oświadczeniu majątkowym wskazuje się źródła pochodzenia mienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, 2, 4, 6 i 8, które zostało nabyte w okresie sprawowania mandatu, pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska albo od dnia złożenia ostatniego oświadczenia majątkowego, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.
 5. W oświadczeniu majątkowym określa się przynależność poszczególnych składników majątkowych, przychodów i zobowiązań do

majątku osobistego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.

6. Jeżeli osoba składająca oświadczenie majątkowe nie posiada wiedzy co do stanu majątku osobistego małżonka, składa podmiotowi upoważnionemu do odebrania oświadczenia majątkowego oświadczenie o braku takiej wiedzy.
7. Oświadczenie majątkowe wraz z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) za rok poprzedni i jego korektą, składają w dwóch egzemplarzach:
 - 1) radny – przewodniczącemu rady powiatu;
 - 2) starosta i przewodniczący rady powiatu – wojewodzie;
 - 3) wicestarosta, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty – staroście.

Podmiot przyjmujący oświadczenie majątkowe lub osoba przez niego upoważniona potwierdza pisemnie przyjęcie tego oświadczenia.

8. Radny składa pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania, według stanu na dzień ogłoszenia wyniku wyborów. Do pierwszego oświadczenia majątkowego radny jest obowiązany dołączyć informację o sposobie i terminie zaprze-

stania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia powiatu, w którym uzyskał mandat, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem wyboru. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez radnego co roku do dnia 15 maja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz na 2 miesiące przed upływem kadencji, według stanu na dzień jego złożenia.

9. Członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty składają pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia objęcia stanowiska lub od dnia zatrudnienia, według stanu na dzień powołania lub zatrudnienia. Do pierwszego oświadczenia majątkowego osoby te są obowiązane dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli prowadzili ją przed dniem wyboru, powołania lub zatrudnienia. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez nich co roku do dnia 15 maja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz w dniu odwołania ze stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę, według stanu na dzień odwołania lub rozwiązania umowy o pracę.
10. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe. Osoby, którym zło-

żono oświadczenie majątkowe, przekazują jeden egzemplarz oświadczenia urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Oświadczenie majątkowe przechowuje się przez okres 6 lat.

11. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonuje również urząd skarbowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe, z tym że oświadczenia majątkowe osób wydających decyzje administracyjne w imieniu starosty są poddawane analizie, o ile osoby te są upoważnione do wydawania decyzji administracyjnych przyznających określone przywileje, w szczególności w formie zezwoleń, zwolnień od ponoszenia ciężarów o charakterze publicznoprawnym, licencji i umorzeń. Analizując oświadczenie majątkowe urząd skarbowy uwzględnia również we własnym zakresie roczne zeznanie podatkowe (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie majątkowe.
12. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego, o których mowa w ust. 10 i 11, są uprawnione do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii rocznego zeznania podatkowego (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych oraz z dołączonymi do nich kopiami rocznych zeznań podatkowych (PIT).

13. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego, o których mowa w ust. 10 i 11, w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawdziwości i prawidłowości analizowanego oświadczenia występują z wnioskiem o wszczęcie kontroli oświadczenia majątkowego do jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Wniosek jest kierowany również do wiadomości odpowiednio podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, albo urzędu skarbowego.
14. Kontroli oświadczenia majątkowego pod względem prawdziwości i prawidłowości Centralne Biuro Antykorupcyjne dokonuje w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592).
- 15 W przypadku niezłożenia oświadczenia majątkowego w terminie, o którym mowa w ust. 8 i ust. 9, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania
15. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁰⁾).

16. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia majątkowego radnego oraz wzór formularza oświadczenia majątkowego członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu starosty, uwzględniając zakazy określone w odniesieniu do tych osób w art. 25b ust. 1, 3 i 5 i art. 25i ust. 1.”;

2) art. 25d i 25e otrzymują brzmienie:

„Art. 25d. 1. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia oraz imionach i nazwiskach osób, o których mowa w art. 25c ust. 3 pkt 8.

2. Wojewoda i przewodniczący rady powiatu przekazują staroście kopie oświadczeń majątkowych, które im złożono.

3. Jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁶⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”.

4. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie do dnia 30 paź-

dziennika każdego roku, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o:

- 1) osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
 - 2) nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
 - 3) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.
5. Osoba, której dotyczą informacje zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej, o których mowa w ust. 4, ma prawo wystąpić do podmiotu uprawnionego do przyjęcia oświadczenia majątkowego ze stosownym wyjaśnieniem.
6. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyjaśnień, zamieszcza je w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 25e. 1. Radny, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty są obowiązani złożyć oświadczenie o działalności gospodarczej prowadzonej przez ich małżonka, jeżeli działalność ta jest wykonywana na terenie powiatu, w którym osoba obowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest

zatrudniona. Obowiązani są oni również do złożenia oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami powiatu, jednostkami organizacyjnymi powiatu lub powiatowymi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.

2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, są składane w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania, objęcia stanowiska lub zatrudnienia osoby obowiązanej do ich złożenia, a w przypadku podjęcia działalności gospodarczej albo zawarcia umowy określonej w ust. 1 w trakcie pełnienia funkcji lub w czasie zatrudnienia – w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny złożenia oświadczenia.
3. W przypadku niezłożenia oświadczenia o działalności prowadzonej przez małżonka w terminie, o którym mowa w ust. 2, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania”.
4. Do składania oświadczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 25c ust. 7, w zakresie podmiotu uprawnionego do przyjęcia oświadczenia.
5. Podmiot, któremu członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba za-

rzządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty złożyli oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, na wniosek tych osób albo z urzędu, w terminie 14 dni, i doręcza przełożonemu rozstrzygnięcie, czy działalność gospodarcza prowadzona przez małżonka osoby obowiązanej do złożenia tego oświadczenia może wywoływać podejrzenie o stronniczość lub interesowność tej osoby w wykonywaniu obowiązków służbowych wynikających z pełnienia funkcji albo zatrudnienia. Rozstrzygnięcie następuje w drodze decyzji administracyjnej.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1, której małżonek, w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie danego powiatu w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie w spółkach prawa handlowego, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do pisemnego poinformowania o tym fakcie osoby, której składa oświadczenie majątkowe. Obowiązek złożenia informacji dotyczy również przypadku zmiany stanowiska przez małżonka zatrudnionego w podmiotach, o których mowa w zdaniu pierwszym. Informacja jest składana w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jej złożenia.

7. Do oświadczeń, o których mowa w ust. 1, oraz informacji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 25c ust. 10 i 12, z tym że nie przesyła się ich właściwemu urzędowi skarbowemu i nie podlegają one analizie urzędu skarbowego.
 8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, oraz informacja, o której mowa w ust. 5, podlegają ujawnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, z wyłączeniem adresów zamieszkania osób je składających oraz osób, których one dotyczą, a także adresu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli jest on jednocześnie adresem zamieszkania wymienionych osób.
 9. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osoby, o której mowa w ust. 1, powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.
 10. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osób, o których mowa w ust. 1, z pouczeniem o jego stosowaniu wyłącznie do działalności gospodarczej prowadzonej na terenie powiatu, w którym osoba obowiązana do złożenia tego oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona.”;
- 3) w art. 25f w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nie złożenie oświadczenia majątkowego w terminie określonym w art. 25c ust 15, a oświadczeń, o których mowa w art. 25e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 25e ust. 5, w terminie określonym odpowiednio w art. 25e ust. 3 przez:”;

4) uchyla się art. 25g;

5) po art. 25h dodaje się art. 25i-25m w brzmieniu:

„Art. 25i. 1. Członek zarządu powiatu, skarbnik powiatu, sekretarz powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty w okresie pełnienia funkcji lub trwania zatrudnienia nie mogą:

- 1) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego;
- 2) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, jeżeli mogłoby to wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność;
- 3) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;
- 4) być członkami zarządów fundacji lub stowarzyszeń, prowadzących działalność gospodarczą;
- 5) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w podmiotach korzystających ze środków

ków publicznych, jeżeli z tytułu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji uczestniczą w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub rozliczaniu ich wydatkowania; nie dotyczy to zatrudnienia lub wykonywania zajęć w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej albo pracownika naukowego w jednostce badawczo-rozwojowej lub innej jednostce naukowej w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. b, f lub g ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.⁷⁾), jeżeli osoba ta posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;

- 6) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;
- 7) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością albo być przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.

2. Jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, w dniu powierzenia pełnienia funkcji lub zatrudnienia, wbrew zakazowi określonemu w ust. 1, pełnią funkcję, są zatrudnione, prowadzą działalność

gospodarczą albo posiadają akcje lub udziały w ilości przekraczającej dopuszczalny limit, są obowiązane w terminie 4 miesięcy od dnia objęcia funkcji lub podjęcia zatrudnienia odpowiednio zrzec się funkcji, rozwiązać stosunek pracy lub zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyć udziały lub akcje.

3. Niewykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, powoduje odpowiednio odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę z osobą wymienioną w ust. 1, nie później niż po upływie miesiąca od dnia, w którym uzyskano informację o powodach uzasadniających podjęcie takiej decyzji. W takich przypadkach odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁸⁾).
4. Osoby, wobec których zastosowano sankcje określone w ust. 3, nie mogą być powołane do pełnienia funkcji ani być zatrudnione na stanowiskach wymienionych w ust. 1 w okresie 12 miesięcy od dnia odwołania lub rozwiązania stosunku pracy.
5. Naruszenie zakazów, o których mowa w ust. 1, stanowi również przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 25j. 1. Zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek, o którym mowa w art. 25i ust. 1 pkt 1, nie dotyczy osób, które zostały zgłoszone lub wy-

znaczone do objęcia takich stanowisk w spółce prawa handlowego przez Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki, w których udział Skarbu Państwa jest równy lub przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, albo przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego. Osoby te nie mogą zostać zgłoszone lub wyznaczone do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów zgłaszających lub wyznaczających te osoby.

2. Podmioty zgłaszające lub wyznaczające osoby jako swoich reprezentantów do organów spółek prawa handlowego prowadzą wykazy osób zgłoszonych lub wyznaczonych.
3. Wykaz, o którym mowa w ust. 2, zawiera:
 - 1) imię (imiona) i nazwisko osoby zgłoszonej lub wyznaczonej do organu spółki prawa handlowego, miejscowość, w której ona zamieszkuje, a także miejsce pracy i zajmowane stanowisko lub funkcję;
 - 2) datę powołania lub wyboru osoby do organu spółki prawa handlowego;
 - 3) datę zaprzestania pełnienia funkcji w organie spółki prawa handlowego.
4. Informacje zawarte w wykazie, o którym mowa w ust. 3, są jawne, z wyłączeniem danych o adresie zamieszkania osoby zgłoszonej lub wyznaczonej. Jawne informacje są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej lub na stro-

nach internetowych podmiotu zgłaszającego lub wyznaczającego.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1, zgłoszone lub wyznaczone do objęcia stanowiska w organach spółek prawa handlowego mogą otrzymywać odrębne wynagrodzenie z tytułu zajmowania tego stanowiska, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306, z późn. zm.⁹⁾).
6. Osoby zgłoszone lub wyznaczone do organów spółek prawa handlowego nie mogą przed upływem 3 lat od zaprzestania pełnienia funkcji w organach tych spółek być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w tych spółkach.
7. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć w spółkach prawa handlowego przez osoby, o których mowa w ust. 6, przed upływem 3 lat może wyrazić podmiot, który zgłosił lub wyznaczył osobę do organu spółki prawa handlowego. Wyrażenie zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 25k. 1. Osoby, o których mowa w art. 25i ust. 1, nie mogą, przed upływem 3 lat od dnia zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorcy lub podmiotu od niego zależnego, jeżeli wydawały rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych dotyczących tego przedsiębiorcy; nie dotyczy to wyda-

wanych na podstawie odrębnych przepisów decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i innych składek, do poboru których jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem decyzji dotyczących ulg i zwolnień w tych podatkach, opłatach lub składkach.

2. Podmiotem zależnym od innego przedsiębiorcy w rozumieniu ust. 1 jest podmiot, w którym:
 - 1) inny przedsiębiorca posiada bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w jego organach;
 - 2) inny przedsiębiorca jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organu zarządzającego lub nadzorczego w tym podmiocie;
 - 3) więcej niż połowa członków zarządu przedsiębiorcy jest jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze w innym podmiocie;
 - 4) inny przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ na działalność tego przedsiębiorcy, w szczególności na podstawie umowy przewidującej zarządzanie tym przedsiębiorcą lub przekazywanie zysku.
3. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorcy lub w podmiocie od niego zależnym, o których mowa w ust. 1, przed upływem 3 lat może wyrazić podmiot uprawniony do

odebrania oświadczenia o stanie majątkowym, o którym mowa w art. 25c ust. 7. Wyrażenie zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 25l. Wybór lub powołanie do organu spółki, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia z naruszeniem zakazów określonych w art. 25i ust. 1 i art. 25k ust. 1 są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru.

Art. 25m. Członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu oraz skarbnik powiatu, a także małżonkowie tych osób, są obowiązani zgłaszać uzyskiwane korzyści do rejestru korzyści, o którym mowa w art. 15 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Przepisy art. 15 ust. 3-6 tej ustawy stosuje się; przepis art. 15 ust. 11 tej ustawy stosuje się odpowiednio.”;

6) w art. 85a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli właściwy organ powiatu, wbrew obowiązкови wynikającemu z przepisów art. 190 ust. 2 i 6 i art. 194 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 29 ust. 6, oraz art. 25f ust. 2 i 3 i art. 25i ust. 3 niniejszej ustawy, w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia mandatu radnego, obsadzenia mandatu radnego, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z członkiem zarządu powiatu, sekretarzem powiatu, skarbnikiem powiatu, kierownikiem jednostki organizacyjnej powiatu, osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego powiatową osobą prawną albo z osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu starosty, nie podejmuje uchwały, nie odwołuje ze stanowiska al-

bo nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa organ powiatu do podjęcia odpowiedniego aktu w terminie 30 dni.”;

7) po rozdziale 9 dodaje się rozdział 9a w brzmieniu:

„Rozdział 9a. Przepisy karne.

Art. 92a. 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, nie podaje źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym, nabytego w okresie sprawowania mandatu, pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową w rozumieniu art. 45 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.
3. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka przepadek mienia, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, chociażby nie stanowiło własności sprawcy; przepisy art. 44 § 4, 5 i 8 oraz art. 45 § 3-6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny stosuje się odpowiednio.
4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli nabycie mienia wyczerpuje znamiona innego czynu zabronionego.

Art. 92b. Kto:

- 1) będąc obowiązany do złożenia oświadczenia majątkowego lub oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka nie

składa go w terminach określonych w art. 25c ust. 15 oraz 25e ust.3 lub

- 2) nie dopełnia w określonym w ustawie terminie obowiązku zrzeczenia się funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji, w związku z jednoczesnym sprawowaniem mandatu radnego, pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska członka zarządu powiatu, skarbnika powiatu, sekretarza powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu albo będąc osobą zarządzającą i członkiem organu zarządzającego powiatową osobą prawną albo osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu starosty

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 92c. Kto, wbrew warunkom określonym w ustawie, zatrudnia osobę, która pełniła funkcję lub zajmowała stanowisko członka zarządu powiatu, skarbnika powiatu, sekretarza powiatu lub kierownika jednostki organizacyjnej powiatu albo była osobą zarządzającą i członkiem organu zarządzającego powiatową osobą prawną albo osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu starosty,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 32. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.²³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 27c otrzymuje brzmienie:

„Art. 27c. 1. Radny, członek zarządu województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa są obowiązani złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym, obejmujące majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową, oraz o stanie majątku osobistego małżonka, zwane dalej „oświadczeniem majątkowym”.

2. Informacja o stanie majątku osobistego małżonka dotyczy tylko składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego.
3. Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:
 - 1) posiadanych nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania, a także posiadanych zasobach pieniężnych oraz instrumentach finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.¹¹⁾);
 - 2) mieniu nabytym od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego, związku takich jednostek albo od jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, jeżeli podlegało ono zbyciu w drodze przetargu;

- 3) przychodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu, w ostatnim roku podatkowym poprzedzającym złożenie oświadczenia majątkowego;
- 4) zajmowanych stanowiskach w spółkach prawa handlowego, spółdzielniach, fundacjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą oraz o uczestnictwie w spółkach cywilnych lub osobowych spółkach handlowych, a także o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego;
- 5) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością albo byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność;
- 6) posiadanych składnikach mienia ruchomego o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł;
- 7) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały one udzielone;
- 8) mieniu o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł, w stosunku do którego prawo własności zostało przeniesione na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i mał-

żonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków oraz małżonków innych zstępnych, a także na inne osoby pozostające we wspólnym pożyciu, na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia;

- 9) różnicy w stanie majątkowym w stosunku do okresu za jaki złożono poprzednie oświadczenie majątkowe;
 - 10) stanie majątku osobistego małżonka, obejmującego składniki wymienione w pkt 1-4, 6, 7 i 9.
4. W oświadczeniu majątkowym wskazuje się źródła pochodzenia mienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, 2, 4, 6 i 8, które zostało nabyte w okresie sprawowania mandatu, pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska albo od dnia złożenia ostatniego oświadczenia majątkowego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.
 5. W oświadczeniu majątkowym określa się przynależność poszczególnych składników majątkowych, przychodów i zobowiązań do majątku osobistego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.
 6. Jeżeli osoba składająca oświadczenie majątkowe nie posiada wiedzy co do stanu majątku osobistego małżonka, składa podmiotowi upoważnionemu do odebrania oświadczenia majątkowego oświadczenie o braku takiej wiedzy.

7. Oświadczenie majątkowe wraz z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) za rok poprzedni i jego korektą, składają w dwóch egzemplarzach:

- 1) radny – przewodniczącemu sejmiku województwa;
- 2) marszałek województwa i przewodniczący sejmiku województwa – wojewodzie;
- 3) wicemarszałek województwa, członek zarządu województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa – marszałkowi województwa.

Podmiot przyjmujący oświadczenie majątkowe lub osoba przez niego upoważniona potwierdza pisemnie jego przyjęcie.

8. Radny składa pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania, według stanu na dzień ogłoszenia wyniku wyborów. Do pierwszego oświadczenia majątkowego radny jest obowiązany dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia województwa, w którym uzyskał mandat, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem wyboru. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez radnego co roku do dnia 15 maja, według sta-

nu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz na 2 miesiące przed upływem kadencji, według stanu na dzień jego złożenia.

9. Członek zarządu województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa składają pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia objęcia stanowiska lub od dnia zatrudnienia, według stanu na dzień powołania lub zatrudnienia. Do pierwszego oświadczenia majątkowego osoby te są obowiązane dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli prowadzili ją przed dniem wyboru, powołania lub zatrudnienia. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez nich co roku do dnia 15 maja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz w dniu odwołania ze stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę, według stanu na dzień odwołania lub rozwiązania umowy o pracę.
10. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe. Osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe, przekazują jeden egzemplarz oświadczenia urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświad-

czenie majątkowe. Oświadczenie majątkowe przechowuje się przez okres 6 lat.

11. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonuje również urząd skarbowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe, z tym że oświadczenia majątkowe osób wydających decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa są poddawane analizie, o ile osoby te są upoważnione do wydawania decyzji administracyjnych przyznających określone przywileje, w szczególności w formie zezwoleń, zwolnień od ponoszenia ciężarów o charakterze publicznoprawnym, licencji i umorzeń. Analizując oświadczenie majątkowe urząd skarbowy uwzględnia również we własnym zakresie roczne zeznanie podatkowe (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie majątkowe.
12. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego, o których mowa w ust. 10 i 11, są uprawnione do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii rocznego zeznania podatkowego (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych oraz z dołączonymi do nich kopiami rocznych zeznań podatkowych (PIT).
13. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego, o których mowa w ust. 10 i 11, w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawdziwości i prawidłowości analizowanego

oświadczenia występują z wnioskiem o wszczęcie kontroli oświadczenia majątkowego do jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Wniosek jest kierowany również do wiadomości odpowiednio podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, albo urzędu skarbowego.

14. Kontroli oświadczenia majątkowego pod względem prawdziwości i prawidłowości Centralne Biuro Antykorupcyjne dokonuje w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592).
- 15 W przypadku niezłożenia oświadczenia majątkowego w terminie, o którym mowa w ust. 8 i ust. 9, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania
16. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁰⁾).
16. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia majątkowego radnego oraz wzór formularza oświadczenia majątkowego członka zarządu

województwa, skarbnika województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa, uwzględniając zakazy określone w odniesieniu do tych osób w art. 27b ust. 1, 3 i 5 oraz art. 27i ust. 1.”;

2) art. 27d i 27e otrzymują brzmienie:

„Art. 27d. 1. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia oraz imionach i nazwiskach osób, o których mowa w art. 27c ust. 3 pkt 8.

2. Wojewoda i przewodniczący sejmiku województwa przekazują marszałkowi województwa kopie oświadczeń majątkowych, które im złożono.

3. Jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁶⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”.

4. Podmiot, któremu złożono oświadczenie, w terminie do dnia 30 października każdego roku, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o:

- 1) osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
 - 2) nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
 - 3) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.
5. Osoba, której dotyczą informacje zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej, o których mowa w ust. 4, ma prawo wystąpić do podmiotu uprawnionego do przyjęcia oświadczenia majątkowego, ze stosownym wyjaśnieniem.
 6. Podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyjaśnień, zamieszcza je w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 27e. 1. Radny, członek zarządu województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa są obowiązani złożyć oświadczenie o działalności gospodarczej prowadzonej przez ich małżonka, jeżeli działalność ta jest wykonywana na terenie województwa, w którym osoba obowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona. Obowiązani są oni również do zło-

żenia oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zostały zawarte z organami województwa, wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi lub wojewódzkimi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.

2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, są składane w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania, objęcia stanowiska lub dnia zatrudnienia osoby obowiązanej do ich złożenia, a w przypadku podjęcia działalności gospodarczej albo zawarcia umowy określonej w ust. 1 w trakcie pełnienia funkcji lub w czasie zatrudnienia – w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny złożenia oświadczenia.
- 3 W przypadku niezłożenia oświadczenia o działalności prowadzonej przez małżonka w terminie, o którym mowa w ust.2, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania
4. Do składania oświadczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 27c ust. 7, w zakresie podmiotu uprawnionego do przyjęcia oświadczenia.
- 5 Podmiot, któremu członek zarządu województwa, skarbnik województwa, kierownik woje-

wódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa złożyli oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, na wniosek tych osób albo z urzędu, w terminie 14 dni, i doręcza przełożonemu rozstrzygnięcie, czy działalność gospodarcza prowadzona przez małżonka osoby obowiązanej do złożenia tego oświadczenia może wywoływać podejrzenie o stronnictwo lub interesowność tej osoby w wykonywaniu obowiązków służbowych wynikających z pełnienia funkcji albo zatrudnienia. Rozstrzygnięcie następuje w drodze decyzji administracyjnej.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1, której małżonek, w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie danego województwa w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie w spółkach prawa handlowego, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do pisemnego poinformowania o tym fakcie osoby, której składa oświadczenie majątkowe. Obowiązek złożenia informacji dotyczy również przypadku zmiany stanowiska przez małżonka zatrudnionego w podmiotach, o których mowa w zdaniu

pierwszym. Informacja jest składana w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny jej złożenia.

7. Do oświadczeń, o których mowa w ust. 1, oraz informacji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27c ust. 10 i 12, z tym że nie przesyła się ich właściwemu urzędowi skarbowemu i nie podlegają one analizie urzędu skarbowego.
8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, oraz informacja, o której mowa w ust. 5, podlegają ujawnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, z wyłączeniem adresów zamieszkania osób je składających oraz osób, których one dotyczą, a także adresu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli jest on jednocześnie adresem zamieszkania wymienionych osób.
9. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osoby, o której mowa w ust. 1, powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.
10. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osób, o których mowa w ust. 1, z pouczeniem o stosowaniu wyłącznie do działalności gospodarczej prowadzonej na terenie województwa, w którym osoba obowiązana do złożenia tego oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona.”;

- 3) w art. 27f w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nie złożenie oświadczenia majątkowego w terminie określonym w art. 27c ust. 15 a oświadczeń, o których mowa w art. 27e ust. 1, lub informacji, o której mowa w art. 27e ust. 5, w terminie określonym odpowiednio w art. 27e ust. 3 przez:”;

- 4) uchyla się art. 27g;

- 5) po art. 27h dodaje się art. 27i-27m w brzmieniu:

„Art. 27i. 1. Członek zarządu województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa w okresie pełnienia funkcji lub trwania zatrudnienia nie mogą:

- 1) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego;
- 2) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, jeżeli mogłoby to wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność;
- 3) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;

- 4) być członkami zarządów fundacji lub stowarzyszeń, prowadzących działalność gospodarczą;
- 5) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w podmiotach korzystających ze środków publicznych, jeżeli z tytułu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji uczestniczą w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub rozliczaniu ich wydatkowania; nie dotyczy to zatrudnienia lub wykonywania zajęć w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej albo pracownika naukowego w jednostce badawczo-rozwojowej lub innej jednostce naukowej w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. b, f lub g ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.⁷⁾), jeżeli osoba ta posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
- 6) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;
- 7) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością albo być przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji

roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.

2. Jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, w dniu powierzenia pełnienia funkcji lub zatrudnienia wbrew zakazowi określonemu w ust. 1 pełnią funkcję, są zatrudnione, prowadzą działalność gospodarczą albo posiadają akcje lub udziały w ilości przekraczającej dopuszczalny limit, są obowiązane w terminie 4 miesięcy od dnia objęcia funkcji lub podjęcia zatrudnienia odpowiednio zrzec się funkcji, rozwiązać stosunek pracy lub zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyć udziały lub akcje.
3. Niewykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, powoduje odpowiednio odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę z osobą wymienioną w ust. 1, nie później niż po upływie miesiąca od dnia, w którym uzyskano informację o powodach uzasadniających podjęcie takiej decyzji. W takich przypadkach odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁸⁾).
4. Osoby, wobec których zastosowano sankcje określone w ust. 3, nie mogą być powołane do pełnienia funkcji ani być zatrudnione na stanowiskach wymienionych w ust. 1, w okresie 12 miesięcy od dnia odwołania lub rozwiązania stosunku pracy.

5. Naruszenie zakazów, o których mowa w ust. 1, stanowi również przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

- Art. 27j. 1. Zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek, o którym mowa w art. 27i ust. 1 pkt 1, nie dotyczy osób, które zostały zgłoszone lub wyznaczone do objęcia takich stanowisk w spółce prawa handlowego przez Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki, w których udział Skarbu Państwa jest równy lub przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, albo przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego. Osoby te nie mogą zostać zgłoszone lub wyznaczone do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów zgłaszających lub wyznaczających te osoby.
2. Podmioty zgłaszające lub wyznaczające osoby jako swoich reprezentantów do organów spółek prawa handlowego prowadzą wykazy osób zgłoszonych lub wyznaczonych.
 3. Wykaz, o którym mowa w ust. 2, zawiera:
 - 1) imię (imiona) i nazwisko osoby zgłoszonej lub wyznaczonej do organu spółki prawa handlowego, miejscowość, w której ona zamieszkuje, a także miejsce pracy i zajmowane stanowisko lub funkcję;
 - 2) datę powołania lub wyboru osoby do organu spółki prawa handlowego;

- 3) datę zaprzestania pełnienia funkcji w organie spółki prawa handlowego.
4. Informacje zawarte w wykazie, o którym mowa w ust. 3, są jawne, z wyłączeniem danych o adresie zamieszkania osoby zgłoszonej lub wyznaczonej. Jawne informacje są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej lub na stronach internetowych podmiotu zgłaszającego lub wyznaczającego.
5. Osoby, o których mowa w ust. 1, zgłoszone lub wyznaczone do objęcia stanowiska w organach spółek prawa handlowego mogą otrzymywać odrębne wynagrodzenie z tytułu zajmowania tego stanowiska, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306, z późn. zm.⁹⁾).
6. Osoby zgłoszone lub wyznaczone do organów spółek prawa handlowego nie mogą przed upływem 3 lat od zaprzestania pełnienia funkcji w organach tych spółek być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w tych spółkach.
7. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć w spółkach prawa handlowego przez osoby, o których mowa w ust. 6, przed upływem 3 lat może wyrazić podmiot, który zgłosił lub wyznaczył osobę do organu spółki prawa handlowego. Wyrażenie zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 27k. 1. Osoby, o których mowa w art. 27i ust. 1, nie mogą, przed upływem 3 lat od dnia zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorcy lub podmiotu od niego zależnego, jeżeli wydawały rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych dotyczących tego przedsiębiorcy; nie dotyczy to wydawanych na podstawie odrębnych przepisów decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i innych składek, do poboru których jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem decyzji dotyczących ulg i zwolnień w tych podatkach, opłatach lub składkach.

2. Podmiotem zależnym od innego przedsiębiorcy w rozumieniu ust. 1 jest podmiot, w którym:

- 1) inny przedsiębiorca posiada bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w jego organach;
- 2) inny przedsiębiorca jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organu zarządzającego lub nadzorczego w tym podmiocie;
- 3) więcej niż połowa członków zarządu przedsiębiorcy jest jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze w innym podmiocie;
- 4) inny przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ na działalność tego przedsiębiorcy, w szczególności na podstawie umowy

przewidującej zarządzanie tym przedsiębiorcą lub przekazywanie zysku.

3. W przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorcy lub w podmiocie od niego zależnym, o których mowa w ust. 1, przed upływem 3 lat może wyrazić podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia o stanie majątkowym, o którym mowa w art. 27c ust. 7. Wyrażenie zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 27l. Wybór lub powołanie do organu spółki, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia z naruszeniem zakazów określonych w art. 27i ust. 1 i art. 27k ust. 1 są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru.

Art. 27m. Członek zarządu województwa i skarbnik województwa, a także małżonkowie tych osób, są obowiązani zgłaszać uzyskiwane korzyści do rejestru korzyści, o którym mowa w art. 15 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Przepisy art. 15 ust. 3-6 tej ustawy stosuje się; przepis art. 15 ust. 11 tej ustawy stosuje się odpowiednio.”;

- 6) w art. 86a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli właściwy organ województwa, wbrew obowiązowi wynikającemu z przepisów art. 190 ust. 2 i 6 i art. 194 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 33 ust. 7, oraz art. 27f ust. 2 i 3 i art. 27i ust. 3 niniejszej ustawy, w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia man-

datu radnego, obsadzenia mandatu radnego, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z członkiem zarządu województwa, skarbnikiem województwa, kierownikiem wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną albo z osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa, nie podejmuje uchwały, nie odwołuje ze stanowiska albo nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa organ województwa do podjęcia uchwały w terminie 30 dni.”;

7) po rozdziale 8 dodaje się rozdział 8a w brzmieniu:

„Rozdział 8a. Przepisy karne.

Art. 91a. 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, nie podaje źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym, nabytego w okresie sprawowania mandatu, pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową w rozumieniu art. 45 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

3. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka przepadek mienia, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, chociażby nie stanowiło własności sprawcy; przepisy art. 44 § 4, 5 i 8 oraz art. 45 § 3-6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny stosuje się odpowiednio.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli nabycie mienia wyczerpuje znamiona innego czynu zabronionego.

Art. 91b. Kto:

- 1) będąc obowiązany do złożenia oświadczenia majątkowego lub oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka nie składa go w terminie określonym w art. 27c ust 15 oraz 27e ust 3 lub
- 2) nie dopełnia w określonym w ustawie terminie obowiązku zrzeczenia się funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji, w związku z jednoczesnym sprawowaniem mandatu radnego, pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska członka zarządu województwa, skarbnika województwa lub kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej albo będąc osobą zarządzającą i członkiem organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną albo osobą wydającą decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 91c. Kto, wbrew warunkom określonym w ustawie, zatrudnia osobę, która pełniła funkcję lub zajmowała stanowisko członka zarządu województwa, skarbnika województwa lub kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej albo była osobą zarządzającą i członkiem organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną albo osobą

wydającą decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 33. W ustawie z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.²⁴⁾) w art. 7 w ust. 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) których obowiązuje czasowy zakaz sprawowania mandatu radnego, w związku z naruszeniem obowiązków określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁷⁾), ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.²³⁾) lub ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.²⁴⁾).”.

Art. 34. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.²⁵⁾) w art. 270 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do ekspertów stosuje się przepisy ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 35. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.²⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 87 otrzymuje brzmienie:

- „Art.87 1. Do sędziów stosuje się przepisy ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Sędziowie składają oświadczenie majątkowe właściwemu terytorialnie prezesowi sądu apelacyjnego. Prezesi sądów apelacyjnych składają oświadczenie majątkowe Krajowej Radzie Sądownictwa, która dokonuje analizy zawartych w nim danych w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku
3. Pierwsze oświadczenie majątkowe składa się w terminie 14 dni od dnia objęcia urzędu sędziego, według stanu na dzień objęcia urzędu sędziego, a następnie co roku do dnia 15 maja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, a także w terminie 14 dni od dnia opuszczenia urzędu sędziego, według stanu na dzień opuszczenia urzędu”;

2) Uchyła się art. 88

Art. 36. W ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.²⁷⁾) w art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 37. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, z późn. zm.²⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 1 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) korupcji osób pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), jeżeli może to godzić w bezpieczeństwo państwa,”;

2) art. 80a otrzymuje brzmienie:

„Art. 80a. 1. Funkcjonariusz składa Szefowi właściwej Agencji oświadczenie majątkowe, o którym mowa w ustawie z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), w trybie określonym w tej ustawie.

2. Oświadczenia majątkowe funkcjonariuszy podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.¹³⁾).”.

Art. 38. W ustawie z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.¹⁸⁾) w art. 3 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Nie mają prawa wybieralności osoby, które obowiązują czasowy zakaz sprawowania mandatu wójta, w związku z naruszeniem obowiązków określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁷⁾).”.

Art. 39. W ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750, z późn. zm.²⁹⁾) w art. 58 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio formularz oświadczenia majątkowego określony w załączniku nr 3 do ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 40. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163, Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658) w art. 173 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, arbiter składa na formularzu, którego wzór określa załącznik nr 3 do ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 41. W ustawie z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 187, poz. 1925 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3a otrzymuje brzmienie:

„Art. 3a. 1. Posłowie do Parlamentu Europejskiego są obowiązani złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym, obejmujące majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową, oraz o stanie majątku osobistego małżonka, zwane dalej „oświadczeniem majątkowym”.

2. Informacja o stanie majątku osobistego małżonka dotyczy tylko składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego.

3. Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:

- 1) posiadanych nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania, a także o posiadanych zasobach pieniężnych oraz instrumentach finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.¹¹⁾);
- 2) mieniu nabytym od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego, związku takich jednostek, jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, jeżeli podlegało ono zbyciu w drodze przetargu;
- 3) przychodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu, w ostatnim roku podatkowym poprzedzającym złożenie oświadczenia majątkowego;
- 4) zajmowanych stanowiskach w spółkach prawa handlowego, spółdzielniach, fundacjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą oraz o uczestnictwie w spółkach cywilnych lub osobowych spółkach handlowych, a także o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego;
- 5) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością albo byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność;

- 6) posiadanych składnikach mienia ruchomego o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł;
 - 7) zobowiązaniach pieniężnych o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały one zaciągnięte;
 - 8) mieniu o wartości powyżej 10 000 zł, w stosunku do którego prawo własności zostało przeniesione na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków oraz małżonków innych zstępnych, a także na inne osoby pozostające we wspólnym pożyciu, na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia;
 - 9) różnicy liczbowej w stanie majątkowym w stosunku do okresu za jaki złożono poprzednie oświadczenie;
 - 10) stanie majątku osobistego małżonka, obejmującego składniki majątkowe, o których mowa w pkt 1-4, 6, 7 i 9.
4. W oświadczeniu majątkowym wskazuje się źródła pochodzenia mienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, 2, 4, 6 i 8, które zostało nabyte w okresie sprawowania mandatu lub od dnia

złożenia ostatecznego oświadczenia majątkowego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

5. W oświadczeniu majątkowym określa się przynależność poszczególnych składników majątkowych, przychodów i zobowiązań do majątku osobistego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.
6. Jeżeli osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia majątkowego nie posiada wiedzy co do stanu majątku osobistego małżonka, składa oświadczenie o braku takiej wiedzy podmiotowi upoważnionemu do odebrania oświadczenia majątkowego.
7. Oświadczenie majątkowe składa się w dwóch egzemplarzach Marszałkowi Sejmu w następujących terminach:
 - 1) 14 dni od złożenia ślubowania wraz z informacją o sposobie i terminach zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem majątku Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego w związku z wyborem na posła do Parlamentu Europejskiego oraz z informacją o posiadaniu majątku Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego, według stanu na dzień ogłoszenia wyników wyborów;
 - 2) do dnia 15 maja każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, dołączając kopię rocznego zeznania podatkowego (PIT);
 - 3) w terminie miesiąca od dnia zarządzenia nowych wyborów do Parlamentu Europej-

skiego, według stanu na dzień jego składania.

8. Oświadczenie majątkowe składa się wraz z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) za rok poprzedni. Podmiot przyjmujący oświadczenie majątkowe lub osoba przez niego upoważniona potwierdza pisemnie jego przyjęcie. Oświadczenie przechowuje się przez okres 6 lat.
9. Podmiot, któremu złożono oświadczenie majątkowe, przekazuje jeden egzemplarz oświadczenia majątkowego właściwemu urzędowi skarbowemu.
10. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują podmioty, o których mowa w ust. 7, oraz właściwe urzędy skarbowe.
11. Właściwość urzędu skarbowego ustala się według przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁴⁾) oraz aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.
12. Podmioty dokonujące analizy są uprawnione do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii rocznego zeznania podatkowego (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych wraz z dołączonymi do nich kopiami rocznych zeznań podatkowych.
13. Właściwy urząd skarbowy, dokonując analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym, jest uprawniony we własnym zakresie do

zapoznania się z kopią rocznego zeznania podatkowego (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie majątkowe.

14. Podmioty dokonujące analizy oświadczenia majątkowego w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawdziwości i prawidłowości analizowanego oświadczenia występują z wnioskiem o wszczęcie kontroli oświadczenia majątkowego do właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Wniosek jest kierowany również do wiadomości odpowiednio podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, lub urzędu skarbowego.
15. Kontroli oświadczenia pod względem prawdziwości i prawidłowości Centralne Biuro Antykorupcyjne dokonuje w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592).
- 16 W przypadku niezłożenia oświadczenia majątkowego w terminie, o którym mowa w ust. 7, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia, wzywa do jego złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania”.
17. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1

ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁰⁾).

18. Do złożenia oświadczenia majątkowego stosuje się odpowiednio formularz oświadczenia majątkowego określony w załączniku nr 3 do ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).
19. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania posła do Parlamentu Europejskiego oraz jego małżonka, adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia oraz imionach i nazwiskach osób, o których mowa w ust. 3 pkt 8. Jawne informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są podawane do publicznej wiadomości przez Marszałka Sejmu w formie elektronicznej. Ponadto podaje się, w terminie do dnia 30 października każdego roku, informacje o:
 - 1) osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
 - 2) nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
 - 3) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.
20. Osoba, której dotyczą informacje, o których mowa w ust. 18 pkt 1-3, ma prawo wystąpić do

podmiotu, któremu złożono oświadczenie majątkowe, ze stosownym wyjaśnieniem.

21. Marszałek Sejmu, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyjaśnień, podaje je do publicznej wiadomości.”;

2) po art. 3a dodaje się art. 3b-3c w brzmieniu:

„Art. 3b. Kto, będąc obowiązany do złożenia oświadczenia majątkowego, nie składa go w terminie

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 3c. 1. Kto nie podaje źródeł pochodzenia mienia nabytego w okresie sprawowania mandatu, podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową w rozumieniu art. 45 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

3. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka przepadek mienia, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, chociażby nie stanowiło własności sprawcy; przepisy art. 44 § 4, 5 i 8 oraz art. 45 § 3-6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny stosuje się odpowiednio.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli nabycie mienia wyczerpuje znamiona innego czynu zabronionego.”.

Art. 42. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

a) w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, określonych w art. 228-231 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁰⁾), a także o których mowa w art. 17 i 18 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), art. 102b i 102c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁷⁾), art. 92a i 92b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.²³⁾) i art. 91a i 91b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.²⁴⁾),”

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ujawnianie i przeciwdziałanie przypadkom nieprzestrzegania przepisów ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”

2) w art. 31 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”

3) w art. 32 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

- „3. CBA prowadzi działalność kontrolną również na wniosek urzędu skarbowego lub podmiotu uprawnionego do przyjęcia oświadczenia majątkowego zgodnie z przepisami ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych lub przepisami szczególnymi określającymi obowiązek złożenia oświadczenia majątkowego.”;
- 4) w art. 46 w ust. 1:
- a) w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:
- „a) o odwołanie ze stanowiska lub rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika z powodu nieprzestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych oraz innych ustaw wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej lub innych rodzajów aktywności przez osoby pełniące funkcje publiczne,”,
- b) w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:
- „a) przepisów ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych oraz innych ustaw wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej lub innych rodzajów aktywności przez osoby pełniące funkcje publiczne,”;
- 5) w art. 64:
- a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
- „5) podania nieprawdy w oświadczeniu majątkowym składanym na podstawie art. 11 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji

publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), stwierdzonego w drodze postępowania dyscyplinarnego;”

b) w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) niezłożenia w terminie oświadczenia majątkowego, o którym mowa w art. 11 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”;

6) w art. 72 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W stosunku do funkcjonariuszy mają zastosowanie ograniczenia wynikające z ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...). Funkcjonariusze są obowiązani do złożenia oświadczenia majątkowego na zasadach, w trybie i w terminach określonych w przepisach tej ustawy.”;

7) w art. 72 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2, podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.¹³⁾).”.

Art. 43. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709 i Nr 218, poz. 1592) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. 1. Funkcjonariusze SKW i SWW składają odpowiednio Szefowi SKW albo Szefowi SWW oświadczenie o swoim stanie majątkowym, którego zakres oraz wzór określają przepisy ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...), w trybie określonym w tej ustawie.

2. Oświadczenia majątkowe funkcjonariuszy SKW i SWW podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm¹³⁾).

Art. 44. Osoby w dniu wejścia w życie ustawy sprawujące mandat, zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje określone w niniejszej ustawie lub ustawach zmienianych tą ustawą, które prowadzą działalność gospodarczą niedozwoloną ze względu na zajmowane stanowisko lub pełnioną funkcję, są obowiązane, w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zaprzestać prowadzenia tej działalności.

Art. 45. Osoby w dniu wejścia w życie ustawy sprawujące mandat, zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje określone w niniejszej ustawie lub ustawach zmienianych tą ustawą, które posiadają w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały w rozmiarach przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego, są obowiązane do zbycia nadwyżki udziałów lub akcji, w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli niniejsza ustawa lub ustawy zmieniane tą ustawą uznają za niedozwolone posiadanie akcji lub udziałów w takich rozmiarach przez te osoby.

Art. 46. Podmioty obowiązane na podstawie niniejszej ustawy lub ustaw zmienianych tą ustawą do umieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej określonych informacji lub oświadczeń mają obowiązek zamieścić te informacje lub oświadczenia po raz pierwszy w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 47. 1. Osoby w dniu wejścia w życie ustawy sprawujące mandat, zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje określone w niniejszej ustawie lub ustawach zmienianych tą ustawą, które:

- 1) są członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego lub spółdzielni,

z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych, lub

- 2) są zatrudnione lub wykonują inne zajęcia w spółkach prawa handlowego, które mogłyby wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność, lub
 - 3) są członkami zarządów fundacji lub stowarzyszeń prowadzących działalność gospodarczą, lub
 - 4) są zatrudnione lub wykonują inne zajęcia w podmiotach korzystających ze środków publicznych, jeżeli z tytułu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji uczestniczą w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub rozliczaniu ich wydatkowania; nie dotyczy to zatrudnienia lub wykonywania zajęć w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej albo pracownika naukowego w jednostce badawczo-rozwojowej lub innej jednostce naukowej w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. b, f lub g ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390, z późn. zm.⁷⁾), jeżeli osoba ta posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, są obowiązane zrzec się tych stanowisk lub funkcji, w terminie do najbliższego walnego zgromadzenia lub zgromadzenia akcjonariuszy, nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że w tym terminie złożyły oświadczenie o rezygnacji z funkcji publicznej lub stanowiska. W przypadku niezłożenia oświadczenia w tym terminie osoby te tracą, z mocy prawa, stanowiska we władzach spółki, spółdzielni, fundacji lub w stowarzyszeniu i podlegają wykreśleniu z właściwego rejestru.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób, które zostały zgłoszone lub wyznaczone do objęcia funkcji lub stanowiska

w spółkach prawa handlowego przez podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy, art. 24o ust. 1 ustawy zmienianej w art. 23, art. 25j ust. 1 ustawy zmienianej w art. 31 lub art. 27j ust. 1 ustawy zmienianej w art. 32.

Art. 48. 1. Zadania Centralnego Biura Antykorupcyjnego dotyczące kontroli oświadczeń majątkowych do dnia 31 grudnia 2007 r. wykonują dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej, do których w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawdziwości i prawidłowości oświadczenia majątkowego występuje z wnioskiem o wszczęcie kontroli właściwy urząd skarbowy lub podmiot dokonujący analizy oświadczenia majątkowego.

2. Dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej zadania, o których mowa w ust. 1, wykonują zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej dotyczącymi kontroli oświadczeń majątkowych osób zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

3. Urząd skarbowy lub podmiot dokonujący analizy oświadczenia majątkowego zawiadamia o wystąpieniu z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, właściwą ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe jednostkę organizacyjną Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

4. Do kontroli oświadczeń majątkowych prowadzonych przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 23 oraz art. 31 i art. 32 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tych ustaw w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Kontrole oświadczeń majątkowych wszczęte przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, na podstawie wniosku urzędu skarbowego lub podmiotu dokonującego analizy oświadczenia majątkowego, o którym mowa w ust. 1, i niezakończone do dnia 31 grudnia 2007 r., prowadzą nadal dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2008 r.

Art. 49. Traci moc ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584).

Art. 50. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 25, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

-
- 1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, z dnia 24 lipca 1991 r. o Służbie Celnej, z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, z dnia 21 czerwca 1996 r. o urządach skarbowych i izbach skarbowych, z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta, z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego, z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego.
- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 75, poz. 469 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 i Nr 160, poz. 1065, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 i Nr 48, poz. 552, z 2001 r. Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 214, poz. 1805 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 65, poz. 595, z 2004 r. Nr 33, poz. 285, Nr 116, poz. 1202, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2774 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 123, poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403, z 2002 r. Nr 1, poz. 18, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 169, poz. 1417 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600.
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832.

-
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 85, poz. 727 i Nr 179, poz. 1484.
 - 7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615.
 - 8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 154, poz. 1799, z 2002 r. Nr 113, poz. 1984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 60, poz. 535 i Nr 180, poz. 1759 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1207.
 - 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648.
 - 10) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119.
 - 11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 124, poz. 1042, Nr 132, poz. 1110 i Nr 183, poz. 1537 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413 i Nr 217, poz. 1590.
 - 12) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 149, poz. 1078, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600.
 - 13) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119 i Nr 183, poz. 1353 i 1354.
 - 14) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1032, Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225 i Nr 220, poz. 1600.
 - 15) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592.

-
- 16) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128.
- 17) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1089 i Nr 214, poz. 1806, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457 oraz 2007 r. Nr ..., poz.
- 18) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 167, poz. 1399 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 170, poz. 1218.
- 19) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 oraz z 2005 r. Nr 249, poz. 2104.
- 20) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1202 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 48, poz. 446 i Nr 169, poz. 1414 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708.
- 21) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 185, poz. 1907, z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 191, poz. 1414.
- 22) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055.
- 23) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206 i Nr 167, poz. 1759 oraz z 2006 r. Nr 126, poz. 875 i Nr 227, poz. 1658.
- 24) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055 i Nr 159, poz. 1127.
- 25) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 33, poz. 286, z 2005 r. Nr 10, poz. 68, Nr 163, poz. 1362 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218 i Nr 208, poz. 1539.
- 26) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.
- 27) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2006 r. Nr 145, poz. 1050.
- 28) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1609, z 2004 r. Nr 109, poz. 1159, Nr 171, poz. 1800, Nr 267, poz. 2647 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592.
- 29) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 122, poz. 1025 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 711, Nr 191, poz. 1414 i Nr 220, poz. 1600 i 1602.

Wzór

Oświadczenie
o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka

Ja, niżej podpisany(-a),

(imiona i nazwisko)

urodzony(-a)..... w

zatrudniony(-a) w

(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

zamieszkały(-a) w

po zapoznaniu się z przepisami ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...)

zgodnie z art. 9 ustawy oświadczam, że mój małżonek:

.....

(imiona i nazwisko)

.....

(w przypadku kobiet podać również nazwisko panieńskie)

zamieszkały(-a) w

.....

.....

prowadzi/nie prowadzi * działalność (-i) gospodarczą (-ej)

(przedmiot działalności, adres, data rozpoczęcia działalności)

.....

.....

Powyższe oświadczenie składam świadomy(-a), że za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy grozi odpowiedzialność karna na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis)

* Niepotrzebne skreślić

WZÓR

OŚWIADCZENIE

o podjęciu lub o zmianie charakteru działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka

Ja, niżej podpisany(-a),
(imiona i nazwisko)

urodzony(-a) w

zatrudniony(-a) w
(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

zamieszkały(-a) w

po zapoznaniu się z przepisami ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem
funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...),

zgodnie z art. 9 ustawy,

oświadczam,

że mój małżonek

.....
(imiona i nazwisko)

.....
(w przypadku kobiet podać również nazwisko panieńskie)

zamieszkały(-a) w

1)* podjęcie działalności gospodarczą (przedmiot działalności, adres, data rozpoczęcia)

.....
.....

2)* zmienił dotychczasową działalność gospodarczą (przedmiot działalności, adres)

.....
.....

na działalność (przedmiot działalności, adres)

.....

Powyższe oświadczenie składam świadomy(-a), że za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy grozi odpowiedzialność karna na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis)

* Niepotrzebne skreślić

WZÓR

Przed wypełnieniem należy zapoznać się z pouczeniem

Oświadczenie majątkowe

Ja, niżej podpisany(-a),
(imiona i nazwisko; w przypadku kobiet należy podać również nazwisko panieńskie)
urodzony(-a) w
zatrudniony(-a) w
(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)
zamieszkały(-a) w.....
.....

po zapoznaniu się z przepisami ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych (Dz. U. Nr ..., poz. ...)

zgodnie z art. 11 ustawy

oświadczam, że posiadam:

I.

1.
Dom o powierzchni: m², adres:

.....
tytuł prawny:
źródło pochodzenia.....
.....

2.
Mieszkanie o powierzchni: m², adres:

.....
tytuł prawny:
źródło pochodzenia.....
.....

3.

Gospodarstwo rolne:

rodzaj gospodarstwa: powierzchnia:

adres:

rodzaj zabudowy:

tytuł prawny:

źródło pochodzenia.....

Z tego tytułu osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

.....
.....

4.

Inne nieruchomości:

powierzchnia:

adres:

tytuł prawny:

źródło pochodzenia:

II.

1.

Zasoby pieniężne:

- środki pieniężne zgromadzone w walucie polskiej:

- środki pieniężne zgromadzone w walucie obcej:

źródło pochodzenia.....

2.

Przychody osiągnięte z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej (podać ich wielkość i podstawę ich osiągnięcia)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

III.

a.* Nabyłem(-am) (nabył mój małżonek) mienie od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego, związku tych jednostek lub od komunalnej osoby prawnej, które podlegało zbyciu w drodze przetargu:

(podać rodzaj mienia, datę nabycia, od jakiego podmiotu)

.....
.....
.....
.....
.....

b.* Nie nabyłem(-am) mienia, o którym mowa w lit. a.

IV.

1.

a.* Nie jestem członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego, ani członkiem zarządu fundacji lub stowarzyszenia prowadzących działalność gospodarczą.

b.* Jestem członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego, członkiem zarządu fundacji lub stowarzyszenia prowadzących działalność gospodarczą:

(podać pełnioną funkcję i stanowiska wraz z nazwami spółek, fundacji, stowarzyszeń)

.....
.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

.....

2.

a.* Nie jestem zatrudniony(-a) ani nie wykonuję innych zajęć w spółkach prawa handlowego, które mogłyby wywołać podejrzenie o moją stronniczość lub interesowność.

b.* W spółkach prawa handlowego wykonuję niżej wymienione zajęcia:

(podać pełnioną funkcję, nazwę i adres spółki prawa handlowego)

.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

.....

3.

a.* Nie jestem członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni.

b.* Jestem członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni:

(podać pełnioną funkcję, nazwę i adres spółdzielni)

.....
.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

...../

Z tego tytułu nie osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochodu*.

4.

a.* W następujących spółkach prawa handlowego posiadam niżej podane udziały lub akcje:

(podać nazwę spółki, adresy, wielkość udziałów i ilość akcji)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

.....

b.* Nie posiadam udziałów lub akcji, o których mowa w lit. a.

5. Oświadczam, że moje udziały (lub akcje) przekraczają 10% w spółce prawa handlowego:
(podać nazwę spółki, adres)

.....
.....
.....

W pozostałych spółkach prawa handlowego posiadane udziały lub akcje nie stanowią 10% kapitału.

6.

a.* Jestem zatrudniony (-a) w podmiocie innym niż wymieniony w art. 2 ustawy korzystającym ze środków publicznych (podać nazwę, adres, stanowisko, funkcję)

.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

.....

b.* Nie jestem zatrudniony (-a) w podmiocie innym niż wymieniony w art. 2 ustawy korzystającym z środków publicznych.

V.

a.* Posiadam następujące instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.)

.....
.....
.....
.....
.....

b.* Nie posiadam instrumentów finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy wymienionej w lit. a.

VI.

a.* Nie prowadzę działalności gospodarczej na własny rachunek ani wspólnie z innymi osobami, nie zarządzam również taką działalnością, ani nie jestem przedstawicielem, czy też pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność.

b.* Prowadzę w sposób określony w lit. a działalność polegającą na:

.....
.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(-ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

.....

VII.

a*. Posiadam składniki mienia ruchomego o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł (wskazać źródło pochodzenia; w przypadku pojazdów mechanicznych należy podać markę, model i rok produkcji):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b.* Nie posiadam składników mienia ruchomego o wartości określonej w lit. a.

VIII.

a.* Posiadam zobowiązania pieniężne o wartości powyżej 10 000 zł (w tym zaciągnięte kredyty i pożyczki oraz warunki, na jakich zostały udzielone) (wobec kogo, w jakiej wysokości):

.....
.....
.....
.....

.....
.....
b.* Nie posiadam zobowiązań pieniężnych, o których mowa w lit. a.

IX.

a.* W stosunku do niżej wymienionych składników majątkowych o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł prawo własności zostało przeniesione na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków, małżonków innych zstępnych oraz na inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym (podać jakie to składniki majątkowe, ich źródło pochodzenia, kiedy zostały przeniesione /rok/ oraz na kogo)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

b.* W okresie 5 lat przed dniem objęcia funkcji lub zatrudnienia nie dokonałem (-łam) przeniesienia prawa własności składników majątkowych o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł.

X.

W stosunku do uprzednio złożonego oświadczenia majątkowego występują następujące różnice (wymienić enumeratywnie):

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

XI.

Informacje o stanie majątku osobistego małżonka, obejmujące mienie wskazane w pkt I-V, VII-VIII i X

.....
.....
.....
.....

Powyzsze oswiadczenie skladam swiadomy(-a), ze za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy grozi odpowiedzialnosc karna na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

.....
(miejscowosc, data)

.....
(podpis)

* Niepotrzebne skreslic

Pouczenie:

- 1) w oświadczeniu majątkowym należy wskazać zgodnie z art. 11 ust. 5 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych przynależność składników majątkowych, przychodów i zobowiązań do majątku osobistego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową,
- 2) w części I oświadczenia majątkowego w rubryce „tytuł prawny” należy w szczególności podać – własność, współwłasność, użytkowanie, służebność, własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, hipoteka, prawo do domu jednorodzinnego, umowa najmu,
- 3) w rubryce „źródło pochodzenia” należy wskazać, zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia ... o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych, źródła pochodzenia mienia, w szczególności: darowizna, spadek, kredyt bankowy, oszczędności własne, środki finansowe z umowy o pracę, środki finansowe z innych dodatkowych umów, w tym umowa zlecenia, umowa o dzieło, prawa autorskie,
- 4) w przypadku braku miejsca na wpis dodatkowe informacje zamieszcza się na odrębnym arkuszu podpisanym czytelnie przez osobę składającą oświadczenie majątkowe.

UZASADNIENIE

Korupcja jest zjawiskiem patologii władzy, występującym w mniejszym lub większym stopniu praktycznie we wszystkich państwach świata, bez względu na miejsce położenia, sposób sprawowania władzy, czy dorobek kulturalny.

Spółeczność międzynarodowa przywiązuje ogromną wagę do zwalczania przestępstw korupcji, uznając ją za największe, obok przestępczości zorganizowanej, zagrożenie dla demokracji, rządów prawa oraz wolnej i uczciwej konkurencji w działalności gospodarczej. Należy przy tym podkreślić, że korupcja zmienia wolny rynek w system układów oraz ma niebagatelny wpływ na koszty funkcjonowania firm i przedsiębiorstw. Według ocen Banku Światowego korupcja pochłania około 5% produktu globalnego świata, a w krajach, w których jest szeroko rozpowszechniona jej skutki są często takie, jak gdyby rząd nałożył dodatkowy, 20% podatek „korupcyjny” dla inwestorów.

Jednocześnie korupcja jest jednym z przestępstw najbardziej demoralizujących społeczeństwo. Zagroza ona bowiem poczuciu legalności działania organów państwowych, jak i bezpieczeństwu obywateli. Zjawisko to niewątpliwie negatywnie wpływa na utracone przez państwo dochody i bezpodstawnie poniesione wydatki z budżetu państwa. Prowadzi do utraty zaufania obywateli do państwa, jego porządku konstytucyjnego, systemu politycznego i prawnego, a także przekonania o ich równości wobec prawa. Pośrednim skutkiem takich postaw może być brak szacunku ze strony obywateli dla instytucji publicznych oraz spadek ich zainteresowania sprawami publicznymi, a także ich utożsamiania się z państwem jako wspólnym dobrem wszystkich jego obywateli. Zjawisko korupcji jest naganne nie tylko z prawnego punktu widzenia, ale także ze względu na społeczne poczucie sprawiedliwości.

Rzeczpospolita Polska od wielu lat zalicza się do krajów o bardzo wysokim zagrożeniu korupcją. Potwierdzają to wyniki badań instytucji krajowych i międzynarodowych.

W opublikowanym w 2005 r. przez Transparency International Indeksie Percepcji Korupcji, Polska pod względem występowania korupcji została sklasyfikowana na 70 miejscu spośród 195 badanych państw. Nasz kraj uzyskał indeks na poziomie zaledwie 3.4 na 10 możliwych jednostek (gdzie 10 oznacza pełną przejrzystość i brak korupcji). Jest to najgorszy wskaźnik wśród nowych państw członkowskich w Unii Europejskiej. Pokazuje on jak szybko nasze państwo oddala się od obowiązujących standardów.

Także wyniki krajowych badań opinii społecznej pokazują, że w społeczeństwie polskim panuje powszechne przekonanie, iż korupcja stanowi duży i stale narastający problem społeczny. Wśród respondentów panuje przekonanie, że w środowisku funkcjonariuszy pełniących wysokie funkcje publiczne częste są przypadki tworzenia sieci wzajemnych powiązań, przez obsadzanie stanowisk w urzędach, spółkach, bankach, w oparciu o krewnych, znajomych, kolegów, jak również, że osiągają oni dochody większe niż deklarowane.

Z roku na rok rośnie odsetek obywateli przekonanych o powszechności korupcji w Polsce. Z badań OBOP wynika, że w 1999 r. o bardzo częstym występowaniu korupcji przekonanych było 45% badanych. W 2002 r. odsetek ten wynosił 54%, a w 2003 r. – 68% badanych. Z kolei według badań CBOS z 2004 r. 91% Polaków uważa, że korupcja stanowi duży problem w Polsce, a aż 71% badanych uważa, że wielu funkcjonariuszy publicznych czerpie nieuprawnione korzyści z pełnienia swoich funkcji. Ponadto 85% badanych jest przekonanych, że ma miejsce branie łapówek za załatwienie spraw, w tym za załatwianie kontraktów i zamówień publicznych dla rodziny, przyjaciół i znajomych. Najnowsze badania opinii społecznej wskazują, że odczucia Polaków co do poziomu korupcji w kraju, jej znaczeniu na tle innych problemów społecznych, uległy niewielkim zmianom.

Wskazać należy także na wyniki badań opinii publicznej w zakresie przestępczości korupcyjnej opublikowane przez organizacje pozarządowe i organy Unii Europejskiej. Według „Programu przeciw korupcji” Fundacji Batorego z lipca 2006 r. w latach 2001-2005 prawie $\frac{2}{3}$ Polaków uważało, że korupcja jest powszechnym zjawiskiem wśród polityków, działaczy partyjnych, radnych, posłów i senatorów. Natomiast w badaniach prowadzonych z inicjatywy Komisji Euro-

pejskiej wśród krajów Unii Europejskiej – tzw. Eurobarometr – w maju 2005 r. pytano respondentów, czy zgadzają się z twierdzeniem, że korupcja jest poważnym problemem w ich kraju. Wówczas aż 88% Polaków udzieliło odpowiedzi twierdzącej.

Przestępczość korupcyjna w Polsce i jej skala powoduje niepowetowane straty dla naszego kraju i gospodarki. Według szacunkowych danych łączna wysokość łapówek kształtuje się w Polsce na poziomie 6,6 mld dol. rocznie, czyli kwoty odpowiadającej blisko 10% wydatków budżetu państwa.

Liczba afer korupcyjnych jakie zostały ujawnione przez organy ścigania i środki masowego przekazu wzmacnia przekonanie, że sytuacja wymaga bardzo surowych i skutecznych działań.

Problem korupcji i potrzeba sięgania do skuteczniejszych sposobów jej przeciwdziałania został też dostrzeżony przez społeczność międzynarodową. Świadczy o tym szereg konwencji międzynarodowych, których Polska jest stroną. Art. 52 pkt 5 Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciw korupcji z dnia 21 listopada 2003 r. stwarza pełne podstawy prawne do ustanowienia przez państwa-sygnatariuszy skuteczniejszych systemów ujawniania informacji finansowych przez funkcjonariuszy państwowych, a także zobowiązuje do wprowadzenia odpowiednich sankcji za brak wywiązywania się z tego rodzaju obowiązków. Dodatkowo w świetle art. 31 ust. 1 pkt a i ust. 2 niniejszej Konwencji każde z Państw Stron podejmie, w największym możliwym zakresie dozwolonym przez jego wewnętrzny system prawny, środki, jakie mogą być niezbędne, aby umożliwić konfiskatę wpływów z przestępstwa korupcji.

Podstawy prawne do stwarzania w ustawodawstwie krajowym skutecznych środków ujawniania źródeł pochodzenia mienia przez funkcjonariuszy publicznych i sankcje za niewywiązywanie się z nałożonych obowiązków, w tym przepadek mienia pochodzącego z przestępstwa korupcji przewidują także Prawno-karna Konwencja o Korupcji sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 29, poz. 249) oraz Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa sporządzona w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 46, poz. 394).

Należy także wspomnieć o podpisanej przez autorytety świata prawniczego tzw. Deklaracji paryskiej wzywającej do działania przeciwko korupcji na wysokich szczeblach władzy. W pkt 2 tej Deklaracji postanawia się, że „Państwa muszą doprowadzić do tego, aby sprawujący władzę funkcjonariusze dysponujący majątkiem o niejasnym pochodzeniu byli zobligowani przepisami prawa do wykazywania źródeł swego majątku, a w wypadku kiedy nie udałoby im się przedstawić sądowi przekonującego wyjaśnienia, groziłaby im konfiskata własności”.

Niniejszy projekt ustawy określa ograniczenia związane z pełnieniem funkcji publicznych, a także zasady składania przez osoby pełniące funkcje publiczne oświadczeń majątkowych. Przewiduje również symetryczne zmiany w tym zakresie m.in. w ustawie o Prokuraturze, ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz w ustawach: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym i samorządzie województwa.

Celem projektu jest stworzenie skutecznych metod kontroli stanu majątkowego funkcjonariuszy publicznych i innych osób wskazanych w ustawie przez określenie katalogu informacji o stanie ich majątku, które muszą być ujawniane.

Ponadto ustawa stwarza efektywny i jednolity tryb kontroli składanych oświadczeń majątkowych.

Zasadniczym celem niniejszego projektu jest wprowadzenie zasady lustracji majątkowej osób pełniących funkcje publiczne. Celem zaś lustracji majątkowej jest ujawnianie przez osoby pełniące funkcje publiczne nie tylko posiadanego majątku, ale także źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym, które zostało nabyte w okresie pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska lub od dnia złożenia oświadczenia majątkowego.

Lustracja majątkowa polega na tym, że te informacje zamieszczane w oświadczeniach majątkowych przez osoby pełniące funkcje publiczne byłyby przedmiotem kontroli przeprowadzanej przez Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Celem projektu jest wprowadzenie skutecznej kontroli majątku osób pełniących funkcje publiczne, przez wyeliminowanie częstych przypadków omijania przepisów „antykorupcyjnych” polegających na ewentualnym lokowaniu majątku oso-

bistego na majątku odrębnym małżonka albo innych osób bliskich, tj. wstępnych, zstępnych i rodzeństwa.

W projekcie wprowadza się obowiązek ujawnienia w oświadczeniu majątkowym majątku odrębnego małżonka, wykazywanie zmian w stanie majątkowym od dnia złożenia ostatniego oświadczenia oraz ujawnianie majątku przekazanego na inne osoby w terminie 5 lat wstecz od momentu objęcia funkcji lub stanowiska.

Celem projektowanej ustawy jest więc wprowadzenie jednolitych zasad dotyczących treści oświadczeń majątkowych, procedur ich składania i kontroli prawdziwości zawartych w nich informacji. Ujednolicenie zasad kontroli oświadczeń majątkowych będzie realizowane także przez generalny obowiązek załączania przez osoby pełniące funkcje publiczne do oświadczeń majątkowych deklaracji PIT oraz przez jednolite procedury kontroli tych oświadczeń przez Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Proponuje się wprowadzenie zasady pełnej jawności informacji o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne zawartych w składanych przez nich oświadczeniach majątkowych. Wyłączeniu podlegać oczywiście będą informacje dotyczące adresu zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka i adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia majątkowego. Pozwoli to na wyeliminowanie istniejących w dotychczasowym stanie prawnym dysproporcji i niejednorodności w zakresie jawności oświadczeń majątkowych i zasad ich kontroli.

Ustawa „antykorupcyjna”, a także przepisy ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o Prokuraturze utrzymywały obowiązek tajemnicy służbowej w stosunku do składanych oświadczeń majątkowych. Nowelizacją ustaw samorządowych, z 2002 r., wprowadzono zasadę, że wszystkie oświadczenia są jawne, zaś nowela z 2001 r. wprowadzała tę zasadę w ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Wprowadzono w ten sposób realną kontrolę społeczną tych oświadczeń, ale jedynie ograniczoną do niewielkiej kategorii osób. Tych zmian nie przeniesiono jednakże do innych ustaw. Wprowadzało to nieuzasadnioną dysproporcję w tym zakresie, której przejawem był fakt, że osoby sprawujące funkcje, np. wójtów objęte były w znacznie szerszym zakre-

sie ograniczeniami antykorupcyjnymi niż osoby sprawujące wyższe stanowiska w państwie, jak chociażby ministrowie. Wnioskodawcy uznali, że zasada powszechnej jawności oświadczeń majątkowych powinna być zasadą generalną i obejmować jednolicie wszystkie kategorie osób objętych procedurami antykorupcyjnymi.

Jawność oświadczeń majątkowych i jednolita kontrola prawdziwości zawartych w nich informacji ma usprawnić nie tylko kontrolę instytucjonalną, ale pozwolić ma także na bardziej skuteczną kontrolę społeczną, pozwalającą na zweryfikowanie, czy posiadany przez osoby pełniące funkcje publiczne majątek jest adekwatny do uzyskiwanych przez nie dochodów. Tego rodzaju rozwiązanie będzie istotnym czynnikiem hamującym zjawisko korupcji na różnych szczeblach władzy publicznej. Ustawa ta przez umożliwienie rzeczywistej kontroli stanu majątkowego osób sprawujących funkcje publiczne będzie stanowić realizację zasady wzmacniania zaufania obywateli do państwa.

Niniejszy projekt ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych przewiduje jednolite zmiany dotyczące zakresu treści oświadczeń majątkowych, trybu ich składania, a także kontroli zawartych w nich informacji oraz sankcji stosowanych wobec osób składających oświadczenie, które zaniechały tego obowiązku lub podały w nim nieprawdę.

W ten sposób projektodawca zamierza ujednoczyć przepisy dotyczące życia publicznego oraz doprowadzić do przejrzystości w funkcjonowaniu władzy publicznej i osób pełniących funkcje publiczne. Dlatego też wnioskodawcy zaproponowali, aby wzorzec prawny określony w ustawie o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych został przeniesiony do innych ustaw, zawierających również procedury składania oświadczeń majątkowych, tj. ustawy o Prokuraturze, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawy o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej oraz ustaw: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa.

W art. 2 projektowanej ustawy, dotyczącym jej zakresu podmiotowego, zaproponowano poszerzenie kręgu osób pełniących funkcje publiczne. Powyższe rozszerzenie podmiotowego zakresu ustawy jest konieczne ze względu na

istotny wpływ wymienionych kategorii osób na wydatkowanie publicznych środków finansowych, wydawanie decyzji administracyjnych niosących skutki finansowe, zarządzanie przez nich majątkiem publicznym bądź jego kontrolowanie. Rozszerzenie zakresu podmiotowego ustawy w projektowanym przepisie jest również realizacją postulatów zgłaszanych od wielu lat w zakresie lustracji majątkowej przez organizacje pozarządowe, których przedmiotem działalności jest walka ze zjawiskiem korupcji oraz zapewnianie pełnej przejrzystości w życiu publicznym.

W art. 3 zawierającym słowniczek wyrażeń ustawowych została wprowadzona definicja „zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej” oraz pojęcia „osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym”.

Przez zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej należy rozumieć wykreślenie z ewidencji działalności gospodarczej w drodze decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej.

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia, wynikające ze stosowania ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, proponuje się zmiany, które mają na celu wyeliminowanie luk w obowiązujących przepisach w zakresie zakazów prowadzenia określonej działalności zarobkowej, przy jednoczesnym pełnieniu funkcji publicznej. Dlatego też został wprowadzony zakaz pełnienia funkcji członka zarządu w stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą w okresie zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji publicznej. Ratio legis przedmiotowej zmiany opiera się na podobieństwie niebezpieczeństwa wystąpienia zjawisk o charakterze korupcyjnym, zarówno przy pełnieniu przez funkcjonariuszy publicznych funkcji członków zarządów w fundacjach prowadzących działalność gospodarczą, jak i w przypadku pełnienia funkcji członka zarządu stowarzyszenia prowadzącego taką działalność.

W celu wyeliminowania częstych przypadków powstawania konfliktu interesu prywatnego z publicznym został wprowadzony dla osób pełniących funkcje publiczne zakaz zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć w podmiotach korzystających ze środków publicznych, jeżeli osoby te uczestniczyły w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub w rozliczaniu ich wydatkowania.

Przedmiotowy zakaz nie będzie dotyczył zatrudnienia lub wykonywania zajęć w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej albo pracownika naukowego w jednostce badawczo-rozwojowej lub innej jednostce w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. b, f lub g ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2004 r. Nr 238, poz. 2703, z późn. zm.), jeżeli osoba ta posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

Projekt ustawy w art. 5 wprowadza obowiązek, aby osoba, która w dniu powołania na stanowisko lub w dniu objęcia funkcji, prowadzi działalność gospodarczą albo posiada akcje lub udziały w wysokości wskazanej w art. 4 pkt 4, w terminie 4 miesięcy od dnia powołania na stanowisko lub powierzenia funkcji, zrzekła się pełnionej funkcji, zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyła udziały lub akcje przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek. Rozwiązanie takie funkcjonowało dotychczas jedynie w ustawach: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym i o samorządzie wojewódzkim.

Dotychczasowe przepisy ustawy określają zakazy, które są bezwarunkowo obowiązujące dla osób pełniących funkcje publiczne. Ponieważ ustawa nie określała terminu do zakończenia przez te osoby zakazanych ustawą działalności lub zatrudnienia, a także zbycia posiadanych ponad poziom 10% udziałów lub akcji, należało uznawać, że z dniem powołania na stanowisko osoby te musiały natychmiast zrezygnować z zakazanej działalności lub zatrudnienia oraz sprzedać udziały i akcje, gdyż inaczej popadałyby w konflikt z przepisami przedmiotowej ustawy.

W rzeczywistości nie było możliwe zlikwidowanie przez te osoby prowadzonej przez nie dotychczas działalności lub sprzedanie udziałów i akcji w ciągu jednego, czy nawet kilku dni. Prowadziło to do fikcyjnej sytuacji, w której tolerowano przez pewien okres czasu możliwość naruszenia przepisów antykorupcyjnych przez osoby pełniące funkcje publiczne. Projektodawca niniejszego projektu ustawy, w celu usunięcia istniejącej fikcji prawnej, wprowadza dla osób objętych ustawowymi zakazami okres dostosowawczy do wymogów ustawowych, który wynosi 4 miesiące.

W ocenie projektodawcy jest to wystarczający okres czasu, aby zakończyć prowadzenie zakazanych ustawą działalności gospodarczej, dokonać ewentualnego zbycia udziałów lub akcji posiadanych ponad dopuszczalny poziom i dostosować się do ustawowych wymagań.

W art. 7 zobowiązuje się podmioty wyznaczające lub zgłaszające osoby jako swoich reprezentantów do spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, innych państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków lub innych osób prawnych jednostek samorządu terytorialnego do prowadzenia wykazu tych osób. Rozwiązanie takie ma na celu stworzenie instytucji prawnej umożliwiającej sprawdzanie, który członek rady nadzorczej lub zarządu spółki handlowej jest upoważniony do reprezentowania interesów Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Występująca praktyka wskazuje bowiem na istniejące w tym zakresie problemy wynikające w szczególności z braku sformalizowanych zasad „wyznaczania” lub „powoływania” reprezentantów do spółek handlowych. Zasada jawności działań przy wyznaczeniu osób realizowana będzie przez zobowiązanie podmiotów prowadzących wymienione wykazy do ich upublicznienia w Biuletynie Informacji Publicznej lub na stronach internetowych podmiotu zgłaszającego lub wyznaczającego, który nie jest obowiązany do prowadzenia Biuletynu Informacji Publicznej.

W art. 8 projektu ustawy wydłużony został okres zakazu, w ciągu którego osoby pełniące funkcje publiczne nie mogą zostać zatrudnione lub nie mogą wykonywać innych zajęć zarobkowych u przedsiębiorców albo w ich podmiotach zależnych, jeżeli wydawały decyzję w sprawach indywidualnych dotyczących tego przedsiębiorcy. W obecnym stanie prawnym obowiązywał roczny okres zakazu. W niniejszym projekcie proponuje się, aby okres ten wynosił 2 lata. Wydłużenie ww. okresu z roku do 2 lat wpłynie na zmniejszenie prób korumpowania osób pełniących funkcje publiczne obietnicą dobrze płatnej pracy, w przypadku odpowiedniej przychylności. Wydaje się, że 2-letni zakaz podejmowania zatrudnienia u podmiotów, co do których osoba pełniąca funkcję publiczną brała udział w wydawaniu rozstrzygnięcia, spowoduje rozluźnienie nieformalnych związków między przedsiębiorcami a osobami pełniącymi funkcje publiczne. Zakaz ten nie będzie dotyczył osób, które na podstawie odrębnych przepisów, z racji pełnionej funkcji lub zajmowanego stanowiska wydawały w stosunku do

przedsiębiorcy decyzje administracyjne w sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i innych składek, do poboru których obowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wyłączenie nie będzie dotyczyć jednak osób, które wydawały decyzje administracyjne dotyczące ulg i zwolnień w ww. podatkach lub w opłatach oraz składkach na ubezpieczenie społeczne i innych składkach pobieranych przez ZUS.

Celem usunięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych co do pojęcia „podmiotu zależnego od przedsiębiorcy” i urealnienie obowiązywania powyższego zakazu, projektodawca w art. 8 ust. 2 wprowadził definicję legalną podmiotu zależnego.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że w przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa istnieje możliwość wyrażenia zgody na wcześniejsze zatrudnienie lub wykonywanie innych zajęć u przedsiębiorcy lub w podmiocie od niego zależnym. W obecnym stanie prawnym ewentualną zgodę na podjęcie pracy lub innych zajęć objętych powyższym zakazem działalności wyrażała komisja w składzie trzyosobowym. W projekcie proponuje się, aby zgodę wyrażał podmiot obowiązany do odebrania oświadczenia o stanie majątkowym.

W art. 9 i 11 proponuje się wprowadzenie generalnej zasady jawności oświadczeń o prowadzonej przez małżonka działalności gospodarczej i o stanie majątkowym. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym będą jawne. W przypadku oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka ujawnieniu nie będą podlegać informacje o adresie zamieszkania małżonka oraz o adresie prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli jest on taki sam jak adres zamieszkania. Odnośnie do oświadczenia o stanie majątkowym opublikowaniu nie będą podlegać informacje o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka i adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia.

Jawne informacje zawarte w oświadczeniu są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej. Spowoduje to rozszerzenie zasady jawności na te kategorie osób pełniących funkcje publiczne, których oświadczenia majątkowe w dotychczasowym stanie prawnym były objęte tajemnicą służbową. Instytucja jawności oświadczeń majątkowych nie będzie miała jednak zastosowania do oświadczeń

składanych przez pracowników wywiadu skarbowego, o których mowa w art. 36 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej. Jawność oświadczenia majątkowego zostanie również wyłączona w stosunku do funkcjonariuszy: Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Śledczego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego. Powyższe wyłączenie uzasadnione jest specyfiką i charakterem zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy tych służb.

Zaproponowane uregulowania w zakresie jawności oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka i oświadczenia majątkowego niewątpliwie urealniamy i zaostrzają istniejące rozwiązania antykorupcyjne. Zmierzają do zapewnienia w Polsce najwyższych standardów w życiu publicznym i stanowią będą skuteczne narzędzie realnej kontroli społecznej.

Należy wyraźnie stwierdzić, że dotychczasowe regulacje ustawowe polegające na objęciu danych zawartych w oświadczeniu majątkowym tajemnicą służbową i wprowadzeniu obowiązku ich analizy jedynie przez osoby, którym przedkładano te oświadczenia (bez określonych sankcji za zaniechanie jego realizacji) powodowały, iż tryb kontroli był fikcyjny i nieefektywny, a w wielu przypadkach, pomimo obowiązku ustawowego, nie był realizowany. Taka sytuacja powodowała, że w wielu przypadkach osoby składające oświadczenia, jak też te, do których należało uprawnienie do analizy zawartych w oświadczeniu danych, traktowały swoje obowiązki w sposób niewłaściwy. Dlatego też, obowiązujące przepisy nie realizowały celów, dla których zostały ustanowione. Nie mogły więc przyczynić się do ograniczenia zjawiska korupcji w administracji publicznej.

Opinia publiczna w Polsce bulwersowana jest stale sytuacjami, w których osoby pełniące funkcje publiczne w znacznym stopniu powiększają swój i osobom im najbliższym, stan posiadanej mienia, nie mogąc wykazać dochodów, które uzasadniałyby legalną drogę takiego wzbogacenia się. Powstawaniu takiej sytuacji w znacznym stopniu sprzyja właśnie utajnienie treści oświadczeń majątkowych oraz brak systematycznej, społecznej i urzędowej konfrontacji zapisów zawartych w oświadczeniach ze stanem faktycznym.

Wprowadzenie instytucji jawności oświadczeń, o których mowa w art. 9 i 11 projektowanej ustawy, stanowi pewną ingerencję ustawodawcy w prywatność jed-

nostki, to z uwagi na konieczność zapewnienia przez państwo porządku publicznego i moralności publicznej, mieści się ona w wyjątku przewidzianym w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i jest konieczna w demokratycznym państwie prawa dla ochrony wartości wskazanych w powołanym przepisie ustawy zasadniczej.

Znaczną grupę przepisów projektowanej ustawy stanowią zmiany dotyczące zakresu i trybu składania oraz kontroli prawidłowości danych zawartych w oświadczeniach majątkowych osób pełniących funkcje publiczne.

W projekcie zaproponowano, aby funkcjonariusze publiczni zobowiązani do złożenia oświadczeń majątkowych podlegali identycznym uregulowaniom prawnym. Dlatego też wzorzec zawierający zakres obowiązków nałożonych przez niniejszy projekt ustawy został przeniesiony na inne grupy funkcjonariuszy publicznych składających oświadczenie majątkowe.

Rozszerzenie zakresu przedmiotowego oświadczenia o stanie majątkowym w projektowanym przepisie art. 11 ust. 1 polega przede wszystkim na dodaniu obowiązku składania oświadczenia o stanie majątku osobistego małżonka. W ocenie projektodawcy tego rodzaju rozwiązanie uzasadnione jest potrzebą przeciwdziałania zjawisku przenoszenia w drodze różnych czynności prawnych przez osoby pełniące funkcje publiczne majątku, który mógł zostać nabyty w sposób nielegalny, na majątek odrębny małżonka, a przez to wyjęcie go spod obowiązku lustracyjnego.

Jest to również istotne narzędzie w jakie państwo wyposaża instytucje publiczne w zwalczaniu źródeł korupcji i przestępczości korupcyjnej. Ponadto za tego rodzaju rozwiązaniem przemawiają następujące argumenty zawarte m.in. w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 lipca 2004 r. (sygn. akt K 20/03).

Po pierwsze, nie wchodzi tu w grę ujawnienie, wbrew woli zainteresowanych, powiązań rodzinnych; pozostawanie w związku małżeńskim bowiem jest okolicznością znaną otoczeniu.

Po drugie, ze względu na fakt pozostawania małżonków we wspólnym pożyciu, nie zachodzi niebezpieczeństwo, że funkcjonariusz nie posiada informacji o osobie, co do której ma składać oświadczenie.

Po trzecie, wspólne pożycie małżonków powoduje, że wszelkie dobra nabywane przez jednego z małżonków, uzyskiwane przez niego korzyści, wynagrodzenie za pracę stanowią o poprawie sytuacji materialnej obojga małżonków i są przeznaczone do wspólnego korzystania, nawet jeżeli małżonkowie znieśli ustrój wspólności ustawowej.

W konsekwencji, uzyskanie korzyści przez małżonka funkcjonariusza powinno być traktowane niemal tak samo, jak uzyskanie jej przez samego funkcjonariusza. Zainteresowanie funkcjonariusza uprzywilejowaniem jego małżonka jest na pewno bardzo duże, stąd i duża pokusa ułatwienia małżonkowi nabycia określonego dobra, załatwienia mu dobrej pracy.

Przedmiotowe uregulowanie w zwalczaniu przestępczości korupcyjnej i zapewnianiu pełnej przejrzystości życia publicznego przez udzielanie informacji również o stanie majątku odrębnego małżonka przyniesie wymierne efekty, aniżeli ewentualne negatywne konsekwencje jakie może nieść za sobą ciężar obowiązku tego rodzaju. Przedmiotowe rozwiązanie nie będzie także w żaden sposób naruszać zasady proporcjonalności wyrażonej w art. 31 Konstytucji RP, co zostało stwierdzone w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 lipca 2004 r. (sygn. akt K 20/03).

Tego rodzaju rozwiązanie jest również podyktowane treścią art. 61 Konstytucji statuującą prawo obywateli do informacji o działaniu organów władzy publicznej.

Norma konstytucyjna uzasadnia bowiem dostęp obywateli do informacji nie tylko o mieniu lub źródłach finansowania mienia, nabytych w toku pełnienia funkcji publicznych, ale również informacji o mieniu, uzyskanym przez małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną, a wchodzącym w skład majątku osobistego, m.in. nabywanym od Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, czy też o dochodach uzyskiwanych z działalności gospodarczej małżonka z wykorzystaniem mienia podmiotów prawa publicznego albo opierającej się na dotacjach lub subwencjach.

Powyższe względy uzasadniają również obowiązek wykazywania w oświadczeniu majątkowym informacji o wchodzących w skład majątku osobistego małżonka: nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania, składnikach mienia

ruchomego o wartości powyżej 10 000 zł, udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego, dochodach osiągniętych w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia oświadczenia, jak również informacji o zaciągniętych w tej wysokości zobowiązaniach, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach, oraz warunkach na jakich zostały one udzielone. Wykazanie bowiem zmian majątkowych w majątku osobistym małżonka, wyjętym dotychczas z obowiązku lustracyjnego, pozwoli na jednoznaczne określenie, czy osoby podlegające reżimowi ustawy w zakresie lustracji majątkowej pełnią funkcje publiczne lub prowadzą działalność w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub osobistych albo uzyskują te korzyści w związku z pełnioną funkcją.

Projektowany przepis art. 11 sprzyja niewątpliwie poszerzeniu jawności życia publicznego, jak również pozwala na uniknięcie jakichkolwiek zarzutów, że małżonek osoby pełniącej funkcję publiczną osiąga korzyści osobiste lub majątkowe w związku z tą funkcją, jak również uniemożliwi przenoszenie majątku przez podmioty wskazane w ustawie poza obszar nie objęty obowiązkiem lustracyjnym. Rozwiązanie to stanowi także odpowiedź na wskazywany przez opinię publiczną problem nepotyzmu w życiu publicznym.

Przedstawione powyżej rozwiązania należy uznać jako kolejny krok ustawodawcy zmierzający do ograniczenia korupcji i wykorzystywania stanowisk publicznych dla własnych, prywatnych celów. Ratio legis projektowanych zmian jest oczywiste i w państwie demokratycznym nie powinno być kwestionowane.

Z uwagi na permanentne zjawisko przenoszenia majątku osobistego na osoby bliskie w celu jego ukrycia, w ustawie zobowiązano osoby rozpoczynające pełnienie funkcji publicznych oraz już takie funkcje pełniące do wykazywania w oświadczeniu majątkowym także majątku przeniesionego na małżonka oraz na inne osoby, o których mowa w ustawie, w okresie 5 lat poprzedzających dzień objęcia stanowiska lub powierzenia funkcji publicznych.

W obecnym stanie prawnym osoba składająca oświadczenie majątkowe była obowiązana do ujawnienia informacji o posiadanych zasobach pieniężnych. Powyższy zapis budził poważne wątpliwości interpretacyjne, czy w pojęciu tym mieściło się także posiadanie papierów wartościowych innych niż akcje oraz posiadanie innych instrumentów dostępnych na rynkach kapitałowych, np. jed-

nostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. W związku z powyższym projektodawca wprowadza obowiązek ujawniania w oświadczeniu majątkowym informacji o posiadanych zasobach pieniężnych oraz posiadanych instrumentach finansowych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Zakres przedmiotowy oświadczenia majątkowego został również rozszerzony o obowiązek wskazania źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym, które zostało nabyte w okresie pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska albo od dnia złożenia ostatniego oświadczenia majątkowego.

W celu kontroli bieżących dochodów osób pełniących funkcje publiczne, w projekcie nałożono obowiązek wskazywania różnicy w stanie majątkowym, jaka nastąpiła od momentu złożenia poprzedniego oświadczenia.

Ponadto do oświadczenia majątkowego załącza się kopię rocznego zeznania podatkowego (PIT) za rok poprzedni.

Analizę danych zawartych w oświadczeniu majątkowym będzie dokonywał podmiot, któremu złożono oświadczenie majątkowe, a także właściwy urząd skarbowy. Ta równoczesna analiza oświadczeń majątkowych pozwoli na wnikliwe zbadanie prawdziwości i prawidłowości informacji zawartych w oświadczeniach majątkowych. W celu jednak zapewnienia realności kontroli prowadzonej przez urząd skarbowy projektodawca proponuje wprowadzić fakultatywność badania oświadczenia majątkowego w stosunku do podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 i 8-11. Natomiast na gruncie ustaw samorządowych fakultatywność badania oświadczenia majątkowego przez urząd skarbowy będzie odnosiła się do osób wydających decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty i marszałka województwa, jeżeli nie przyznają one określonych przywilejów, w szczególności w formie zezwoleń, zwolnień od ponoszenia ciężarów o charakterze publiczno-prawnym, licencji i umorzeń.

Wyrazem jawności życia publicznego jest przepis mówiący, że podmiot dokonujący analizy oświadczeń majątkowych, w terminie do dnia 30 października każdego roku, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej albo na stronach in-

ternetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu informacje o osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie, o nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia, oraz o działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

Zmieniono także termin corocznego składania oświadczeń z dnia 31 marca na dzień 15 maja, co pozwoli na wykorzystanie w celu wypełniania oświadczenia zeznań podatkowych (PIT) za rok poprzedni. Na gruncie przepisów samorządowych zostały ujednoczone terminy w zakresie składania oświadczenia majątkowego i oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka.

W ocenie wnioskodawcy nie ma uzasadnionych przesłanek, aby Rejestr Korzyści dla funkcjonariuszy publicznych, których mandat do zajmowanego stanowiska nie pochodzi z wyborów powszechnych był nadal prowadzony przez Państwową Komisję Wyborczą. Dlatego też projektodawca proponuje, żeby Rejestr Korzyści dla członków Rady Ministrów, sekretarzy i podsekretarzy stanu w ministerstwach i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz kierowników urzędów centralnych był prowadzony przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Składanie oświadczeń zostało poddane rygorowi odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy powodować będzie odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny. Wypełnienie znamion wskazanego czynu zabronionego będzie zagrożone sankcją kary pozbawienia wolności do lat 3.

Projekt ustawy zaostrza odpowiedzialność dyscyplinarną za niewypełnienie lub nienależyte wypełnienie obowiązków przewidzianych w ustawie.

W art. 16 projektu ustawy wprowadza się odpowiedzialność dyscyplinarną za niezłożenie w terminie przez osoby wskazane w ustawie oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka przed powołaniem na stanowisko, a także o zamiarze podjęcia takiej działalności lub zmianie jej charakteru – w trakcie pełnienia funkcji lub oświadczenia o swoim stanie majątkowym oraz o stanie majątku odrębnego małżonka. Niewypełnienie powyższych obo-

wiązków będzie stanowiło podstawę do odwołania ze stanowiska lub rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Tożsama odpowiedzialność dyscyplinarna będzie dotyczyć osób, które w ww. oświadczeniach podały nieprawdę lub zataiły prawdę, jak również w sytuacji niewypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 4 projektowanej ustawy.

Niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, projekt ustawy w art. 17 przewiduje również odpowiedzialność karną za niewypełnienie obowiązków przez podmioty wskazane w ustawie.

W art. 17 proponuje się wprowadzić penalizację sytuacji, w której osoba obowiązana do złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka lub oświadczenia o swoim stanie majątkowym nie składa go w terminie lub nie dopełnia w określonym w ustawie terminie obowiązku zrzeczenia się pełnionej funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji. Wypełnienie znamion projektowanego czynu zabronionego będzie zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 3. Zgodnie z regulacjami zawartymi w projekcie odpowiedzialność ta powstaje po upływie terminu określonego w wezwaniu do złożenia oświadczenia, jakie przedstawia podmiot uprawniony do jego odbioru.

W art. 18 proponuje się wprowadzić odpowiedzialność karną funkcjonariusza publicznego, który nie ujawnia źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym, które nabył w okresie pełnienia funkcji.

Potrzeba penalizacji takiego zachowania uzasadniona jest koniecznością zapobieżenia takim sytuacjom, w których osoba pełniąca funkcję publiczną posiada majątek wielokrotnie przekraczający jego możliwości zarobkowe i nie jest w stanie ujawnić właściwemu organowi wiarygodnych informacji o źródłach jego pochodzenia. Sytuacja taka budzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa korupcyjnego. Dlatego też, w proponowanym przepisie to funkcjonariusze publiczni wezwani przez właściwy organ, będą musieli „udowodnić”, że mienie, które nabyli w okresie pełnienia funkcji, osiągnęli w sposób całkowicie legalny.

Czyn zabroniony byłby zagrożony sankcją kary pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Mienie, określone w ust. 1 projektowanego przepisu, którego źródeł nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową w rozumieniu art. 45 § 1 Kodeksu karnego. Proponowany przepis opiera się więc na założeniu, że mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową, uzyskaną chociażby pośrednio z przestępstwa korupcji. Dlatego też, celowym jest poddanie takiego mienia reżimowi orzekania przepadku mienia jako korzyści majątkowej osiągniętej chociażby pośrednio z przestępstwa, na zasadach określonych w części ogólnej Kodeksu karnego. W przypadku skazania za ww. czyn zabroniony sąd orzekać więc będzie przepadek mienia, którego źródeł nie ujawniono, chociażby nie stanowiło własności sprawcy.

Penalizacja powyższego zachowania, jak również wprowadzenie środka karnego w postaci przepadku mienia, niewątpliwie zapobiegać będzie sytuacjom, w którym funkcjonariusz przenosi mienie stanowiące korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa na inne osoby fizyczne lub prawne w celu uchronienia go przed przepadkiem.

Czyn zabroniony w proponowanym przepisie ujęty został jedynie w postaci podstawowej (zasadniczej). Projektodawca nie przewiduje wyodrębnienia, ani postaci uprzywilejowywanej, ani kwalifikowanej tego typu przestępstwa.

W art. 19 ustawy rezygnuje się z dotychczasowych uregulowań w tym zakresie i w miejsce odpowiedzialności za wykroczenie wprowadza się odpowiedzialność karną za zatrudnianie osób wskazanych w ustawie, wbrew warunkom określonym w art. 8 projektowanej ustawy.

Projekt ustawy przewiduje sankcję w postaci grzywy, kary ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.

Proponowane zmiany w ustawie o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych, w szczególności w zakresie rozszerzenia katalogu podmiotów obowiązanych do składania oświadczeń o stanie majątkowym, wprowadzenia obowiązku ujawniania majątku odrębnego małżonków i faktu prowadzenia przez nich działalności gospodarczej, przepadku mienia w sytuacji, o której mowa w art. 18 projektowanej ustawy, spowodują, że państwo zostanie wypo-

sażone w instrumenty prawne, które pozwolą na skuteczną walkę z przestępczością korupcyjną w życiu publicznym.

Przedmiotowe uregulowania przyniosą wymierne korzyści w zwalczaniu korupcji i zapewnią pełną przejrzystość życia publicznego. Przepisy niniejszego projektu ustawy nie naruszają ochrony prywatności wyrażonej w art. 47 Konstytucji RP, jak również zakresu informacji, jakie władze publiczne mogą, na podstawie art. 51 Konstytucji RP, gromadzić i udostępniać obywatelom w demokratycznym państwie prawa, a także zasady proporcjonalności wyrażonej w art. 31 ustawy zasadniczej.

Proponowane zmiany są również zgodne z przepisami prawa międzynarodowego normującymi podstawowe prawa człowieka i wolności obywatelskie, w szczególności z przepisami Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela oraz Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych.

Celem przedmiotowego projektu jest ustanowienie zasady lustracji majątkowej osób pełniących funkcje publiczne i ich małżonków.

Projektowana regulacja wpłynie pozytywnie na:

- ograniczenie zjawiska korupcji,
- jakość rządzenia przez zwiększenie efektywności funkcjonowania struktur państwa i podejmowania decyzji,
- przejrzystość życia publicznego,
- społeczne postrzeganie funkcjonariuszy publicznych,
- w dłuższej perspektywie czasowej na upowszechnienie antykorupcyjnych postaw obywatelskich, w tym w szczególności osób pełniących funkcje publiczne,
- zaufanie obywateli do państwa jako gwaranta i organizatora ładu instytucjonalnego i życia zbiorowego społeczeństwa,
- ograniczenie strat majątkowych wynikających z działalności korupcyjnej,
- poprawę warunków bezpiecznego inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektor finansów publicznych

Wpływ bezpośredni: koszty analizy danych zawartych w oświadczeniach majątkowych oraz kontroli oświadczeń pod względem rzetelności i prawdziwości wliczone w koszty funkcjonowania Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Natomiast przewidując, że do końca 2007 r. analizy oświadczeń majątkowych dokonywały będą urzędy skarbowe, należy wskazać, iż wymaga to pewnych nakładów finansowych.

Analiza około 300 tys. osób wymaga dodatkowo około 900 etatów. Przy założeniu, że czas analizy jednego oświadczenia wynosi nie więcej niż 7 godzin, należy stwierdzić, że:

$300.000 \times 7 \text{ godz.} = 2.100.000 \text{ godz.}$

$2.100.000 / 1.600$ (średnia ilość godzin w roku na jeden pełny etat) = 1.312 etatów

$1.312 - 350$ (obecnie wykorzystywana ilość etatów) = 962 (brakujące etaty)

3 316 zł średnia wartość wynagrodzenia miesięcznego pracownika administracji podatkowej (bez pochodnych, które stanowią dodatkowo 19,68%)

$3\,970 \text{ zł} (3\,316 \text{ zł} + \text{pochodne}) \times 962 = 3\,819\,140 \text{ zł}$ – koszt realizacji zadania przez urzędy skarbowe.

Wpływ pośredni: ewentualne zwiększenie wpływów do budżetu i poprawa efektywności wydatków publicznych zwłaszcza w zakresie zamówień publicznych i pomocy publicznej. Ograniczenie strat majątkowych wynikających z działalności korupcyjnej.

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 14 marca 2008 r.

BAS-WAEiM-639/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
o zgodności poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach związanych z
pełnieniem funkcji publicznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Przemysław Gosiewski) z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Poselski projekt ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych określa ograniczenia związane z pełnieniem funkcji publicznych, a także zasady składania przez osoby pełniące funkcje publiczne oświadczeń majątkowych.

Przez osoby pełniące funkcje publiczne, według projektu ustawy, rozumie się osoby wymienione w art. 2 ust. 1 ustawy (31 kategorii osób). Przepisy ustawy miałyby mieć zastosowanie także do innych osób pełniących funkcje publiczne, jeżeli ustawa szczególna by tak stanowiła. Nie jest jasne, czy ustawa szczególna ma określać, że dana funkcja jest funkcją publiczną, czy też ma odsyłać do projektowanej ustawy. Powoduje to, że zakres podmiotowy projektu ustawy jest nieprecyzyjny i w poszczególnych sytuacjach może powodować wątpliwości interpretacyjne.

Pośród ograniczeń związanych z pełnieniem funkcji publicznych projekt ustawy wymienia (art. 4) m.in. zakaz członkostwa w organach spółek prawa handlowego, spółdzielni (z wyjątkiem spółdzielni mieszkaniowych), zarządów fundacji i stowarzyszeń prowadzących działalność gospodarczą, zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami (z wyjątkiem działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego).

Sankcją za naruszenie wymienionych zakazów miałoby być obligatoryjne rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika albo odwołania ze stanowiska.

Pewne ograniczenia obowiązywałyby także po zaprzestaniu zajmowaniu stanowiska lub pełnienia funkcji publicznej (art. 8 projektu).

Osoby pełniące funkcje publiczne, w rozumieniu projektu ustawy, byłyby także zobowiązane do składania oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez małżonka oraz oświadczeń o swoim stanie majątkowym, obejmujące majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową oraz o stanie majątku osobistego małżonka (w tym ostatnim przypadku – wyłącznie w zakresie składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego).

Projekt przewiduje, że informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych byłyby jawne (z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia, imionach i nazwiskach członków rodziny, na których przeniesiono część majątku, adresie prowadzenia działalności gospodarczej przez małżonka jeżeli jest on tożsamy z adresem zamieszkania tych osób). Jawne informacje z oświadczeń majątkowych byłyby udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, a niektóre (w zależności od podmiotów, których by dotyczyły) – na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu.

Za niezłożenie lub nieprawidłowe złożenie oświadczenia majątkowego projekt ustawy przewiduje sankcje karne: pozbawienia wolności i przepadek mienia. Byłaby to także podstawa do odpowiedzialności dyscyplinarnej, innej odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa, odwołania ze stanowiska lub rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Projekt przewiduje także utworzenie jawnego Rejestru Korzyści, do którego informacje o uzyskanych korzyściach mieliby zgłaszać członkowie Rady Ministrów, sekretarze i podsekretarze stanu w ministerstwach i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz kierownicy urzędów centralnych.

Projekt przewiduje także nowelizację kilkunastu ustaw, w których zmienia zasady składania oświadczeń majątkowych przez osoby zajmujące niektóre stanowiska. W szczególności proponuje się zmianę ustawy z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 187, poz. 1925, ze zm.).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Proponowane w opiniowanym projekcie regulacje wymagają oceny z punktu prawa Unii Europejskiej w następujących aspektach: (1) obowiązek złożenia oświadczenia majątkowego przez osoby pełniące funkcje publiczne, w tym przez posła do Parlamentu Europejskiego, (2) ochrona danych osobowych oraz (3) zasady wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego.

Ad. 1. Regulamin Parlamentu Europejskiego - art. 2 Załącznika I dotyczący stosowania art. 9 ust. 1 Regulaminu określa treść składanej przez członka Parlamentu Europejskiego osobistej, szczegółowej deklaracji o dochodach. Jednocześnie nakazuje członkom Parlamentu Europejskiego powstrzymanie się od przyjmowania innych niż określone w załączniku korzyści przy wykonywaniu swoich obowiązków.

Rejestr zawierający oświadczenia poselskie jest jawny.

Ad. 2. Aktem prawnym Unii Europejskiej regulującym zasady postępowania z danymi osobowymi jest dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281 z 23.11.1995 r., s. 31, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 15, s. 355). Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy państwa członkowskie są zobowiązane chronić podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.

Ad. 3. W odniesieniu do relacji między proponowanymi w projekcie zmianami a zasadą poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności należy wskazać, że zgodnie z art. 6 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego, które są wspólne dla państw członkowskich. Unia szanuje prawa podstawowe zagwarantowane w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie 4 listopada 1950 roku¹, oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego (art. 6 ust. 2 TUE). Prawa człowieka i podstawowe wolności zostały określone także w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 303 z 14 grudnia 2007 r. s. 1).

Jednocześnie należy stwierdzić, że zgodnie z postanowieniami wprowadzonymi do TUE na mocy Traktatu z Amsterdamu i Traktatu z Nicei, działania państw członkowskich mogą być przedmiotem oceny politycznej, w kontekście zasad wymienionych w art. 6 ust. 1 TUE, dokonywanej przez Radę Unii Europejskiej i Parlament Europejski w trybie art. 7 TUE. W przypadku stwierdzenia w ramach tej procedury wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia tych zasad w jednym z państw członkowskich, Rada może skierować do tego państwa stosowne zalecenia. W przypadku zaś stwierdzenia poważnego i stałego naruszenia tych zasad, Rada może zdecydować o zawieszeniu niektórych praw tego państwa wynikających ze stosowania Traktatu, łącznie z prawem do

¹ Polska ratyfikowała Europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w dniu 19 stycznia 1993 r. Tekst konwencji został opublikowany w Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zmianami.

głosowania przedstawiciela rządu tego państwa w Radzie. Analogiczny przepis zawiera także Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (TWE) w art. 309.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

1) Załącznik I do Regulaminu Parlamentu Europejskiego, nakazując członkom Parlamentu Europejskiego powstrzymanie się od przyjmowania innych niż określone w załączniku korzyści przy wykonywaniu swoich obowiązków, ustala pewną obowiązującą członków Parlamentu Europejskiego normę postępowania związaną z wykonywaniem mandatu. Przepisy Regulaminu Parlamentu Europejskiego nie wykluczają jednak nakładania na poziomie krajowym na Posłów do Parlamentu Europejskiego dodatkowych obowiązków, w tym obowiązków do składania oświadczeń majątkowych.

Określony w art. 41 pkt. 1 projektu obowiązek przedłożenia przez posła do PE oświadczenia majątkowego Marszałkowi Sejmu nie narusza wskazanych przepisów prawa UE.

Projekt ustawy reguluje m.in. zasady odpowiedzialności karnej posła do Parlamentu Europejskiego w związku z nieprawidłowościami przy składaniu oświadczenia majątkowego przewidzianego przepisami krajowymi. Należy zauważyć, że stosowanie przewidzianej w projekcie ustawy odpowiedzialności karnej nie uchyla przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących pozbawiania immunitetu (np. immunitetu posła do Parlamentu Europejskiego). Chodzi tu o przepisy traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie, Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

Obowiązek składania oświadczeń majątkowych przez pozostałe osoby, do których ma zastosowanie opiniowany projekt ustawy nie jest objęty zakresem przedmiotowym prawa Unii Europejskiej.

2) Jak już zaznaczono, podstawowym aktem prawa Unii Europejskiej dotyczącym ochrony danych osobowych jest dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych. Przepis art. 1 ust. 1 dyrektywy stanowi, iż, zgodnie z przepisami dyrektywy, Państwa Członkowskie zobowiązują się chronić podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.

Art. 2 dyrektywy definiuje przetwarzanie danych jako każdą operację lub zestaw operacji dokonywanych na danych osobowych, jak np. gromadzenie, rejestracja, porządkowanie, przechowywanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez transmisję, rozpowszechnianie lub udostępnianie w inny sposób.

Należy jednak zwrócić uwagę na przepis art. 3 ust. 2 dyrektywy. Przepis ten wyłącza stosowanie dyrektywy m.in. w przypadkach przetwarzania danych osobowych w ramach działalności wykraczającej poza zakres prawa Wspólnoty,

jak np. dane, o których stanowi tytuł V i VI Traktatu o Unii Europejskiej, a także w przypadkach działalności na rzecz bezpieczeństwa publicznego, obronności, bezpieczeństwa państwa (łącznie z dobrą kondycją gospodarczą państwa, gdy działalność ta dotyczy spraw związanych z bezpieczeństwem państwa) oraz działalności państwa w obszarach prawa karnego.

Biorąc pod uwagę przedmiot ustawy, dyrektywa 95/46/WE nie ma zastosowania.

3) Jednym z celów proponowanej ustawy jest wprowadzenie ograniczeń do szeroko rozumianego prawa prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz ograniczeń prawa do prywatności takich osób (jawność oświadczeń majątkowych). Kwestia celu i zakresu wprowadzonych ograniczeń i – w konsekwencji – ich dopuszczalności, wymaga analizy w kontekście zarówno postanowień Konstytucji RP, jak i aktów prawa międzynarodowego, dotyczących praw i wolności osoby oraz zasad demokratycznego państwa prawnego. Analiza taka wychodzi poza ramy niniejszej opinii. W kontekście wskazanego problemu przedstawić jednak należy relacje między prawem krajowym a prawem UE.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, prawa człowieka muszą być przestrzegane przez państwa członkowskie podczas wprowadzania w życie i stosowania postanowień prawa wspólnotowego (wyrok Trybunału z 24 marca 1994 r. w sprawie *Bostock*, C-2/92, § 16, Zb. Orz. 1994, s. I-955). Trybunał Sprawiedliwości nie jest jednak uprawniony do badania zgodności prawa krajowego państw członkowskich z prawami podstawowymi bez związku z prawem wspólnotowym (m.in. wyrok Trybunału z 29 maja 1997 r. w sprawie *Kremzow przeciwko Republice Austrii*, C-299/95, § 14-16, Zb. Orz. 1997, s. I-2629). Kompetencję w tym przypadku posiada Europejski Trybunał Praw Człowieka. Przyjęcie proponowanej ustawy nie będzie stanowić wykonania prawa UE, a działania państwa podejmowane na jej podstawie nie będą aktem stosowania prawa UE. Działania te nie będą podlegały – także z punktu widzenia zasady poszanowania praw człowieka – kontroli sądowej sprawowanej przez Trybunał Sprawiedliwości.

Jednocześnie należy zauważyć, że jeśli przyjęcie projektu i wykonywanie nowych przepisów prowadziłyby, w ocenie instytucji UE, do poważnego i stałego naruszenia zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego, instytucje te mogłyby podjąć polityczne działania, mające charakter sankcji politycznych. Stosownie do art. 7 TUE i art. 309 TWE Rada UE mogłaby więc zdecydować o zawieszeniu niektórych praw Polski wynikających ze stosowania TUE lub TWE, łącznie z prawem do głosowania przedstawiciela rządu naszego państwa w Radzie.

IV. Konkluzje

Przedmiot projektu ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych zasadniczo nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Obowiązek przedłożenia przez Posła do Parlamentu Europejskiego oświadczenia majątkowego i związana z tym odpowiedzialność karna nie naruszają przepisów prawa UE.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowki

Warszawa, 14 marca 2008 r.

BAS-WAEM-640/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
dotycząca możliwości uznania przedstawionego poselskiego projektu
ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Przemysław Gosiewski) za projekt
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1
Regulaminu Sejmu

Stosownie do art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu, projektem ustawy wykonującym prawo Unii Europejskiej jest projekt ustawy mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych określa ograniczenia związane z pełnieniem funkcji publicznych, a także zasady składania przez osoby pełniące funkcje publiczne oświadczeń majątkowych.

Przez osoby pełniące funkcje publiczne, według projektu ustawy, rozumie się osoby wymienione w art. 2 ust. 1 ustawy (31 kategorii osób). Przepisy ustawy miałyby mieć zastosowanie także do innych osób pełniących funkcje publiczne, jeżeli ustawa szczególnie by tak stanowiła. Nie jest jasne, czy ustawa szczególnie ma określać, że dana funkcja jest funkcją publiczną, czy też ma odsyłać do projektowanej ustawy. Powoduje to, że zakres podmiotowy projektu ustawy jest nieprecyzyjny i w poszczególnych sytuacjach może powodować wątpliwości interpretacyjne.

Pośród ograniczeń związanych z pełnieniem funkcji publicznych projekt ustawy wymienia (art. 4) m.in. zakaz członkostwa w organach spółek prawa handlowego, spółdzielni (z wyjątkiem spółdzielni mieszkaniowych), zarządów fundacji i stowarzyszeń prowadzących działalność gospodarczą, zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami (z wyjątkiem działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego).

Sankcją za naruszenie wymienionych zakazów miałyby być obligatoryjne rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika albo odwołania ze stanowiska.

Pewne ograniczenia obowiązywałyby także po zaprzestaniu zajmowaniu stanowiska lub pełnienia funkcji publicznej (art. 8 projektu).

Osoby pełniące funkcje publiczne, w rozumieniu projektu ustawy, byłyby także zobowiązane do składania oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez małżonka oraz oświadczeń o swoim stanie majątkowym, obejmujące majątek osobisty oraz majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową oraz o stanie majątku osobistego małżonka (w tym ostatnim przypadku – wyłącznie w zakresie składników majątkowych nabytych po zawarciu związku małżeńskiego).

Projekt przewiduje, że informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych byłyby jawne (z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz jej małżonka, adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia, imionach i nazwiskach członków rodziny, na których przeniesiono część majątku, adresie prowadzenia działalności gospodarczej przez małżonka jeżeli jest on tożsamy z adresem zamieszkania tych osób). Jawne informacje z oświadczeń majątkowych byłyby udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, a niektóre (w zależności od podmiotów, których by dotyczyły) – na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu.

Za niezłożenie lub nieprawidłowe złożenie oświadczenia majątkowego projekt ustawy przewiduje sankcje karne: pozbawienia wolności i przepadek mienia. Byłaby to także podstawa do odpowiedzialności dyscyplinarnej, innej odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa, odwołania ze stanowiska lub rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Projekt przewiduje także utworzenie jawnego Rejestru Korzyści, do którego informacje o uzyskanych korzyściach mieliby zgłaszać członkowie Rady Ministrów, sekretarze i podsekretarze stanu w ministerstwach i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz kierownicy urzędów centralnych.

Projekt przewiduje także nowelizację kilkunastu ustaw, w których zmienia zasady składania oświadczeń majątkowych przez osoby zajmujące niektóre stanowiska. W szczególności proponuje się zmianę ustawy z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 187, poz. 1925, ze zm.).

Ponieważ opiniowany projekt ustawy nie wykonuje żadnego przepisu prawa Unii Europejskiej, nie ma podstaw, by uznać go, w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu, za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory Bazy REX: Unia Europejska, majątek, działalność gospodarcza, funkcje publiczne.

Warszawa, 14 kwietnia 2008 r.

GP-NZ-PS-070-1/08/ 749 /2008

Pan

Lech Czapla

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do pisma z dnia 26 marca 2008 r. (znak PS-93/08) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych* przedstawiam następującą opinię Narodowego Banku Polskiego.

W chwili obecnej ograniczenia dla osób pełniących funkcje publiczne przewidują przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584). Ustawa ta nie ma zastosowania do pracowników Narodowego Banku Polskiego poza osobami, które zgodnie z art. 1 tej ustawy podlegają przepisom ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 1981 r. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.). Art. 2 ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe obejmuje Prezesa i wiceprezesów NBP.

Art. 2 ust. 1 poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych w pkt. 20 za osoby pełniące funkcje publiczne uznaje członków Zarządu NBP oraz kierujących komórkami organizacyjnymi Centrali i ich zastępców oraz kierujących jednostkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o NBP (Dz. U. 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.). Ponadto w art. 2 ust. 1 pkt 21 projektu wskazano członków Rady Polityki Pieniężnej.

Proponujemy objęcie dyspozycją art. 2 ust. 1 pkt 20 także zastępców osób kierujących jednostkami organizacyjnymi NBP, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o Narodowym

Banku Polskim. Przemawiają za tym takie same względy jak objęcie tym przepisem zastępców kierujących komórkami organizacyjnymi Centrali Narodowego Banku Polskiego.

Ponadto wskazać wypada, że obszerny poselski projekt ustawy o graniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych zawiera szereg uchybień o charakterze redakcyjnym i legislacyjnym, a w szczególności:

- 1) Art. 3 pkt 2 – Zgodnie z tym przepisem poprzez zaprzestanie działalności gospodarczej należy rozumieć wykreślenie z ewidencji działalności gospodarczej. Zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej zależeć zatem będzie nie tylko od osoby prowadzącej taką działalność (wniosku o wykreślenie z ewidencji działalności gospodarczej), ale także od działania organu ewidencyjnego. Do niewykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej może więc dojść bez woli i winy osoby zobowiązanej przepisami art. 5 i art. 44 projektu.
- 2) Art. 6 i 16 – Wątpliwości dotyczą przewidzianej w ustawie sankcji „odwołania ze stanowiska” w odniesieniu do członków Zarządu NBP. Zgodnie z obowiązującym art. 9 ust. 5, art. 13 ust. 5 i art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim lista przesłanek odwołania Prezesa NBP, wiceprezesów NBP i innych osób wchodzących w skład Zarządu NBP oraz Członków RPP ma charakter zamknięty. Przesłanki odwołania prezesa banku centralnego, należącego do Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) zostały sformułowane także w art. 14 ust. 2 Statutu ESBC i EBC, w sposób następujący: „Prezes może zostać zwolniony z urzędu wyłącznie wówczas, gdy nie spełnia warunków koniecznych do wykonywania funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia”. Z tych względów przepisy projektu ustawy przewidujące nieokreślone w ustawie o Narodowym Banku Polskim przesłanki odwołania Prezesa NBP mogą być przedmiotem wątpliwości także w kontekście niezależności personalnej prezesa banku centralnego będącego członkiem ESBC. Istotność tych wątpliwości zależeć będzie od tego, jak w praktyce *ad casu* (tu odnośnie projektowanych przepisów) – rozumiane ma być pojęcie „poważnego uchybienia”.
- 3) Art. 6 ust. 1 – Brak powiązania z treścią art. 5 oraz niejasne znaczenie normatywne terminu trzech miesięcy. Ustanie stosunku pracy powinno nastąpić z mocy prawa a stwierdzenie tej okoliczności powinno nastąpić w jednolitym terminie dla wszystkich osób naruszających zakazy – niezwłocznie po powzięciu informacji o naruszeniu.
- 4) Art. 7 ust. 2 i 3 – Przepisy projektu nie określają terminu, do którego podmioty zgłaszające lub wyznaczające osoby do organów spółek prawa handlowego mają obowiązek sporządzenia wykazu, który ma być prowadzony. Art. 46 projektu ustawy

przewiduje jedynie termin na opublikowanie informacji.

- 5) Art. 9 ust. 8 – Odesłanie do art. 233 § 1 kk nie jest właściwe. Należy albo dokonać zmiany dyspozycji przepisu art. 233 § 1 kk albo określić odrębny typ przestępstwa w niniejszej ustawie. Zastosowana technika legislacyjna nie odpowiada zasadzie ścisłości dyspozycji przepisu karnego, naruszając zasadę *nullum crimen sine lege*.
- 6) Art. 11 ust. 1 – Obowiązek składania oświadczenia w zakresie majątku osobistego małżonka ujęty jest za szeroko. Ustawa nie zobowiązuje małżonka do składania oświadczeń, projekt przewiduje zatem swego rodzaju oświadczenie składane za tę osobę, bez jej zgody i wiedzy. Jeżeli oświadczenie oparte jest na informacji uzyskanej od małżonka to za ewentualną niezgodność z prawdą odpowiedzialność ponosi zgodnie z projektem osoba trzecia. Projekt ustawy nie uwzględnia sytuacji pozostawiania małżonków w separacji.
- 7) Art. 11 ust. 3 pkt 6 i 8 – Projekt ustawy nie określa sposobu dokonania oszacowania wartości.
- 8) Art. 11 ust. 13 – Uwaga jak do art. 9 ust. 8. Ponadto stosownej korekty wymaga pouczenie zawarte we wzorach oświadczeń.
- 9) Art. 11 ust. 6 zdanie drugie – Określono obowiązek dla podmiotu przyjmującego oświadczenie majątkowe (wskazane w art. 11 ust. 1 projektu) lub dla osoby upoważnionej przez ten podmiot, polegający na pisemnym potwierdzeniu przyjęcia oświadczenia. Obowiązku takiego nie przewidziano w przypadku przyjmowania oświadczeń, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2 projektu.
- 10) Art. 12 ust. 3 pkt 22 (niezależnie od tego, iż dwukrotnie użyto oznaczenia pkt 14) – Zamiast odesłania do art. 2 ust. 1 pkt 19 powinien być wskazany pkt 20.
- 11) Art. 13 ust. 7 – Zgodnie z tym przepisem oświadczenia majątkowe przechowuje się przez okres 6 lat. Należałoby unormować postępowanie z oświadczeniami po upływie tego okresu tzn. określić czy oświadczenia, których termin przechowywania minął są zwracane, czy też podlegają zniszczeniu.
- 12) Art. 14 ust. 1 i 2 – Wcześniejsze opublikowanie informacji (przed złożeniem wyjaśnień) stanowiłoby dodatkową sankcję, która po złożeniu wyjaśnień mogłaby okazać się przedwczesna. Najpierw należy przyjąć ewentualne wyjaśnienia od osób zobowiązanych, a po ich uwzględnieniu dokonać publikacji.
- 13) Art. 46 – Dyspozycja przepisu nie jest powiązana z przepisami określającymi termin złożenia oświadczenia przez osoby zobowiązane. Należy dodać przepis przejściowy wskazujący termin złożenia pierwszych oświadczeń.

Niezależnie od powyższych uwag należy podkreślić, że z dniem przystąpienia do Unii Europejskiej obowiązująca jest Decyzja Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym projektów aktów prawnych wydawanych przez władze krajowe. Obowiązkiem tym objęte są m.in. projekty zawierające przepisy dotyczące działalności banków centralnych, ich statusu, organów i ich kompetencji. Omawiany projekt objęty jest wskazanym wyżej obowiązkiem konsultacji z EBC, bowiem zawiera regulacje dotyczące Narodowego Banku Polskiego – uczestnika ESBC, przewidując w art. 6 i art. 16 skutek w postaci odwołania ze stanowiska, co dotyczyć może m.in. Prezesa NBP. Wspomniana Decyzja Rady wydana została w wykonaniu art. 105 ust. 4 w powiązaniu z art. 105 ust. 6 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, a także art. 4 w powiązaniu z art. 42 Protokołu w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego. Przywołane przepisy mówią nie o informowaniu EBC o zamiarze ustanowienia (wydania, uchwalenia) aktu normatywnego, a o uzyskaniu opinii. Ani Traktat, ani Statut nie wprowadzają w tym względzie wyjątków, ponieważ mowa w nich o „wszelkich projektach”. Prawu EBC do konsultowania odpowiada obowiązek władz krajowych przekazania projektów do konsultacji. Moment konsultacji powinien być wybrany tak, aby umożliwić Sejmowi rozważenie opinii EBC.

Z poważaniem

WICEPRZEWODNICZĄCY
OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Andrzej Radzikowski

OPZZ/AR/MS/336/2008

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.
Data wpływu 07-04-2008

Warszawa, dnia 2 kwietnia 2008 roku

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 31 marca 2008 roku (data wpływu), znak: PS –93/08, przy którym przekazano prośbę Ministra o wyrażenie opinii do **poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych** uprzejmie informuję, że Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych dostrzega potrzebę prawnego uregulowania zagadnienia przeciwdziałania korupcji jednakże przesłany projekt wymaga szeregu zmian między innymi w zakresie wskazanym poniżej, bowiem budzi poważne wątpliwości w zakresie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z zapisami art. 2 projektu ustawy nie wszystkie kategorie osób pełniących funkcje publiczne zostały wskazane, jako objęte tą regulacją, zaś z zapisów poszczególnych artykułów zmieniających inne ustawy wynika, iż mają one takie same obowiązki jak osoby wskazane w art. 2. Rodzi się pytanie czy np. poseł, senator, sędzia czy prokurator nie pełnią funkcji publicznych. Zasadne jest albo rozszerzenie zapisów art. 2 projektu o wszystkie funkcje publiczne objęte przedmiotową regulacją, albo zmianę nazwy ustawy i dodanie na jej końcu wyrazów „i zmianie innych ustaw”.

Wątpliwości budzi kategoryczny wymóg rozwiązania stosunku pracy w przypadku osób wskazanych w art. 2 projektu ustawy, które stosownie do zapisów art. 4 pracują we wskazanych w pkt 4 art. 4 podmiotach, bowiem możliwe jest przecież rozwiązanie podobne do tego jakie obowiązuje posłów i senatorów, gdy objęcie mandatu posła i senatora nie oznacza rozwiązania stosunku pracy. Jest to o tyle zasadne, iż ogranicza prawa tych osób jako pracowników. Przykładowo poseł po zakończeniu swojej kadencji może wrócić do poprzedniej pracy i nie ma znaczenia, czy w ramach wykonywania mandatu nie zajmował się w toku prac legislacyjnych sprawami dotyczącymi podmiotu, w którym ma nawiązany stosunek pracy np. w górnictwie czy energetyce. W konsekwencji należy wskazać, iż wprowadzenie zapisów o rozwiązaniu umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. jest zbyt daleko idące, a nadto ma zastosowanie tylko do pewnej grupy osób sprawujących funkcje publiczne. Podobnie należy wskazać, iż wymóg zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej doznaje wyłomu na rzecz pewnej tylko grupy osób, co znacząco je uprzywilejowuje bez wyraźnego uzasadnienia ku temu.

Podobnie czyniony jest wyjątek w art. 7 ust. 1, zaś projektodawca nie wskazał na występowanie takiej konieczności. Ograniczenie zakazu dla spółek Skarbu Państwa i innych tam wskazanych nie oznacza, że wyeliminuje się w ten sposób zjawiska patologiczne o charakterze korupcyjnym, a może to pozwolić, przy zorganizowanym charakterze działalności dać sposobność do takiej działalności formalnie zgodnie z zapisami prawa. Zatem albo zakaz ten winien być bezwzględny, albo dopuszczać także wyjątki dla innych grup podmiotów.

Wskazać należy, że swoisty zakaz zatrudnienia (art. 8), który łądząco przypomina znane w latach osiemdziesiątych „wilcze bilety” w istocie swojej ma charakter zakazu konkurencji, który co do zasady winien być spisywany w formie umowy, a nadto przewiduje stosowne wynagrodzenie (odszkodowanie) z tego tytułu. Obecne zapisy nie dają pracownikom żadnych rekompensat, a nadto znaczenie ograniczają ich szanse na rynku pracy. Wskazać należy, iż wyłom na rzecz decyzji o charakterze podatkowym czy ubezpieczeniowym nie daje gwarancji bezstronności (są tzw. afery z

zakresu prawa podatkowego), a tym samym nie pozwala to na eliminację takich zjawisk. Zatem wskazane jest albo odejście od tego zapisu w obecnym brzmieniu, albo objęcie nim wszystkich osób pełniących funkcje publiczne bez wyjątków. Wyjątki zawsze pozwalają na zwiększenie ilości zachowań o znaczeniu patologicznym. Wątpliwości co do zapisów art. 8 ust. 4 i 5 wskazano wyżej przy uwagach do art. 7.

Wskazać należy, że wyjątek zawarty w art. 9 ust. 4 czyni niebezpieczny wyłom w obranym rozwiązaniu o obowiązku złożenia oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka. Wskazać należy, że stwarza to potencjalną możliwość na zjawiska o charakterze korupcyjnym, co winno być wyeliminowane. Zasadne jest usunięcie wskazanego wyjątku i opracowanie mechanizmu weryfikacji tych oświadczeń dla wskazanych w przedmiotowym ustępie osób zajmujących funkcje publiczne. Pamiętać należy, że korupcja obejmować może także najwyższe szczeble władzy, co z punktu widzenia historii świata nie jest czymś nowym i oryginalnym. Tylko bezwzględna walka z korupcją może pozwolić na poprawę wizerunku Polski w tym obszarze.

Wskazać należy, że zapis art. 10 co do zasady słuszny nie jest jednak zupełny, bowiem nie zawiera mechanizmów niezbędnych do zweryfikowania tego, bowiem wpisy do rejestrów bada właściwym sądem rejestrowym, ale rodzą się wątpliwości czy ma on kompetencje do rozstrzygania czy dokonano naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 i art. 8 ust. 1 projektu. Zatem wskazać należy kto miałby to badać i w jakim trybie, na czyj zarzut (wniosek) czy z urzędu. Są to bardzo ważne sprawy, bowiem najczęściej związane z zasadami reprezentacji podmiotów wpisanych do rejestrów, co wymaga jasnych zasad weryfikacji wskazanych w art. 10 wyborów i powołań. Jaki podmiot ma być uprawniony do tych działań? Zasadne jest aby dopracować te zapisy i uzupełnić o stworzenie rejestru, w którym można zweryfikować czy dana osoba nie polega zakazowi, przez objęcie przez nią danej funkcji w organach spółdzielni, fundacji czy stowarzyszeń. Być może rozwiąże to nałożenie obowiązku na taką osobę w zakresie przedłożenia stosownego zaświadczenia z rejestru osób podlegających obowiązkowi złożenia oświadczeń o stanie majątku i zajmowanych funkcjach (rejestru zorganizowanego na wzór KRK).

Rozważyć należy uproszczenie zapisu art. 11 ust. 1 pkt 8 poprzez posługiwanie się stopniami pokrewieństwa i powinowactwa, co znacznie skróci, ale i uprości regulację prawną.

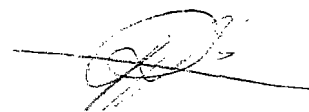
Zapisy art. 15 ust. 7 obejmują bardzo wąską grupę osób w stosunku do osób objętych regulacją projektu, co nie daje możliwości wystarczającej weryfikacji osób pełniących funkcje publiczne, które mogą czerpać z tego tytułu niedozwolone korzyści.

W zapisach projektu brak przepisów regulujących w stopniu wystarczającym sankcje wobec osób objętych regulacją ustawy za niezłożenie oświadczenia w terminie, niezłożenie oświadczenia małżonka. Zasadne jest aby osoby, które uchybią terminowi czy poświadczą nieprawdę poza ewentualnymi sankcjami z art. 233 k.k. czy odpowiedzialności z zakresu prawa pracy, winny być także pozbawiane możliwości sprawowania funkcji publicznych przez 10 lat, na podobnej zasadzie jak w przypadku tzw. lustracji i poświadczenia nieprawdy w oświadczeniu lustracyjnym. Zapisy art. 20 i jego licznych odpowiedników w innych artykułach zmieniających ustaw nie zawierają zbyt surowych i odstraszających sankcji, które stanowiłyby wystarczający środek prewencji ogólnej. Zasadne jest także aby zakres sankcji rozszerzyć o pozbawienie już sprawowanej funkcji ze skutkiem natychmiastowym w przypadku uchybienia terminowi, a w przypadku stwierdzenia poświadczenia nieprawdy – od momentu powzięcia wiadomości o tym fakcie. Istotne jest to, aby taka osoba traciła mandat, funkcję z dniem zdarzenia to powodującego, a stwierdzał to organ nadrzędny lub powołujący, stwierdzający objęcie lub wygaśnięcie mandatu, powołania, wyboru itp.

Wskazać należy, iż w projekcie wprowadza się obowiązki określone w projekcie na szereg grup osób pełniących funkcje publiczne, ale spoza katalogu ujętego w art. 2 projektu, z istotną jednak różnicą – brak jest wobec nich sankcji w postaci utraty zajmowanego stanowiska, co wydaje się nieuprawnionym zróżnicowaniem. Zasadne jest zastosowanie, o czym była mowa wyżej jednakowych sankcji wobec wszystkich, bowiem osoby naruszające prawo i czerpiące korzyści majątkowe z tytułu zajmowanej funkcji winny być jednakowo traktowane – utratą funkcji czy pozbawieniem mandatu, wygaśnięciem uprawnień, a nadto wskazanymi w projekcie zakazami sprawowania funkcji przez 10 lat. Wydaje się, że jedynie takie zapisy pozwolą na odstraszanie osób przed próbami podjęcia działań niezgodnych z prawem.

W związku z powyższymi uwagami odnoszącymi się w przeważającej części do przełamania konstytucyjnej zasady równości podmiotów wobec prawa niezbędne jest uwzględnienie niniejszych uwag.

Z poważaniem

KRSKO 20/04/2008

Kraków, dnia 3 kwietnia 2008 r.

Szanowny Pan
Lech Czapla

Kancelaria Sejmu RP

Wielce Szanowny Panie!

W związku z przedłożonym Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych do zaopiniowania poselskim projektem ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych uprzejmie informuję, że powyższy projekt był przedmiotem obrad Zarządu Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych.

Po wnikliwej analizie przedstawionego tekstu Zarząd KRSKO postuluje wprowadzenie zmiany w projekcie ustawy poprzez określenie w art. 2 ust. 1 – w pkt 18 – iż regulacja ustawy odnosi się do „**prezesów, wiceprezesów, członków etatowych samorządowych kolegiów odwoławczych**” i jednocześnie poniżej przedstawia uwagi dotyczące poszczególnych artykułów projektowanej ustawy.

1. **w art. 2 ust. 1 w pkt 18** - znajduje się zapis, że przepisy ustawy odnoszą się do „**prezesów, wiceprezesów, członków kolegiów odwoławczego w samorządowych kolegiach odwoławczych**”. Zapis ten pozostaje w sprzeczności z zapisem ustawy z dnia 12 października 1994r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz.U. z 2001r. Nr 79, poz.856 z p.zm.) – dalej jako sko. W ustawie jest mowa w art. 4 ust. 2, że w skład kolegium wchodzi: prezes, wiceprezes oraz pozostali członkowie – w przepisie nie ma więc mowy o „członkach kolegium odwoławczego”;
2. cytowany wyżej zapis nie uwzględnia, iż – zgodnie z art. 4 ust. 3 cyt. ustawy o sko członkostwo w kolegium ma charakter etatowy lub pozaetatowy, a zatem objęcie regulacją omawianej ustawy wszystkich członków sko, etatowych i pozaetatowych, bardzo utrudni powoływanie tych ostatnich ze względu na istniejące obostrzenia wynikające z art. 4 omawianej ustawy;

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 10.04.08

3. członkowie pozaetatowi sko z samej swojej nazwy nie są pracownikami etatowymi kolegium (wynika to również pośrednio z treści art. 15 ust. 2 ustawy o sko) i – zgodnie z art. 15 ust. 4 cyt. ustawy – pełniąc swoje obowiązki orzecznicze otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach oraz zwrot kosztów podróży, objęcie ich przepisami omawianej ustawy uniemożliwi powoływanie na członków pozaetatowych wiele osób, skoro sama ustawa o sko w art. 9 ustala, że członkostwa (etatowego i pozaetatowego) nie można łączyć z mandatem posła i senatora, mandatem radnego lub członkostwem w organie wykonawczym jednostki samorządu terytorialnego, zatrudnieniem w urzędzie gminy, starostwie lub urzędzie marszałkowskim oraz członkostwem w kolegium regionalnej izby obrachunkowej;
4. zapis cyt. art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy nie uwzględnia – obejmując swoją regulacją również członków pozaetatowych kolegium – faktu, że pełnią oni swoistą rolę dodatkowych /niezawodowych/ członków organu kolegiального na podobnej zasadzie jak ławnicy w sądach powszechnych, gdzie omawiany projekt ustawy nie wprowadza zmiany ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w tym zakresie i przepisy ustawy obejmować będą tylko sędziów, z wyłączeniem ławników ;
5. **art. 8 ust. 1 oraz art. 9 i art. 11** – zapisy te są kolejnymi argumentami za tym, aby regulacja ustawy odnosiła się do prezesa, wiceprezesa i etatowych członków kolegium;

Przedkładając Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej powyższe stanowisko i propozycję zmian w projekcie - w imieniu Zarządu i Krajowej Reprezentacji SKO bardzo dziękuję za możliwość konsultacji i jednocześnie uprzejmie proszę o informację o dalszym przebiegu prac legislacyjnych nad projektem.

PRZEWODNICZĄCA
KRAJOWEJ REPREZENTACJI
Sędziów Kolegium Orzeczniczych
Krzysztole Sieniorska
mgr Krystyna Sieniorska

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 09 maja 2008 r.

BSA III - 021- 49/07

Pan
Lech CZAPLA
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 marca 2008 r., Ps-93/08 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych.**

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 12.05.2008

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 09.05 2008 r.

BSA III – 021 – 49/08

Uwagi do poselskiego projektu ustawy
o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych
(tj. do projektu złożonego przez Klub Parlamentarny „Prawo i Sprawiedliwość”
w dniu 7.03.2008 r.)

I. Uwaga wstępna wraz z uwagami dotyczącymi tytułu ustawy w kontekście jej zakresu przedmiotowego

Na wstępie należy zwrócić uwagę na brak pełnej zgodności pomiędzy sformułowaniami zawartymi w przedłożonym projekcie ustawy, a jego uzasadnieniem a niekiedy także pomiędzy sformułowaniami tego projektu oraz załącznikami do niego. Poniższe uwagi czynione są przy założeniu, że punktem odniesienia powinien być zasadniczo sam projekt ustawy. I on jednak odznacza się brakiem wewnętrznej spójności.

Porównanie treści art. 1 projektowanej ustawy, z którego wynika, że:

„Ustawa określa ograniczenia związane z pełnieniem funkcji publicznych, a także zasady składania przez osoby pełniące funkcje publiczne oświadczeń majątkowych.”

z jedynym przepisem o charakterze wyraźnie derogacyjnym, jakim jest art. 49 projektowanej ustawy, stanowiącym, że:

„Traci moc ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r., Nr 216, poz. 1584)”.

może prowadzić do konstatacji, że w omawianym projekcie poza przepisami mającymi zastąpić zawarte w uchylanej ustawie znajdują się jedynie przepisy regulujące zasady składania oświadczeń majątkowych przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Blizsze zapoznanie się z przedłożonym projektem ustawy upoważnia natomiast także do poczynienia innych spostrzeżeń.

Część projektowanej ustawy mająca prowadzić do zastąpienia uchylanej ustawy, a więc zawierająca ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, (poza jej zakresem podmiotowym, o czym odrębnie niżej) stanowi w praktyce powtórzenie dotychczasowej ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (por. art. 3 – 10 projektu), natomiast pozostała część (por. art. 11 – 48 projektu), dotyczy wyłącznie składania przez takie osoby oświadczeń majątkowych oraz oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej przez małżonka, informowania o złożeniu lub braku złożenia wymaganych oświadczeń, upubliczniania złożonych oświadczeń majątkowych, a także o wątpliwościach, jakie mogą powstać po stronie podmiotów upoważnionych do zapoznania się z konkretnymi oświadczeniami, kontroli nad nimi, w tym w ramach nowych zadań i kompetencji Centralnego Biura Antykorupcyjnego, także przez wprowadzenie, zdaniem autorów projektu, odpowiednich zmian w przepisach ustrojowych, dotyczących niektórych kategorii osób pełniących funkcje publiczne, w tym między innymi sędziów.

Zważywszy na wskazane proporcje, między zastępowaną a nową regulacją prawną, jako istotne może być uznane pytanie, czy nie byłoby właściwe rozważenie celowości:

- a) z jednej strony doprowadzenia jedynie do niezbędnej nowelizacji istniejącej ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne w ramach odrębnej ustawy,
- b) a z drugiej strony zaproponowania nowej ustawy o tytule rzeczywiście nawiązującym do materii mającej być w niej uregulowaną, (mógłby on mieć np. następujące brzmienie: „Ustawa o oświadczeniach dotyczących majątku i źródeł dochodów osób pełniących funkcje publiczne i ich małżonków oraz o zmianie niektórych ustaw”,

przy założeniu, że zakres podmiotowy obu ustaw, tzn. nowelizowanej i nowej, po odpowiednim ich doprecyzowaniu, byłby taki sam.

II. Uwagi dotyczące zakresu podmiotowego ustawy, w tym w kontekście kręgu osób sprawujących funkcje orzecznicze w polskim wymiarze sprawiedliwości.

Zasadniczą wątpliwość budzi zakres podmiotowy projektowanej ustawy. W opiniowanym projekcie brak jest definicji legalnej obejmującej taką kategorię pojęciową, jak: 'osoby pełniące funkcje publiczne' lub 'osoba pełniąca funkcję publiczną', a zawarte w art. 2 ust. 1 enumeratywne wyliczenie kategorii stanowisk, których zajmowanie jest równoznaczne z pełnieniem funkcji publicznej w rozumieniu tej ustawy jest wyliczeniem niepełnym, skoro w art. 2 ust. 2 dodaje się, że: „Przepisy ustawy mają odpowiednie zastosowanie do innych osób pełniących funkcje publiczne, jeżeli ustawa szczególna tak stanowi.” (Tego ostatniego rozwiązania nie usprawiedliwia fakt, iż w mającej być uchyloną ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne znajduje się podobny do art. 2 ust. 2 projektowanej ustawy art. 2 pkt 11).

Ta okoliczność, także w kontekście poważnych sankcji, również natury karnej i dyscyplinarnej, jakie mogą spotkać osoby objęte mocą projektowanej ustawy, w przypadku naruszenia obowiązków w niej określonych, sprawia, iż trudno nie zadać pytania, czy proponowany sposób uregulowania zakresu podmiotowego ustawy jest zgodny z art. 2 Konstytucji R.P. w tej części, w jakiej ów przepis nawiązuje do zasady pewności prawa, a więc i „jasności” regulacji prawnej.

Zważywszy, że projektowana ustawa wprowadza szereg przepisów natury karnej (por. art. 17, 19, 20) powstaje także pytanie o relacje między jej art. 2, a art. 115 § 13 kodeksu karnego, wprowadzającego, formalnie w ramach tego kodeksu, własną definicję funkcjonariusza publicznego. Wynika z niej, że:

„Art. 115 § 13. Funkcjonariuszem publicznym jest:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) poseł, senator, radny,
- 2a) poseł do Parlamentu Europejskiego,
- 3) sędzia, ławnik, prokurator, funkcjonariusz finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, notariusz, komornik, kurator sądowy, syndyk, nadzorca sądowy i zarządca, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy,

- 4) osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych,
- 5) osoba będąca pracownikiem organu kontroli państwowej lub organu kontroli samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe,
- 6) osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej,
- 7) funkcjonariusz organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariusz Służby Więziennej,
- 8) osoba pełniąca czynną służbę wojskową.”

Porównanie treści cytowanego przepisu kodeksu karnego z art. 2 omawianego projektu przemawia za ustaleniem, że zakresy obu przepisów częściowo pokrywają się, co może prowadzić do niezrozumiałego zróżnicowania pozycji prawnokarnej wśród funkcjonariuszy publicznych objętych mocą projektowanej ustawy, a także do pytania o znaczenie użytego w art. 2 ust. 2 projektu określenia: „jeżeli ustawa szczególna tak stanowi”, a konkretnie, czy tego rodzaju ustawą szczególną może być kodeks karny z cytowanym wyżej art. 115 § 13, czy tylko określone ustawy ustrojowe, w tym mające ulec zmianie z mocy dalszych przepisów proponowanych w przedłożonym projekcie.

(Patrz także w tej ostatniej kwestii w aspekcie konieczności precyzyjnego wskazania na zakres podmiotowy przestępstwa indywidualnego, określonego w art. 17 projektowanej ustawy w pkt. X nin. uwag)

Również ujęcie w art. 2 ust. 1 projektowanej ustawy w 31 pozycjach bardzo różnych kategorii stanowisk w aparacie publicznym nie pozwala na wyodrębnienie cech wspólnych dla tych stanowisk, jakie mogłyby być postrzegane za współtworzącą definicję stanowiska osoby pełniącej funkcję publiczną. We wskazanej egzemplifikacji musi zastanawiać wyeksponowanie na jednym z czołowych miejsc sędziów Trybunału Konstytucyjnego oraz zastępców przewodniczącego i członków Trybunału Stanu przy jednoczesnym pominięciu sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów wojskowych i sądów administracyjnych, jakkolwiek z dalszych przepisów projektowanej ustawy wynika, że przynajmniej część uregulowań w niej zawartych będzie odnosić się bezpośrednio do sędziów wszystkich sądów wprost lub poprzez odesłania w ustawach ustrojowych dotyczących sądownictwa do ustawy –

Prawo o ustroju sądów powszechnych (por. art. 35 projektu zawierający propozycje zmian w tej ostatniej ustawie w części dotyczącej składania oświadczeń majątkowych przez sędziów według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do projektowanej ustawy, w tym zmian rozszerzających obowiązek składania rzeczonych oświadczeń o dane dotyczące tej części majątku małżonka sędziego, który w projekcie określany jest mianem majątku osobistego małżonka).

Zważywszy, iż funkcje orzecznicze w polskim wymiarze sprawiedliwości, w świetle istniejącej regulacji prawnej, mogą niekiedy wykonywać także asesory sądowi, referendarze sądowi oraz, obok sędziów zawodowych, ławnicy, zasadne byłoby określenie wprost, czy i na ile projektowana ustawa miałaby odnosić się także do tych kategorii osób. Proponowane w art. 2 ust. 2 opiniowanego projektu niejasne rozszerzenie mocy danej ustawy na inne, niż określone wprost w ust. 1, osoby pełniące funkcje publiczne na podstawie odrębnych przepisów, nie wydaje się tu wystarczające.

Powstaje także pytanie, (m.in. w kontekście zasady równości), czy wynikający z omawianej ustawy obowiązek składania oświadczeń o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, a także o podjęciu lub zmianie charakteru takiej działalności przez małżonka (zgodnie z wzorami stanowiącymi załączniki nr 1 i nr 2 do projektowanej ustawy) ma dotyczyć tylko sędziów Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, czy również sędziów innych sądów. Wstępnie wypada założyć, że tak, po uwzględnieniu proponowanej w art. 35 projektu ustawy nowelizacji 87 z jednoczesnym skreśleniem art. 88 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, (biorąc pod uwagę również odesłania do tej ostatniej ustawy zawarte w ustawach szczególnych dotyczących Sądu Najwyższego i sądów szczególnych).

Kwestia ta jest istotna w związku z brzmieniem art. 2 ust. 1 pkt 2 projektowanej ustawy w kontekście odesłania zawartego w art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, z którego wynika, że:

„W zakresie nie uregulowanym w ustawie do praw i obowiązków oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów Trybunału stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące praw i obowiązków oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów Sądu Najwyższego.”

Tymczasem w przedłożonym do zaopiniowania projekcie ustawy nie proponuje się żadnych bezpośrednich zmian ani w obowiązującej ustawie o Sądzie Najwyższym, ani w ustawie o Trybunale Konstytucyjnym, ani w ustawie o Trybunale Stanu,

czy też w ustawie – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, w których – w pewnym zakresie – znajdują się również odesłania do stosowania ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wprost za pośrednictwem ustawy o Sądzie Najwyższym.

W istocie odrębną kwestią, wymagającą także wypowiedzenia się przez ustawodawcę, jest ustalenie, w jakim zakresie projektowana ustawa ma rzeczywiście odnosić się do wszystkich osób wchodzących w skład Trybunału Stanu, zważywszy, iż sędzią Trybunału Stanu może być każdy niekarany obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający pełnię praw publicznych, a zarazem niepozostający w zatrudnieniu w administracji rządowej, a także niebędący posłem lub senatorem, w sytuacji, gdy obowiązujące przepisy prawa dopuszczają jedynie możliwość wypłacania diet i zwrotu kosztów podróży sędziom Trybunału Stanu, co równoznaczne jest z założeniem, że sędziowie Trybunału Stanu będą mieli inne źródła dochodów. Zważywszy, że co najmniej połowa z nich ma posiadać kwalifikacje sędziowskie, oznaczać to może wykonywanie zawodu prawniczego, także innego niż zawód sędziego, nie stanowiącego zarazem wykonywania funkcji publicznej.

W konsekwencji dopuszczalne jest między innymi ustalenie, iż sędzia Trybunału Stanu może wykonywać także inną funkcję publiczną (poza administracją rządową, nie będąc ani posłem, ani senatorem), i w związku z tym może być objęty obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych przewidzianych projektowaną ustawą, lub nie pełnić jakiegokolwiek funkcji publicznej i nie składać jakichkolwiek oświadczeń majątkowych lub (i) oświadczeń o działalności gospodarczej małżonka.

Podobna sytuacja może wystąpić w przypadku sędziów lub sędziów w stanie spoczynku wchodzących w skład Państwowej Komisji Wyborczej lub występujących w roli wojewódzkich komisarzy wyborczych, albowiem z istniejących przepisów nie można wyprowadzić ani wprost, ani pośrednio obowiązku składania oświadczeń majątkowych przez sędziów w stanie spoczynku.

Wydaje się zatem, między innymi w kontekście osób wchodzących w skład Trybunału Stanu i sędziów wchodzących w skład Państwowej Komisji Wyborczej, a szerzej w kontekście wszystkich osób mogących jednocześnie pełnić więcej niż jedną funkcję publiczną, z którą związany jest (lub ma być związany) obowiązek składania przedmiotowych oświadczeń majątkowych lub (i) oświadczeń o działalności gospodarczej małżonka, że **w projektowanej ustawie powinno być stwierdzone wprost, czy w przypadku osób jednocześnie pełniących więcej niż jedną**

funkcję publiczną, w związku ze sprawowaniem której dana osoba powinna składać wymagane ustawą oświadczenia, osoba ta ma składać ww. oświadczenia przed więcej niż jednym podmiotem, a jeżeli nie, to przed którym z podmiotów uprawnionych do odebrania danego oświadczenia powinna je złożyć, informując o takim fakcie inny podmiot lub inne podmioty uprawniony(e) do przyjęcia określonego oświadczenia.

Zważywszy, że Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego z mocy art. 199 ust. 2 Konstytucji R.P. jest Przewodniczącym Trybunału Stanu i byłby zobowiązany do odbierania oświadczeń majątkowych przewidzianych projektowaną ustawą od wszystkich osób wchodzących w skład Trybunału Stanu, a także ciążyłyby na nim określone obowiązki kontrolne i informacyjne związane z instytucją oświadczeń majątkowych, należałoby oczekiwać wypowiedzenia się wprost przez ustawodawcę, czy i na ile projektowana ustawa dotyczyłaby osób wchodzących w skład Trybunału Stanu będących jednocześnie sędziami innych sądów, oraz, w konsekwencji, czy i jakiego rodzaju obowiązki nakładałaby ona na Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego jako Przewodniczącego Trybunału Stanu.

Nie jest także wystarczająco precyzyjnie określony krąg osób pełniących funkcje publiczne (i ich małżonków), na których ciążyłby wprowadzany w art. 15 obowiązek zgłaszania korzyści do Rejestru Korzyści (szerzej w tej kwestii w pkt XI nin. uwag.)

III. Uwagi dotyczące oświadczeń o działalności gospodarczej małżonka i kontroli nad tymi oświadczeniami

W art. 9 ust. 1 projektowanej ustawy wprowadza się obowiązek składania oświadczeń o działalności gospodarczej małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną bez sprecyzowania, czy chodzi tu także o małżonka pozostającego w separacji.

W art. 9 ust. 4 projektowanej ustawy proponuje się, aby podmiot uprawniony do odbioru oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną, na wniosek przełożonego lub osoby obowiązanej do złożenia tego oświadczenia, wydał, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, i doręczył przełożonemu rozstrzygnięcie, czy działalność gospodarcza małżonka może

wywoływać podejrzenie o stronniczość lub interesowność osoby wymienionej w art. 2. Rozstrzygnięcie następuje wówczas w drodze decyzji administracyjnej.

Nie bez znaczenia dla oceny zasadności powyższej regulacji powinno pozostać, że w procedurze administracyjnej przewidziano możliwość wyłączenia pracownika organu administracji publicznej oraz organu administracji publicznej wówczas, gdy występują oni jako *iudex inhabilis* lub *iudex suspectus*. Przepisy te powinny stanowić wystarczającą gwarancję bezstronności. Ponadto ustalenie tego, czy „działalność gospodarcza małżonka może wywoływać podejrzenie o stronniczość lub interesowność osoby wymienionej w art. 2” ma charakter uznaniowy i jest trudne do zweryfikowania w oderwaniu od konkretnych czynności podejmowanych przez osobę zobowiązaną do złożenia oświadczenia. Projekt ustawy nie usuwa również wątpliwości, co do tego, jakie są konsekwencje prawne decyzji wydanej na podstawie art. 9 ust. 4.

IV. Uwagi dotyczące oświadczeń majątkowych jako takich

IV. 1. Uwaga ogólna

Zgodnie z art. 11 ust. 1 projektowanej ustawy tytułowe oświadczenia majątkowe mają zawierać: „oświadczenie o stanie majątku osoby składającej takie oświadczenie, obejmujące jej „majątek osobisty” oraz „majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową”, a także „o stanie majątku osobistego małżonka”, przy czym powinny one uwzględniać dane określone rodzajowo w art. 11 ust. 3 danej ustawy i być przedstawiane według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do przyszłej ustawy.

Wydaje się, że uszeregowanie informacji, jakie powinny być zawarte w oświadczeniu majątkowym, byłoby poprawniejsze, gdyby było dokonane kolejno zgodnie z ustalonym kryterium (projektodawcy przyjęli kilka kryteriów wg których ocenia się sytuację składającego oświadczenie – są nimi w szczególności: skład posiadanego majątku, źródła przychodów, zajmowane stanowiska w określonych jednostkach organizacyjnych, dokonane przysporzenia majątkowe na rzecz wskazanych osób bliskich). Skoro pierwsza informacja (art. 11 ust. 3 pkt 1) dotyczy posiadania nieruchomości, to kolejne powinny dotyczyć innych przedmiotów majątkowych¹ posiadanych przez składającego oświadczenie (np. tych, których dotyczy pkt 6 i 7).

¹ Użyte tu określenie „przedmioty majątkowe” występuje w polskim ustawodawstwie w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym (art. 31, 33 k.r.o.), choć nie ma definicji ustawowej. Jest to określenie o cha-

IV. 2. Pojęcie „mienie ruchome” (art. 11 ust 3 pkt 6)

Zgodnie z art. 44 kodeksu cywilnego (k.c.) „*mieniem jest własność i inne prawa majątkowe*”. Użyte w przepisie sformułowanie „*mienie ruchome*” jest więc błędne. Podstawowy podział rzeczy, zdefiniowanych w art. 45 k.c. jako „*przedmioty materialne*” wskazuje na nieruchomości (art. 46 k.c.) i rzeczy ruchome. Brak w kodeksie cywilnym definicji ustawowej rzeczy ruchomych. Przyjmuje się, że są to przedmioty materialne, które nie są nieruchomościami w rozumieniu art. 46 k.c. Nie jest jasne jakie były intencje projektodawców. Najprawdopodobniej chodziło o wymienienie innych niż nieruchomości przedmiotów majątkowych, o wartości wyższej niż 10 tys. zł, znajdujących się w posiadaniu składającego oświadczenie. Gdyby jednak chodziło wyłącznie o posiadanie rzeczy ruchomych, to należałoby to jednoznacznie wskazać w tekście projektowanej ustawy. Z przykładu podanego w pkt VII wzoru oświadczenia majątkowego (Załącznik nr 3 do projektu ustawy, s. 6) zdaje się wynikać, że chodzi o rzeczy ruchome.

IV. 3 Dane określone w art. 11 ust 3 pkt 5) projektowanej ustawy, jako element oświadczenia majątkowego w kontekście (m.in.): art. 3 pkt 2, art. 4 pkt 7) i pkt 8), art. 5 oraz art. 15, 16 i 17 projektowanej ustawy

W art. 11 ust 3 pkt 5 projektowanej ustawy nakazuje się przedstawienie w oświadczeniu majątkowym informacji o „*prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością albo byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem podmiotu prowadzącego taką działalność*” (w domyśle przez osobę składającą takie oświadczenie w okresie, którego dotyczy). Autorom projektu prawdopodobnie chodziło o dochód lub korzyści, jaki osoba składająca tego typu oświadczenie mogła osiągnąć w związku z taką aktywnością, (tak zwłaszcza w kontekście Rejestru Korzyści, o którym mowa w art. 15 projektowanej ustawy), lecz tak rzeczy nie ujęli.

Jeżeli ów przepis miałby być odczytywany w kontekście wyjątku od zakazu określonego w art. 4 pkt 7) i pkt 8) uczynionego na rzecz osób zajmujących funkcje publiczne, a zarazem prowadzących na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w

rakterze neutralnym. Przyjmuje się, że swym zakresem znaczeniowym jest zbliżone do pojęcia „mienie”. Zob. J. St. Piątkowski [w] System prawa rodzinnego i opiekuńczego, Ossolineum 1985, s. 343 - 344 i n.

formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego, lub – w zakresie takiej działalności – występujących w roli podmiotu zarządzającego, w roli przedstawiciela lub pełnomocnika, to powinno się temu jednoznacznie dać wyraz.

Jeżeli ów przepis miałby być odczytywany między innymi w powiązaniu z art. 5, a więc z przepisem wskazującym na obowiązek zaprzestania w określonym czasie prowadzenia działalności gospodarczej w związku z objęciem funkcji publicznej (z wyjątkami określonymi w art. 7 ust. 1), to również należałoby o tym wprost postanowić.

Należy zasygnalizować w tym miejscu, że wątpliwości budzi sama legalna definicja: „zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej” (art. 3 pkt 2 projektowanej ustawy) .

Art. 3 pkt 2 projektu ustawy zawiera definicję pojęcia: „zakończenie prowadzenia działalności gospodarczej” jako wykreślenie z ewidencji działalności gospodarczej w drodze decyzji administracyjnej. Zważywszy na sankcje wiążące się z niezakończeniem działalności w terminie wskazanym w art. 5 projektu (por. art. 16 i 17 projektowanej ustawy), być może należałoby wiązać je z dopełnieniem wymaganych do wykreślenia czynności w określonym relatywnie krótkim terminie (krótszym od 4 miesięcy od objęcia stanowiska lub funkcji, o którym mowa w art. 5 projektu), a nie z wydaniem decyzji (termin załatwienia sprawy, po złożeniu wniosku o wykreślenie, nie zależy od wnioskodawcy).

Nie jest zatem wiadome, czemu miałyby służyć pozyskanie tego rodzaju informacji jak określone w art. 11 ust. 3 pkt 5), ani też, czy właściwym miejscem dla przedstawienia takiej informacji jest oświadczenie majątkowe, zwłaszcza, że nie zawsze wejście w określoną rolę społeczną motywowane jest chęcią uzyskania korzyści materialnej lub (i) związane z uzyskaniem takiej korzyści.

W ocenianym przepisie został użyty zwrot o byciu „*przedstawicielem lub pełnomocnikiem*” podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą lub zarządzającego taką działalnością. Należy zwrócić uwagę na zakresy tych pojęć. Każdy pełnomocnik jest przedstawicielem (zob. Dział VI Księgi I Kodeksu cywilnego, art. 95 i n.). Umocowanie do działania w cudzym imieniu wynika z ustawy (przedstawicielstwo ustawowe) lub oświadczeniu reprezentowanego (pełnomocnictwo) – art. 96 k.c. Nie jest więc jasne, czy używając zacytowanego sformułowania projektodawcy pojęciu „przedstawiciel” pragnęli nadać odmienne znaczenie od wynikającego z kodeksu cywilnego.

V. Uwagi dotyczące oświadczeń majątkowych w odniesieniu do majątku małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną

V. 1. Uwaga generalna dotycząca informacji o stanie majątku małżonka

Celowe byłoby jednoznaczne sformułowanie obowiązku w zakresie przedstawiania informacji o stanie majątku małżonka. W szczególności, czy taka informacja wymagana byłaby tylko w sytuacji, gdy małżonkowie pozostają we wspólności majątkowej, czy też konieczne jest przedstawienie majątku małżonka, nabytego po zawarciu małżeństwa, niezależnie od rodzaju małżeńskiego ustroju majątkowego. Z projektowanego przepisu zdaje się wynikać, że chodzi o pierwszą z wymienionych możliwości, natomiast z treści uzasadnienia (s. 13 uzasadnienia) można wnosić, iż o drugą z nich.

Nie budzi wątpliwości, że na majątek osoby, która pozostaje w ustawowej lub w umownej wspólności majątkowej małżeńskiej, składa się jej majątek osobisty oraz majątek wspólny, który jest objęty współwłasnością (wspólnością) łączną (bezudziałową). Pojęcie „majątek osobisty” jest związane z ustrojem wspólności majątkowej. W małżeństwie, w którym obowiązuje ustrój wspólności majątkowej (ustawowej lub umownej) występują trzy masy majątkowe: majątek osobisty żony, majątek osobisty męża i majątek wspólny (art. 31 k.r.o., art. 33 k.r.o., art. 48 k.r.o.). Jeżeli więc w projekcie wymaga się informacji także o „stanie majątku osobistego małżonka” (po wcześniejszym sformułowaniu wymogu przedstawienia informacji o własnym majątku osobistym składającego oświadczenie oraz o majątku objętym wspólnością majątkową) to oznacza, że należy przedstawić informację o sytuacji majątkowej obojga małżonków, którzy pozostają w ustroju wspólności majątkowej. Można sądzić, że analogicznego obowiązku nie ma, gdy w małżeństwie obowiązuje rozdzielność majątkowa, jako ustrój przymusowy lub umowny. W takiej sytuacji bowiem można mówić o majątku każdego z małżonków a nie o „majątku osobistym” któregośkolwiek z nich. Jeżeli projektodawcy zamierzają używać pojęcia „majątek osobisty” w innym znaczeniu niż wynikające z przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, to owe pojęcie należy zdefiniować na potrzeby ustawy, w której zostaje użyte. Wydaje się jednak, że pojęcia o utrwalonym znaczeniu występujące w akcie normatywnym najwyższej rangi dla

danego działu prawa, jakim jest z reguły kodeks, w takim samym znaczeniu powinny być używane w innych ustawach.

V. 2. Uwagi szczegółowe dotyczące informacji o stanie majątku małżonka

Nowością projektowanej regulacji prawnej jest poszerzenie zakresu oświadczeń majątkowych o dane dotyczące majątku „osobistego” współmałżonka. Zakładając, że pod tym pojęciem autorzy projektu wydają się rozumieć zarówno majątek osobisty małżonka, a więc wyróżniany w k.r.o. w przypadku istnienia wspólności majątkowej małżeńskiej, jak i - gdy takiej wspólności majątkowej nie ma - majątek własny małżonka wypada podnieść, co następuje.

O ile, i to z pewnymi zastrzeżeniami, można byłoby zgodzić się na objęcie przedmiotowymi oświadczeniami majątku stanowiącego przedmiot wspólności majątkowej małżeńskiej, a także mienia stanowiącego przedmiot innych wspólnych praw majątkowych (w częściach ułamkowych) małżonków, o tyle **poszerzenie zakresu takich oświadczeń o dane dotyczące szeroko rozumianego majątku osobistego (odrębnego, własnego) współmałżonka powinno budzić wątpliwości.**

Nie tylko ze względów kulturowych nie można „milcząco” zakładać istnienia zgody małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną na kandydowanie na stanowisko objęte obowiązkiem składania tego rodzaju oświadczeń lub zgodę na pozostawanie na takim stanowisku z dniem wejścia w życie projektowanych przepisów. Tylko wykazanie się przez osobę pełniącą funkcję publiczną posiadaniem wyraźnej (pisemnej) zgody jej małżonka (w domyśle aktualnego małżonka) na kandydowanie na stanowisko publiczne związane z obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych obejmujących także majątek małżonka, a więc i zgody na ewentualne objęcie takiego stanowiska lub wykazanie się posiadaniem wyraźnej zgody małżonka na pozostawanie na takim stanowisku po wejściu w życie projektowanych przepisów, mogłaby uzasadniać nałożenie i egzekwowanie od osoby pełniącej funkcję publiczną obowiązku składania oświadczeń majątkowych obejmujących majątek jej małżonka. Z żadnego z obowiązujących przepisów prawa rodzinnego nie wynika prawo współmałżonka do ingerowania w sferę majątku własnego (osobistego - przy istnieniu wspólności majątkowej małżeńskiej)) drugiego współmałżonka, a w szczególności do poznania składników takiego majątku współmałżonka. Tego rodzaju prawa, w szczególności

małżonka będącego osobą pełniącą funkcję publiczną) nie da się wyprowadzić również z przepisów Konstytucji RP dotyczących ochrony małżeństwa i rodziny.

Z tego punktu widzenia – we wskazanym zakresie – projektowane poszerzenie obowiązku składania oświadczeń majątkowych o dane dotyczące majątku własnego (osobistego) współmałżonka trudno jest uznać za nie naruszające prawa własności i sfery prywatności współmałżonka osoby pełniącej funkcję publiczną.

Wprowadzenie do projektowanej regulacji przepisu pozwalającego na stwierdzenie, iż osobie pełniącej funkcję publiczną nie jest znany majątek osobisty współmałżonka (por. art.11 ust. 11 projektowanej ustawy), a więc stwierdzenie składane pod odpowiedzialnością karną za fałszywe zeznania, nie rozwiązuje też problemu, albowiem nierzadko małżonkowie lub jeden z małżonków faktycznie korzysta z mienia bliższej lub dalszej rodziny i w ten lub w inny sposób „przyczynia się” do utrzymania tego mienia nie wnikając w to, co dokładnie jest przedmiotem własności (współwłasności lub innego prawa) przysługującego współmałżonkowi, a co należy wyłącznie do członka lub członków rodziny współmałżonka. Trudno również zakładać, by osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia majątkowego o mieniu osobistym współmałżonka miała domyślać się lub (i) „zgadywać, co ewentualnie wchodzi w skład tego mienia, aby uniknąć zarzutu zatajania „prawdy”.

W tej sytuacji trudno nie zadać pytania, czy proponowana regulacja, pomijająca zupełnie gotowość, a więc i istnienie woli, współmałżonka do ujawniania prawdy o stanie jego/jej majątku własnego (osobistego) mogła być uznana za zgodną z normami wyższego rzędu. Wydaje się zatem **celowe rozważenie możliwości zastąpienia oświadczenia osoby pełniącej funkcję publiczną o nieznanym majątku własnego (osobistego) jej współmałżonka, oświadczeniem samego współmałżonka, iż jego wolą jest, by stan jego własnego (osobistego) majątku stanowił przedmiot jedynie jego wiedzy, a nie osób trzecich.**

VI. Uwagi dotyczące oświadczeń majątkowych w odniesieniu do majątku przeniesionego na „osoby pozostające we wspólnym pożyciu” w kontekście hasła: „umowy przenoszące własność” – art. 11 ust. 3 pkt 8 projektowanej ustawy

Podobne lub jeszcze dalej idące zastrzeżenia może budzić wprowadzenie w istocie obowiązku ujawniania przez osoby pełniące publiczne faktu pozostawania we

wspólnym pożyciu z inną osobą lub z innymi osobami, o ile w okresie 5 lat przed złożeniem oświadczenia majątkowego doszło do przeniesienia na rzecz tak określanych osób bliskich mienia o wartości szacunkowej powyżej 10 000 zł na podstawie umowy cywilnoprawnej, a więc na podstawie każdej umowy, a nie tylko umowy mającej cechy darowizny (por. art. 11 ust. 3 pkt 8 omawianego projektu). Istotne jest przy tym, że autorom projektu nie chodziło o podanie „abstrakcyjnych” osób z którymi osoba pełniąca funkcję publiczną pozostaje lub pozostawała w faktycznym pożyciu, ale o podanie co najmniej imion i nazwisk takich osób (por. art. 11 ust. 7 omawianego projektu). Autorzy projektu wykluczają możliwość, by osoba pełniąca funkcję publiczną mogła nie znać co najmniej imienia i nazwiska osoby, z którą pozostaje lub pozostawała we wspólnym pożyciu, w domyśle prawdziwego imienia i nazwiska takiej drugiej osoby.

Celowe byłoby tu w szczególności doprecyzowanie, czy obowiązkiem wskazanym w art. 11 ust. 3 pkt 8 projektowanej ustawy objęte są umowy zawarte

- z osobami, które nie miały w dniu zawarcia umowy statusu małżonka w związku z uprawomocnieniem się wyroku orzekającego unieważnienie małżeństwa, rozwód lub ustalającego, że małżeństwo nie było zawarte (art. 1 k.r.o.),
- z osobami mającymi status małżonków, jednakże po uprawomocnieniu się orzeczenia o separacji, które nastąpiło w okresie krótszym niż 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia, bowiem orzeczenie separacji ma takie skutki jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód, o ile ustawa nie stanowi inaczej (art. 61⁴ k.r.o.).

W tym miejscu należy zasygnalizować niezgodność pomiędzy treścią art. 11 ust. 3 pkt 8 a pkt IX załącznika nr 3 do projektu ustawy, zawierającego wzór oświadczenia majątkowego.

Projekt ustawy w art. 11 ust. 3 pkt 8 wśród osób, na których rzecz nastąpiło przeniesienie własności „*mienia o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł*”, wymienia „inne osoby **pozostające we wspólnym pożyciu**”. W pkt. IX wzoru oświadczenia majątkowego jest natomiast mowa o osobach pozostających „**we wspólnym gospodarstwie domowym**”.

W uzasadnieniu projektu ustawy stwierdza się, iż w art. 3 jest podana, między innymi, definicja ustawowa osoby pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym, choć w przesłanym tekście projektu art. 3 zawiera jedynie definicję (w pkt 1) „spółki prawa handlowego”, a w pkt 2 „zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej”.

Przy założeniu, iż projektodawcy uważają za konieczne objęcie informacją umów o skutku przysparzającym zawartych przez składającego oświadczenie z osobami, z **którymi pozostaje we wspólnym pożyciu**, nasuwają się pewne refleksje krytyczne.

Pozostawanie we wspólnym pożyciu należy do sfery prywatności, a nawet intymności osób znajdujących się w takich relacjach. Jako takie jest ich dobrem osobistym. Prawo do ochrony życia prywatnego i rodzinnego jest zagwarantowane przez art. 47 Konstytucji RP, art. 8 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz, między innymi przez przepisy prawa cywilnego (art. 24 k.c., 448 k.c.). Art. 51 ust. 2 Konstytucji zakazuje władzom publicznym pozyskiwania, gromadzenia i udostępniania informacji o obywatelach w zakresie szerszym niż jest to niezbędne w demokratycznym państwie prawnym.

Występuje prawdopodobieństwo, że osoby, które uzyskały korzyści o charakterze korupcyjnym, w związku ze sprawowaną funkcją mogą, w celu ich ukrycia, przenieść uzyskane w ten sposób prawa majątkowe (ich surogaty) na rzecz osób pozostających z nimi w bliskich, choć nie wynikających z pokrewieństwa, powinowactwa ani z małżeństwa, relacjach. Jednakże przenoszenie praw majątkowych na osobę, z którą druga strona czynności jest związana w sposób niesformalizowany, wynika często z motywacji uczuciowej, pragnienia zabezpieczenia na przyszłość lub jest powodowana innymi okolicznościami. Projektowana instytucja oświadczeń ma do spełnienia, jak się wydaje, cel prewencyjny. Dlatego budzić może wątpliwości zobowiązanie, pośrednie co prawda, do ujawniania z kim aktualnie lub w przeszłości (projekt przewiduje obowiązek informowania o umowach zawartych w okresie 5 lat poprzedzających dzień złożenia oświadczenia) składający oświadczenie pozostawał we wspólnym pożyciu. Oceny tej nie zmienia utajnienie imion i nazwisk (art. 11 ust. 7) w publikowanych oświadczeniach. Wydaje się, że w tej sytuacji efekty proponowanego zapisu mogą okazać się stosunkowo niewielkie w porównaniu ze stopniem zagrożenia (potencjalnego naruszenia) dóbr osobistych osób trzecich, w szczególności, gdy

ich niesformalizowany związek z osobą zobowiązaną do złożenia oświadczenia nie był znany szerszemu kręgowi osób. Wydaje się, iż komentowany zapis może naruszać zasadę proporcjonalności i nie jest niezbędny do ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Należy też zauważyć, że wobec braku ustawowego uregulowania pojęcia i skutków funkcjonujących w praktyce konkubinatów, w których pozostają osoby tej samej bądź różnej płci, ocena czy w danym stanie faktycznym relacje pomiędzy stronami mają charakter „pozostawania we wspólnym pożyciu” może nie być łatwa. Także więc względy praktyczne przemawiają za celowością rezygnacji z informowania o umowach przysparzających zawartych z osobami pozostającymi we wspólnym pożyciu ze składającym oświadczenie.

Bardziej jednoznaczny (choć wymagający zdefiniowania) charakter ma **pozostawanie we wspólnym gospodarstwie domowym** (aktualnie lub w okresie ostatnich 5 lat) z osobą, która ani nie jest małżonkiem ani nie należy do kręgu krewnych i powinowatych. To pojęcie obejmuje swym zakresem szeroki krąg osób. Mogłoby się odnosić zarówno do osób, z którymi składający oświadczenie pozostaje (pozostawał) we wspólnym pożyciu, jak i osób z innych przyczyn przyjętych do wspólnego gospodarstwa domowego (np. w celu udzielenia pomocy, mimo braku obowiązku alimentacyjnego).

Gdyby finalnie przyjęto obowiązek uwzględnienia w oświadczeniu informacji o umowach zawartych z osobami pozostającymi we wspólnym gospodarstwie domowym, celowe byłoby bliższe sprecyzowanie tego terminu (w szczególności zaznaczenie, czy warunkiem *sine qua non* pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym jest faktyczna koncentracja spraw życiowych/przebywanie w tym samym mieszkaniu). Przy założeniu, iż tekst przepisu miałby pozostać niezmienny, narażałoby rozważyć czy fragment „na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia” nie powinien być zamieszczony po słowie „przeniesione” w początkowej części pkt 8.

Wydaje się, że proponowana w projekcie ingerencja ustawodawcy w sferę osobistą osób pełniących funkcję publiczną jest nie tylko zbyt daleko idąca, ale i zbyt szeroka. Kategoria „osób pozostających we wspólnym pożyciu” jest kategorią zbyt nieokreśloną, zwłaszcza w czasie, albowiem w istocie obejmuje nie tylko osoby po-

zostające w związkach mających cechy stałości, a więc typu: konkubinat, ale i osoby, z którymi kontakty lub relacje osoby pełniącej funkcje publiczne mogą mieć charakter sporadyczny lub okazjonalny.

Nie jest również jasne, czy ww. kwota 10 000 zł dotyczy przeniesienia praw majątkowych na każdą pojedynczą osobę z kręgu wymienionych w art. 11 ust. 3 pkt 8 projektu, czy na wszystkie te osoby łącznie. Tej wątpliwości nie usuwa również załącznik nr 3 do projektowanej ustawy zawierający wzór oświadczenia majątkowego z punktem nawiązującym do treści omawianego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy trudno nie zadać pytania o rzeczywisty cel projektowanej regulacji i jej - w stosunku do deklarowanego celu - współmierność w takim znaczeniu, o którym mowa w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, odczytywanego w tym wypadku w kontekście art. 47 Konstytucji RP oraz art. 8 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

VII. Uwagi dotyczące „upubliczania” oświadczeń majątkowych składanych przez osoby pełniące funkcje publiczne, a także informacji „uzupełniających”, o których mowa w art. 14 ust. 1 i ust. 2 projektowanej ustawy.

Jeżeli chodzi o grupę sędziów nowością projektowanej regulacji prawnej jest, by również ich oświadczenia majątkowe (poza danymi adresowymi oraz poza imionami i nazwiskami osób bliskich w takim znaczeniu, o którym mowa w art. 11 pkt 8 projektowanej ustawy) były udostępniane na łamach Biuletynu Informacji Publicznej lub na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Senatu, a więc by były znane nie tylko prezesom właściwych sądów, a w przypadku oświadczenia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego nie tylko Prezydentowi RP. W omawianym projekcie obowiązek „upubliczniania” oświadczeń majątkowych sędziów, a także sędziów, którzy przestali być czynnymi sędziami (por. „bezwzględny” art. 11 ust. 7 opiniowanego projektu oraz art. 14 tego projektu odczytywane łącznie z art. 87 ust. 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu, jakie ma otrzymać ten ostatni przepis z mocy art. 35 projektowanej ustawy).

W omawianym projekcie nie wskazuje się jednoznacznie, w jakim terminie powinno dojść do upublicznienia oświadczeń majątkowych. O wątpliwościach, jakie wywołuje art. 14 ust. 1 tego projektu jako „alternatywny” w stosunku do art. 11 ust. 7 poniżej.

Analogicznemu (co oświadczenia majątkowe) udostępnieniu na łamach BIP lub na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu mają podlegać „uzupełniające” informacje, o których mowa w art. 14 ust. 1 opiniowanego projektu, a więc:

- a) o osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie,
- b) o nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły takie oświadczenia,
- c) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach.

W uzasadnieniu przedłożonego projektu trudno znaleźć wyjaśnienie dla tak daleko idącej zmiany stanu prawnego. Rozwiązanie proponowane w projekcie nie stwarza osobie składającej lub zobowiązanej do złożenia oświadczenia majątkowego możliwości ustosunkowania się do zastrzeżeń podmiotu uprawnionego do przyjęcia oświadczenia majątkowego przed ich przedstawieniem do wiadomości publicznej, mimo że uwagi tego rodzaju, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1) i 2) omawianego projektu, po ich upublicznieniu, muszą być postrzegane jako noszące cechy negatywnej oceny osoby pełniącej funkcję publiczną, a więc tego rodzaju oceny, która - w założeniu - może być udziałem jedynie sądu orzekającego w formie wyroku w ramach dwuinstancyjnego postępowania, po uprawomocnieniu się orzeczenia mającego być podanym do wiadomości publicznej. Instytucja „wyjaśnień” osoby składającej przedmiotowe oświadczenia majątkowe, o której mowa w art. 14 ust. 2 i ust. 3 omawianego projektu między innymi w następstwie braku określenia momentu, od i do którego takie wyjaśnienia miałyby być składane, nie może być postrzegana jako „równoważąca” uprawnienia i obowiązki podmiotu uprawnionego do przyjmowania oświadczeń majątkowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 projektowanej ustawy.

W przedłożonym projekcie ustawy nie przedstawia się także bliżej, ani form, ani trybu w jakich podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego miałby podejmować „działania w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.” (por. art. 14 ust. 1 pkt 3 omawianego projektu), co może w praktyce prowadzić do licznych wątpliwości i nieporozumień.

W tym stanie rzeczy zasadne wydaje się zaproponowanie innego, wydaje się, że porównywalnego rozwiązania, a mianowicie w postaci obowiązku wskazywania

tylko na te oświadczenia majątkowe, w których mimo działań podjętych przez podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia - i mimo ewentualnych wyjaśnień osoby składającej oświadczenie - nie udało się usunąć stwierdzonych nieprawidłowości.

Należy przyjmować, że tak daleko idąca zmiana stanu prawnego, jaką proponuje się w omawianym projekcie, powinna być połączona także z odpowiednimi zmianami w przepisach dotyczących funkcjonowania Biuletynu Informacji Publicznej, a także – jako alternatywy dla BIP – przepisów regulujących funkcjonowanie odpowiednich stron internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu. Proponowane w projekcie rozwiązania nie wydają się mieć zatem tzw. części wykonawczej.

Tego rodzaju uregulowanie jest istotne, albowiem z proponowanych przepisów nie wynika też jednoznacznie, czy wskazany w art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego jako uprawniony i zobowiązany do przyjmowania oświadczeń majątkowych osób pełniących funkcje tam wymienione, miałby prawo i obowiązek udostępniania otrzymanych oświadczeń majątkowych w tej części BIP, która jest redagowana przez Sąd Najwyższy, czy na innych stronach tego biuletynu.

Brak również regulacji określającej sposób lub tryb, w jakim miałyby być przekazywane oświadczenia majątkowe wraz z informacjami „uzupełniającymi”, o których mowa w art. 14 ust. 1 i ust. 2 omawianego projektu do publikacji na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu, ani też kto miałby owe oświadczenia opracowywać celem publikacji, a więc eliminując zasadniczo dane adresowe oraz imiona i nazwiska osób bliskich w takim znaczeniu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 pkt 8 projektowanej ustawy (por. art. 11 ust. 7 omawianego projektu).

VIII. Uwagi dotyczące kontroli nad składaniem oświadczeń majątkowych przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz nad złożonymi już oświadczeniami majątkowymi przez podmioty uprawnione do przyjmowania tego typu oświadczeń.

Również ta grupa przepisów budzi wiele wątpliwości.

Jedynym, i to z zastrzeżeniami, o których niżej, akceptowalnym w tej grupie przepisem jest art. 11 ust. 12 omawianego projektu, z którego wynika, że podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia w przypadku nieotrzymania takowego w terminie, ma obowiązek wezwać osobę zobowiązaną do złożenia oświadczenia majątkowego do złożenia takowego w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Pro-

jektowana ustawa, mimo, w istocie, otwartej listy podmiotów zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych wyklucza jednak możliwość wystąpienia sporu między wzywającym, a wezwanym co do podlegania obowiązkowi składania oświadczeń majątkowych, nakazując jednocześnie w art. 14 ust. 1 pkt 1 upublicznienie faktu niezłożenia oświadczenia majątkowego.

Mając to na uwadze wypada rozważyć potrzebę wprowadzenia obowiązku wydawania przez podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego decyzji administracyjnych stwierdzających:

- a) podleganie obowiązkowi złożenia oświadczenia majątkowego,
- b) upływ terminu na złożenie oświadczenia majątkowego,

z możliwością jednoczesnego nadania takim decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności oraz sformułowania wezwania do złożenia oświadczenia majątkowego w terminie 14 dni od dnia doręczenia takiej decyzji.

W świetle art. 14 ust. 1, 2 i 3 projektowanej ustawy należy przyjmować, że podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego po upływie terminów na składanie oświadczeń majątkowych, o ile upływ terminów nastąpiłby odpowiednio wcześniej przed 30 października danego roku kalendarzowego (w projekcie nie mówi się o ile wcześniej) ma obowiązek do 30 października każdego roku kalendarzowego przedstawić w formie właściwej dla publikacji oświadczeń majątkowych, a więc w BIP lub na stronach internetowych Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu wymienione w ust. 1 „własne dane uzupełniające” wraz z ewentualnym wyjaśnieniem lub wyjaśnieniami osoby składającej oświadczenie majątkowe, o których mowa w ust. 2.

Inne uwagi w kwestii ww. wyjaśnień zostały przedstawione powyżej.

IX. Uwagi dotyczące przepisów, mających stanowić podstawy do odpowiedzialności prawnej za naruszenie obowiązków wprowadzonych ustawą

Na wstępie wypada odnotować, że w samym projekcie w grupie przepisów dotyczących odpowiedzialności karnej „zgubiono” art. 18. W uzasadnieniu danego projektu mowa jest jednak o art. 18, w kształcie odpowiadającym treści art. 19 projektu, oraz o art. 19, w kształcie odpowiadającym treści art. 20 projektu.

W art. 17 projektu wprowadzono odpowiedzialność karną za niezłożenie w terminie oświadczenia majątkowego lub oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka oraz za niedopełnienie w określonym w ustawie termi-

nie obowiązku zrzeczenia się pełnienia funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji, w związku z jednoczesnym sprawowaniem funkcji publicznej.

Wątpliwości interpretacyjne mogą pojawić się w związku z ustalaniem podmiotu podlegającego odpowiedzialności karnej na podstawie art. 17 projektu. Wynika to z niejasno sprecyzowanego zakresu podmiotowego projektowanej ustawy, który z kolei determinuje prawidłowość odczytania znamion czynu zabronionego. Przesłstwo określone w art. 17 projektu ma charakter indywidualny. Jego sprawcą mogą być jedynie osoby, na których ciąży obowiązek złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka (art. 9 ust. 1 projektu ustawy) lub oświadczenia majątkowego (art. 11 ust. 1 projektu ustawy).

Osobami tymi są nie tylko podmioty wskazane w art. 2 ust. 1, ale także – w myśl art. 2 ust. 2 projektu – „inne osoby pełniące funkcje publiczne na podstawie odrębnych przepisów”.

Użycie w art. 2 ust. 2 projektu ustawy pojęcia nieostrego może budzić wątpliwości w kontekście postulatu określoności czynu zabronionego (*nullum crimen sine lege certa*). Nie jest bowiem jasne o jakich przepisach jest mowa w art. 2 ust. 2. Rozważania wymaga na ile pomocna mogłaby być w tym zakresie definicja osoby pełniącej funkcje publiczną z art. 115 § 13 k.k.

Problemy związane z ewentualną wykładnią art. 2 ust. 2 projektu mogą rzutować nie tylko na kwestię odpowiedzialności karnej, ale także na stosowanie całej ustawy. (*Patrz także w tej kwestii uwagi w pkt II. nin. uwag.*)

Zastrzeżenia należy sformułować także wobec treści art. 19 projektu ustawy. Przepis ten w ust. 1 penalizuje zachowanie polegające na niepodaniu źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym a nabytego w okresie pełnienia funkcji. W ust. 2 art. 19 wprowadzono natomiast zastrzeżenie, że mienie, którego źródeł nie ujawniono stanowi korzyść majątkową w rozumieniu art. 45 § 1 k.k., nakładając jednocześnie na sąd obowiązek orzeczenia jego przepadku w razie wydania wyroku skazującego. Nie ma przy tym znaczenia czy skazany jest właścicielem mienia objętego przypadkiem (art. 19 ust. 3 projektu).

Pomijając zasygnalizowane już wątpliwości, co do indywidualnie określonego podmiotu tego przestępstwa (zob. uwagi dot. art. 17 projektu), sprzeciw budzi przyjęcie, że mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono stanowi korzyść majątkową pochodzącą bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa. Powstaje bowiem pytanie o

jakim przestępstwie jest mowa w art. 19 ust. 2 projektowanej ustawy w zw. z art. 45 § 1 k.k.

Za błędne należy uznać założenie, że korzyść majątkowa wynika z przestępstwa określonego w art. 19 ust. 1 projektowanej ustawy. Z samego faktu nieujawnienia źródeł pochodzenia mienia nie można wywodzić, że sprawca osiągnął z tego tytułu chociażby pośrednio korzyść majątkową.

Z uzasadnienia projektu (*w którym przywołuje się nieistniejący art. 18, wskazując w istocie na art. 19*) wynika natomiast, że proponowany przepis opiera się na przyjęciu, że „mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową, uzyskaną chociażby pośrednio z przestępstwa korupcji” (s. 18 uzasadnienia). Takie rozumowanie opiera się na aksjomatycznym założeniu, że sprawca przestępstwa stytyzowanego w art. 19 ust. 1 projektu ustawy uzyskał korzyść majątkową z uprzednio popełnionego przestępstwa korupcji, z czym – z oczywistych względów – nie sposób się zgodzić. Wynika z tego, że ujemne konsekwencje prawne w postaci przepadku mienia wyprowadza się z niestwierdzonego wyrokiem sądu przestępstwa korupcji. Tymczasem pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za tego rodzaju przestępstwo powinno nastąpić w odrębnym postępowaniu, w którym należałoby także rozważyć możliwość zastosowania środka penalnego w postaci przepadku mienia stanowiącego korzyść majątkową pochodzącą bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa korupcji.

Pomijając bezzasadność twierdzenia zawartego w przytoczonym fragmencie uzasadnienia nie jest jasne dlaczego uznaje się w nim, że mienie, którego źródeł pochodzenia nie ujawniono, stanowi korzyść majątkową, uzyskaną chociażby pośrednio z przestępstwa korupcji, a nie jakiegoś innego przestępstwa np. kradzieży lub płatnej protekcji? Co więcej, w poprzedzającej to stwierdzenie części uzasadnienia (s. 18) podniesiono, że nieujawnienie źródeł pochodzenia mienia stanowi jedynie „uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa korupcyjnego”, co pozostaje w opozycji do kategoriycznego stwierdzenia, że sprawca uzyskał w ten sposób korzyść majątkową pochodzącą z przestępstwa korupcji.

Warto również zwrócić uwagę, że projekt w art. 18 ust. 2 wprowadza ustawowe założenie przestępnego pochodzenia mienia, podczas, gdy zgodnie z art. 45 § 1 k.k. ustalenie tego czy sprawca uzyskał bezpośrednio lub pośrednio korzyść z popełnionego przestępstwa należy do uznania sądu.

Generalne zastrzeżenie budzi także wysokość sankcji za przestępstwa określone w projekcie ustawy. W szczególności dotyczy to czynu polegającego na nieujawnieniu źródeł pochodzenia mienia (art. 19 projektu), za który przewidziano karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 3 lat (*w uzasadnieniu projektu mowa jest o karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat*). Nie kwestionując bynajmniej potrzeby penalizacji zachowania określonego w art. 19 projektu ustawy, sprawą otwartą pozostaje rozważenie zasadności wprowadzenia tak wysokiej sankcji, która w systemie prawa karnego charakteryzuje czyny o wysokiej społecznej szkodliwości.

W art. 16 projektu proponuje się, aby niezłożenie w terminie oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka lub oświadczenia majątkowego albo niewypełnienie obowiązku określonego w art. 5 stanowiło m.in. podstawę do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub „innej odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa” bez podania rodzaju odpowiedzialności, co może wywoływać trudności w stosowaniu tego przepisu w praktyce tym bardziej, w dalszej części tego przepisu mowa jest także o następstwie w postaci odwołania ze stanowiska lub rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Ten ostatni przepis w części końcowej, podobnie jak i art. 20 omawianego projektu, kreujący odpowiedzialność pracodawcy za zatrudnienie osoby pełniącej funkcję publiczną „wbrew warunkom określonym w art. 8”, nie znajduje żadnego uzasadnienia i jest sprzeczny w szczególności z przepisami kodeksu pracy. Stosunek zatrudnienia korzysta z ochrony prawnej. Wydaje się, że w danym wypadku można jedynie rozważać możliwość uznania umowy o pracę za nieważną, jako zawartą wbrew przepisom ustawy (art. 58 § 1 k. c. w związku z art. 300 k. p.), z dalszym nałożeniem obowiązku zwrotu świadczenia (korzyści), jakie każda ze stron, w wyniku takiej umowy otrzymała. Zagadnienie jest jednak wysoce kontrowersyjne.

Wydaje się, że skoro ustawodawca nakazuje osobie pełniącej funkcję publiczną dokonywać wyboru „jej (i jej małżonka) pól aktywności życiowej”, w kontekście jej (ich) źródeł dochodu (utrzymania), i ktoś tego nakazu nie respektuje, to powinno to rodzić sankcje nie po stronie pracownika i pracodawcy, lecz sankcję w postaci pozbawienia (lub zawieszenia) prawa pełnienia określonej funkcji publicznej. Dotyczy to także braku wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 projektowanej ustawy. Pomysł nie jest bynajmniej oryginalny i znajduje odzwierciedlenie między innymi w przepisach regulujących wygaśnięcie mandatu radnego. Brak rezygnacji z określonych zajęć zarobkowych uznawanych przez ustawodawcę za kolidujące z

wykonywaniem określonej funkcji publicznej może być (i bywa) traktowany na równi ze zrzeczeniem się mandatu (określonej funkcji publicznej) – por. np. art. 24 b ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

X. Zagadnienie przechowywania oświadczeń majątkowych i oświadczeń o działalności gospodarczej małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną.

Artykuł 13 ust 7 projektowanej ustawy wprowadza zasadę, zgodne z którą oświadczenia majątkowe przechowuje się przez okres 6 lat od złożenia oświadczenia. Doprecyzowania w projekcie wymaga kwestia tego, jaki organ przechowuje oświadczenia majątkowe zważywszy, że ich kontroli może dokonywać nie tylko podmiot, któremu je złożono, ale także właściwy urząd skarbowy (art. 13 ust. 1 projektu ustawy) oraz CBA (art. 13 ust. 7 projektu ustawy). Ponadto należałoby określić sposób postępowania z oświadczeniami po upływie 6 lat (np. zniszczenie).

Projekt nie rozstrzyga o jego „dalszych losach” oświadczeń majątkowych. Można tylko domniemywać, że po upływie wskazanego okresu ulega zniszczeniu. Należy zauważyć, że rodzaj informacji zawartych w oświadczeniu dotyczy interesów majątkowych (a czasem także osobistych) nie tylko osoby, która złożyła oświadczenie ale jej małżonka i innych osób (art. 11 ust. 3 pkt 8). Należyte ich zabezpieczenie jest więc doniosłe (zwłaszcza, gdy chodzi o część danych nie podlegających ujawnieniu – adresy, imiona i nazwiska części osób, z którymi składający oświadczenie zawarł umowy przysparzające art. 11, ust. 7) a uchybienia w tym zakresie mogą rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą. Jej skala jest trudna do przewidzenia, zapewne jednak znaczna zważywszy na liczbę osób zobowiązanych do składania oświadczeń.

Analogicznego, w stosunku do art. 13 ust. 7, przepisu nie ma, jeżeli chodzi o przechowywanie oświadczeń dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej przez małżonka osoby pełniącej funkcję publiczną.

XI. Przepisy dotyczące Rejestru Korzyści (art. 15).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 omawianego projektu należy przyjmować, że obowiązek zgłaszania określonych rodzajowo w art. 15 ust. 3 „korzyści” do przedmiotowego rejestru (prowadzonego przez Prezesa Rady Ministrów), **będzie dotyczył jedy-**

nie osób pełniących funkcje wymienione w art. 15 ust. 7 oraz ich małżonków bez wskazania, czy chodzi tu również o małżonków pozostających w separacji z osobą pełniącą określoną funkcję publiczną. Katalog funkcji wymienionych w tym ostatnim przepisie nie został jednak dość precyzyjnie określony, albowiem obejmuje on również „kierowników urzędów centralnych”. Jeżeli autorzy projektu mieli na uwadze jedynie kierowników urzędów centralnych administracji rządowej, to powinni to wprost zapisać. Omawiany przepis w obecnym jego brzmieniu, przy braku legalnej definicji urzędu centralnego, może być odczytywany jako obejmujący także kierowników innych centralnych urzędów państwa niż centralne urzędy administracji rządowej.

Nie jest także jasne, czy do owego Rejestru należałoby zgłaszać korzyści uzyskane tylko przez małżonka (por. 30 dniowy termin na dokonanie zgłoszenia określony w art. 15 ust. 6), czy również przez byłego małżonka lub przez małżonka pozostającego w separacji.

XII. Następstwa organizacyjne i finansowe przyjęcia projektowanej regulacji prawnej dla Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Sądu Najwyższego jako takiego

Opiniowany projekt i związane z nim uzasadnienie nie wydają się dostrzegać kwestii wskazanych w tytule następstw, sygnalizując jedynie potrzebę stworzenia 900 (słownie: dziewięćset) nowych etatów w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym „dla obsługi” projektowanej ustawy.

Trudno jednak sobie wyobrazić, aby Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, także jako Przewodniczący Trybunału Stanu, miał sam lub z udziałem już zatrudnionych w Sądzie Najwyższym osób realizować przypisywane mu projektowaną ustawą całkowicie nowe obowiązki nie tylko w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego i członków Trybunału Stanu, niektórych pracowników Sądu Najwyższego, ale także w stosunku do tak licznej i absolutnie wyjątkowej kręgu osób, które zajmują lub będą zajmowały najwyższe stanowiska państwowe wymienione w art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy.

Choćby tylko z tego punktu widzenia ograniczenie następstw finansowych, w znaczeniu wydatki z budżetu Państwa, projektowanej ustawy tylko w odniesieniu do nowych, licznych etatów dla CBA wydaje się nieporozumieniem.

Oczywiste jest także, że wśród osób, które wspierałyby Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w realizacji jego nowych obowiązków, musiałyby znaleźć się osoby darzone przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego szczególnym zaufaniem.

Nie wydaje się zatem możliwe, w przypadku przyjęcia projektowanej ustawy, uniknięcie zmian w strukturze organizacyjnej i kadrowej Sądu Najwyższego, i związanych z tymi zmianami nowych wydatków w obecnym i przyszłych budżetach Sądu Najwyższego.

XIII. Podsumowanie

Przedłożony do zaopiniowania projekt nie wydaje się do końca przemyślany. Środki w nim proponowane nie zawsze wydają się odpowiadać „deklarowanym celom” ustawy w takim znaczeniu, o którym mowa w art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Niektóre rozwiązania nadmiernie ingerują w sferę prywatności i w sferę „gospodarowania własnością” przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Z punktu widzenia ochrony małżeństwa i rodziny oraz ich „bazy materialnej” projektowana ustawa nie wydaje się naruszać jedynie dóbr osób funkcjonujących w ramach gospodarstw rodzinnych prowadzących działalność wytwórczą w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej (por. art. 4 pkt 8 omawianego projektu). Wyróżniając tego typu osoby i ich rodziny w sposób niezrozumiały autorzy projektu godzą np. w osoby z rodzin rzemieślniczych, prowadzące działalność wytwórczą w większym lub mniejszym zakresie, ale w innym niż produkcja roślinna i zwierzęca.

W przedłożonym projekcie nie definiuje się ani pojęcia gospodarstwa rodzinnego, ani pojęcia produkcji roślinnej lub zwierzęcej, co czyni regulację niejasną. Brak określenia skali ww. produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także wskazania na możliwość lub na brak możliwości łączenia takiej produkcji z inną działalnością wytwórczą sprawia, iż te spośród osób pełniących funkcje publiczne, które uważają siebie „za przynależne” do ww. gospodarstw rodzinnych trudniących się „produkcją roślinną lub (i) zwierzęcą” nie mogą być w istocie pewne co do zwolnienia ich od zakazu określonego w art. 4 pkt 7) lub pkt 8) opiniowanego projektu.

Na zakończenie wypada zauważyć, że „z czysto logicznego punktu widzenia” pod ostatnio wskazany zakaz nie podpadaliby tylko członkowie tych rodzin, które trudniłyby się jednocześnie i produkcją roślinną, i produkcją zwierzęcą. Prowadzenie

w ramach tak lub inaczej rozumianego gospodarstwa rodzinnego tylko produkcji roślinnej, lub tylko produkcji zwierzęcej nie zwalniałoby członka takiej rodziny, pełniącego funkcję publiczną, z przedmiotowego zakazu. W związku z tym proponuje się rozważenie zastąpienie w określonych miejscach art. 4 pkt 7) i pkt 8) spójnika „i” spójnikiem „lub”.

Nie tylko w sygnalizowanej ostatnio kwestii, ale i w całości projektowana ustawa wymaga ponownego przemyślenia i opracowania z uwzględnieniem zasad techniki legislacyjnej przy zachowaniu zwykłej staranności. Wymownym, a zarazem nie podlegającym jakimkolwiek wyjaśnieniu, przykładem braku takiej staranności autorów projektu jest niezachowanie ciągłej numeracji artykułów. (W projekcie nie przedstawiono np. art. 18, do którego, w istocie jako art. 19, nawiązywano w uzasadnieniu projektu).

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa • Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 2376 /OBSiL/2008

Warszawa, dnia 8 maja 2008 r.

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

PS-93/08

Data wpływu 14-05-2008

Szanowny Pan

Lech Czapla

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie!

Projekt w sposób całkowicie nie uzasadniony rozszerza katalog osób w stosunku do których będą stosowane ograniczenia o:

1. osoby zatrudnione na stanowiskach średniego szczebla zarządzania, koordynujących lub samodzielnych w korpusie służby cywilnej (art. 2 ust. 1 pkt 5 projektu) oraz
2. osoby zatrudnione w urzędach państwowych, o których mowa w ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 86, poz. 953 z późn. zm.) na stanowiskach kierowników jednostek i komórek organizacyjnych, ich zastępców, głównego księgowego oraz na stanowiskach podlegających bezpośrednio kierownikowi urzędu (art. 2 ust. 1 pkt 6 projektu).

Powyższe ograniczenia będą w sposób bezpośredni dotykały radców prawnych świadczących pomoc prawną w ramach stosunku pracy w urzędach obsługujących organy władzy państwowej. Zaznaczyć przy tym należy, iż radcowie co do zasady zajmują stanowiska samodzielne lub bezpośrednio podlegające kierownikowi urzędu.

Osoby te będą musiały zrezygnować bądź z pracy w urzędach, bądź zlikwidować działalność gospodarczą (indywidualne kancelarie radców prawnych, spółki radców, itp.). Zaznaczyć przy tym należy, iż osoby takie na prowadzenie działalności gospodarczej uzyskały stosowne zgody przełożonych.

Jednocześnie w/w radcowie prawni będą mogli w dalszym ciągu prowadzić obsługi prawne spółek handlowego, o ile nie będzie to wywoływać podejrzeń o ich stronniczość lub interesowność. Co ciekawe obsługę tę radcowie będą mogli prowadzić zarówno w ramach stosunku pracy, ale też w oparciu o umowę cywilnoprawną („być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć ...” – art. 4 pkt 2 projektu), a więc także w formie w jakiej świadczy się pomoc prawną w ramach indywidualnej kancelarii. Jednocześnie zwrócić należy uwagę na art. 4 pkt 8 projektu, który w swej treści zakazuje bycia pełnomocnikiem podmiotu

KRAJOWA RADA
RADCÓW PRAWNYCH

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa • Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

prowadzącego działalność gospodarczą, bez wyłączenia spod tego zakazu pełnomocnictwa procesowego.

Uzasadnienie projektu nie zwraca także uwagi na okoliczność, iż wprowadzenie projektu spowoduje negatywne skutki zarówno dla urzędów obsługujących organy władzy państwowej (rezygnacja części radców ze stosunku pracy), jak i zawęzi dostęp obywateli do fachowej pomocy prawnej (ograniczenie możliwości świadczenia pomocy prawnej przez radców pozostających w stosunku pracy w urzędach).

Obecnie obowiązujące przepisy prawa, a także normy etyczne dotyczące zasad świadczenia pomocy prawnej przez radców prawnych w sposób dostateczny chroni interes państwa i społeczeństwa, a także zapobiega negatywnym zjawiskom będącym podstawą tego typu uregulowań. Nie ma podstaw do rozszerzania katalogu osób do których stosuje się ograniczenia przewidziane w projekcie ustawy o kolejne kategorie osób, które nie mają bezpośredniego wpływu na działania organów władzy państwowej i wydawane przez nie akty normatywne.

2 19 2014 r.

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Dariusz Sałajewski

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 23 lipca 2008 r.

DL-P-V-072-3/08

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Seznamy Panie Ministrze,

W nawiązaniu do pisma Nr PS-93/08, uprzejmie przedstawiam przygotowaną zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39), opinię o poselskim projekcie ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych.

Jak wynika z uzasadnienia projektu, jego głównym celem jest „wprowadzenie zasady lustracji majątkowej osób pełniących funkcje publiczne. Celem zaś lustracji majątkowej jest ujawnianie przez osoby pełniące funkcje publiczne nie tylko posiadanego majątku, ale także źródeł pochodzenia mienia podlegającego ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym, które zostało nabyte w okresie pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska (...)”. Tym samym, wedle projektodawcy, założeniem jest „stworzenie skutecznych metod kontroli stanu majątkowego funkcjonariuszy publicznych i innych osób wskazanych w ustawie przez określenie katalogu informacji o stanie ich majątku, które muszą być ujawniane”.

Analiza projektu prowadzi do wniosku, iż sposób realizacji powyższych zamierzeń budzi wątpliwości.

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 24.07.2008

1. Pewne zastrzeżenia budzi zakres podmiotowy projektu ustawy, określony w art. 2 projektu. W katalogu osób pełniących funkcje publiczne w rozumieniu projektowanej ustawy ujęto m.in. urzędników służby cywilnej (pkt 7), pracowników gabinetów politycznych (pkt 8), a także członków korpusu służby cywilnej, zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych (pkt 10) i w urzędach i izbach skarbowych oraz w urzędach kontroli skarbowej (pkt 11).

Z uwagi na fakt, iż osoby wymienione w art. 2 projektu podlegałyby rygorom określonym w projektowanej ustawie, należałoby podnieść, iż niezasadne wydaje się objęcie określonymi obowiązkami wszystkich urzędników służby cywilnej. W myśl art. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218, z późn. zm.), korpus służby cywilnej składa się z pracowników służby cywilnej oraz urzędników służby cywilnej, przy czym podstawą zatrudnienia pracowników jest umowa o pracę, a urzędników – mianowanie.

Niezasadnione wydaje się nałożenie obowiązków na niektórych członków korpusu służby cywilnej jedynie z tego tytułu, iż podstawa ich zatrudnienia jest inna niż umowa o pracę.

Kolejno niezasadne wydaje się nałożenie obowiązków przewidzianych w projekcie na wszystkich członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach, o których mowa w art. 2 pkt 10 i 11, bez względu na charakter ich pracy. Projektowane regulacje w tym względzie pozostają w dysharmonii z projektowanymi zmianami w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.). Zgodnie z projektowanym art. 24h ust. 1 tej ustawy (art. 23 pkt 1 projektu), oświadczenia majątkowe składają: radny, wójt, zastępca wójta, sekretarz gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta. Zatem w odniesieniu do administracji samorządowej, obowiązek składania oświadczeń majątkowych dotyczyłby jedynie osób piastujących funkcję organu, zajmujących stanowiska kierownicze lub wydających decyzje administracyjne; katalog ten został ukształtowany przy uwzględnieniu funkcji i charakteru wykonywanych

zadań, natomiast w przypadku członków korpusu służby cywilnej, o których mowa w art. 2 pkt 10 i 11 projektu – brak jest takiego koniecznego zróżnicowania.

Nieprecyzyjne jest pojęcie „gabinet polityczny”, o którym mowa w pkt 8. W szczególności nie wynika z niego, czy chodzi jedynie o gabinet polityczny ministra, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 2006 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.).

2. Należy także podnieść, iż obowiązki, o których mowa w projektowanej ustawie, nałożono nie tylko na osoby wskazane w katalogu z art. 2, ale także na inne podmioty. W art. 35 pkt 1 projektu przewidziano zmianę odnoszącą się do art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.). Zgodnie z proponowanym brzmieniem tego przepisu, do sędziów miałyby się stosować przepisy projektowanej ustawy. Analogiczną zmianę projektuje się w art. 22 pkt 1 odniesieniu do prokuratorów (art. 49a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze).

Konsekwencją powyższego rozwiązania byłyby m.in. jawność oświadczeń majątkowych sędziów i prokuratorów, co budzi wątpliwości. Nie można zgodzić się z uzasadnieniem projektu, w którym stwierdza się, że obecna kontrola oświadczeń majątkowych sędziów i prokuratorów jest fikcyjna. Istnieje możliwość weryfikowania oświadczeń tych osób przez właściwe organy, aby uniknąć sytuacji niejasnych, w których majątek wzrasta bez wyraźnego uzasadnienia czy wskazania źródeł tego majątku.

Zasadne wydaje się raczej utrzymanie regulacji prawnych obejmujących tajemnicą służbową informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym tych osób. Obecnie bowiem, zgodnie z art. 87 § 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym sędziego, stanowią tajemnicę służbową, chyba że sędzia, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie.

Podobnie z art. 49a ust. 5 ustawy o prokuraturze wynika, iż informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym prokuratora stanowią tajemnicę służbową, chyba że prokurator, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych wypadkach podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie. Oświadczenie przechowuje się przez 6 lat.

Nie wydaje się zasadne podawanie do publicznej wiadomości treści oświadczeń majątkowych sędziów i prokuratorów, w szczególności mając na uwadze charakter i rodzaj pracy tych grup zawodowych oraz ich bezpieczeństwo osobiste (własne oraz najbliższej rodziny – poprzez ujawnienie w oświadczeniu powiązań rodzinnych), a także bezpieczeństwo służby wykonywanej przez te osoby.

Specyfika i charakter wykonywania funkcji sędziego i prokuratora wymaga, aby osoby te były chronione w sposób szczególny. Ujawnianie zatem do publicznej wiadomości w BIP oświadczeń majątkowych sędziów i prokuratorów może narazić ich oraz ich najbliższych na niebezpieczeństwo ze strony osób niezadowolonych z rozstrzygnięć procesowych, w których ci sędziowie i prokuratorzy brali udział. Ponadto ujawnienie ich pełnego stanu majątkowego może ułatwić wywieranie na nich nacisków, do prób korumpowania włącznie.

3. Nie można pozytywnie ocenić rozwiązania zawartego w art. 6 projektu, zgodnie z którym naruszenie zakazów określonych w art. 4 projektu powodować będzie odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę, nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia, w którym uzyskano informację o powodach uzasadniających podjęcie takiej decyzji (ust. 1). Odwołanie i rozwiązanie umowy w tym trybie ma być równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy (ust. 2). Projektowana regulacja nasuwa pewne zastrzeżenia. Po pierwsze, nie jest jasne, czy naruszenie zakazów, o których mowa w art. 4 projektu, powoduje ustanie stosunku pracy *ex lege*, czy też dopiero obliguje pracodawcę do dokonania określonej czynności z zakresu prawa pracy.

Po drugie, projektowana regulacja nie uwzględnia faktu, że niektóre osoby pełniące funkcje publiczne, do których będzie miała zastosowanie przedmiotowa ustawa, są zatrudnione na podstawach innych niż umowa o pracę czy powołanie (np. mianowanie – urzędnicy służby cywilnej). Wejście w życie proponowanego przepisu może skutkować bezpodstawnym zróżnicowaniem sytuacji prawnej osób objętych zakresem podmiotowym ustawy. Z jednej strony bowiem pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę lub powołania, w razie naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 projektu, byliby dotknięci skutkiem w postaci ustania stosunku pracy, z drugiej zaś skutek ten nie będzie działał w sytuacji naruszenia tychże zakazów przez pracowników zatrudnionych na innych podstawach.

4. Nie wydaje się uzasadnione zróżnicowanie okresu zakazu zatrudniania, o którym mowa w art. 8 ust. 3, 4 i 5 projektu, osób określonych w art. 7 ust. 1 projektu ustawy (dwa lata), w porównaniu z zakazem zatrudniania określonym w art. 23 pkt 5 projektu dotyczącym art. 24o ust. 6 i 7 i art. 24p ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, czy zakazem określonym w art. 31 pkt 5 projektu dotyczącym art. 25j ust. 6 i 7 i art. 25k ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym (trzy lata). Należałoby doprowadzić do ujednoczenia okresów zakazu zatrudniania osób, o których mowa w wyżej wymienionych przepisach.

5. Kolejno wątpliwości budzi art. 11 ust. 3 pkt 8 projektu. Zgodnie z tym przepisem oświadczenie majątkowe zawierać ma m.in. informacje o mieniu o szacunkowej wartości powyżej 10 000 złotych, w stosunku do którego prawo własności zostało przeniesione na małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków oraz małżonków innych zstępnych, także na inne osoby pozostające we wspólnym pożyciu, na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia.

Z przedmiotowej regulacji nie wynika, czy chodzi o jedną umowę przenoszącą własność, zawartą w okresie 5 lat przed złożeniem oświadczenia, czy też na tę kwotę może składać się wielokrotne przeniesienie własności rzeczy w tym pięcioletnim okresie, a także czy w każdym kolejnym oświadczeniu należy po raz kolejny uwzględniać przeniesienie własności rzeczy opisanych w poprzednim. Nie jest także jasne, czy projektowany przepis ma dotyczyć każdego przeniesienia mienia o szacunkowej wartości powyżej 10 000 złotych na wyżej wskazane osoby, czy też ograniczać się ma do mienia osoby pełniącej funkcję publiczną w rozumieniu projektowanej ustawy.

6. Niezrozumiały jest przepis art. 12 ust. 3 pkt 26 projektu, z którego wynika, że osoby, o których mowa w art. 2 pkt 22, tj. prezesi, wiceprezesi, członkowie zarządu, dyrektorzy zespołów, dyrektorzy oddziałów terenowych oraz osoby zajmujące stanowiska równorzędne pod względem płacowym w agencjach państwowych – składają oświadczenia majątkowe prezesowi właściwego sądu lub właściwemu prokuratorowi apelacyjnemu. Przepis ten jest najpewniej pomyłką projektodawcy.

7. W art. 14 ust. 1 projektu planuje się wprowadzenie obowiązku zamieszczania w BIP przez podmiot uprawniony do przyjęcia oświadczenia majątkowego informacji m.in. o nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych oraz działaniach podjętych w związku z tymi nieprawidłowościami.

Negatywna ocena proponowanego rozwiązania podyktowana jest kilkoma względami. Zastrzeżenia budzi użyty termin „nieprawidłowości”. Jest to termin potoczny, który nie jest właściwy językowi aktów prawnych. Pozostawienie przepisu w takim brzmieniu powodować będzie problemy interpretacyjne dla podmiotów dokonujących analizy oświadczeń majątkowych i w efekcie problemy z klasyfikacją analizowanych oświadczeń. Tymczasem wadliwość tego przepisu jest w swoich skutkach daleko idąca. Należy bowiem zwrócić uwagę, że stwierdzenie

„nieprawidłowości” ma skutkować ich ujawnieniem w BIP, ze wskazaniem z imienia i nazwiska osoby składającej oświadczenie (art. 14 ust. 1 pkt 2 projektu).

Trudno wyrazić akceptację dla proponowanej regulacji, wprowadzającej obowiązek podania w BIP również informacji o działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych, a te przede wszystkim polegałyby na wystąpieniu z wnioskiem do Centralnego Biura Antykorupcyjnego o wszczęcie kontroli oświadczenia majątkowego (art. 13 ust. 5 projektu). Wątpliwości budzi brak doprecyzowania okoliczności, w jakich oświadczenia o stanie majątkowym powinny być kontrolowane przez CBA. Wydaje się, że ten organ powinien podejmować czynności kontrolne dopiero wtedy, gdy organ uprawniony do przyjęcia oświadczenia lub właściwy urząd skarbowy złoży taki wniosek w związku z powzięciem uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości kontrolowanego oświadczenia. Obligatoryjne uruchamianie kontroli w wypadku każdej wątpliwości, i to także w odniesieniu do prawidłowości oświadczenia, prowadziłyby do sytuacji, w której nawet drobne błędy rachunkowe skutkowałyby kontrolą oświadczeń przez CBA (art. 13 ust. 5 projektu).

8. W odniesieniu do wysokości sankcji za czyn określony w art. 19 ust. 1 wskazać należy, iż zagrożenie za popełnienie tego czynu określono w wysokości do 3 lat pozbawienia wolności, podczas gdy za taki sam czyn zabroniony, przewidziany w odniesieniu do innych osób, określonych np. w art. 32 pkt 7 projektu dotyczącym art. 91a pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.), czy w art. 27 pkt 2 projektu dotyczącym art. 35d ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2199, z późn. zm.), zagrożenie to określono w wysokości do 5 lat pozbawienia wolności.

Należy także wskazać na następujące wątpliwości dotyczące przepisów art. 19 ust. 2 i 3 projektu, przewidujących traktowanie mienia, którego źródła pochodzenia nie zostały ujawnione przez sprawcę dopuszczającego się przestępstwa określonego w ust. 1 tego przepisu, jako korzyści majątkowej w rozumieniu art. 45 § 1 K.k.

W szczególności jako niezrozumiałe jawi się wprowadzenie w treści art. 19 ust. 3 *in fine*, podwójnego odesłania do przepisów art. 44 § 4, 5 i 8 K.k. oraz art. 45 § 3-6 K.k. stosowanych odpowiednio, skoro przepisy te zawierają unormowania dotyczące podobnych kwestii, tj. przypadku przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przypadku korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa.

Skoro więc mienie, zgodnie z art. 19 ust. 2 projektu, ma być traktowane jako stanowiące korzyść majątkową, o której mowa w art. 45 § 1 K.k., to odesłanie do przepisów art. 45 K.k. wydaje się wystarczające.

Warto zasygnalizować, iż obligatoryjność przypadku mienia, choćby nie stanowiło ono własności sprawcy czynu, o którym mowa w art. 19 ust 1 projektu, może budzić wątpliwości natury konstytucyjnej.

Analogiczne uwagi odnieść należałoby do projektowanych zmian w ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora – w art. 27 pkt 2 projektu, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym – w art. 31 pkt 7 projektu, ustawy o samorządzie województwa – w art. 32 pkt 7 projektu oraz ustawy z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do parlamentu europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 187, poz. 1925, z późn. zm.) – w art. 41 pkt 2 projektu, mających charakter w istotnym zakresie tożsamy do przepisów omówionych wyżej.

Z wyrazami szacunku

Zbigniew Cwiakalski
Zbigniew Cwiakalski

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr KRS-020-35/1-08

Dot. PS-93/08

WARSZAWA, 2008-04-14

Pan
Lech CZAPLA
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze!

W załączeniu uprzejmie przesyłam opinię Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 kwietnia 2008 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych.

2 wypracowani oszacunku,

sędzia Stanisław Dąbrowski

WYDZIAŁ PRYZYDIALNY

L.dz.
Data wpływu *15-04-2008*

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 9 kwietnia 2008 r.

**w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach
związanych z pełnieniem funkcji publicznych**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z treścią przedstawionego projektu, nie negując potrzeby podejmowania działań zapobiegających patologiom społecznym, opiniuje go negatywnie.

Niniejszy projekt – w art. 2 – zawiera katalog osób pełniących funkcje publiczne, zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych obejmujący również sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Ponadto art. 22 oraz art. 35 projektu rozszerzają zastosowanie ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych odpowiednio do prokuratorów i sędziów. Co do zasady słusznym jest aby wyżej wskazane osoby składały oświadczenia majątkowe jednak złym rozwiązaniem jest zamieszczanie ich w formie ogólnodostępnej. Z uwagi na specyfikę zawodu sędziego oraz prokuratora, w stosunku do nich, podobnie jak chociażby do pracowników wywiadu skarbowego (art. 11 ust. 8 projektu) powinno nastąpić wyłączenie jawności oświadczeń, gdyż w żaden sposób cele projektowanej ustawy nie zostałyby w ten sposób zagrożone. Natomiast rozwiązanie postulowane w projekcie stwarzałoby możliwość wywierania presji na organy wymiaru sprawiedliwości i mogło prowadzić do ograniczenia niezawisłości sędziów.

Niezależnie od powyższego art. 9 ust. 1 projektu nakłada – na podmioty wskazane w art. 2 projektu – obowiązek złożenia oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, zaś ust. 5 tego artykułu bez żadnych uzasadnionych powodów wprowadza wyjątki od ww.

obowiązku. Takie rozwiązanie zdaje się wprowadzać nierówność stosownych podmiotów wobec prawa.

W ocenie KRS wątpliwości budzą też rozwiązania wprowadzone w art. 11 projektu. Ustęp 1 przedmiotowego artykułu nakłada obowiązek złożenia oświadczenia o stanie majątku osobistego małżonka, które zgodnie z treścią projektu również miałyby być publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej lub internecie. Jest to, zdaniem Rady, nieuzasadniona ingerencja w sferę prywatności małżonka osoby publicznej, gdyż majątek takiej osoby może zostać skontrolowany w niezbędnym zakresie przez odpowiedni organ kontroli skarbowej. Również brzmienie ust. 3 pkt 8 przedmiotowego artykułu zgodnie, z którym mienie o szacunkowej wartości powyżej 10 000 zł, w stosunku do którego prawo własności zostało przeniesione na osoby w nim wymienione na podstawie umowy cywilnoprawnej w okresie 5 lat przed dniem złożenia oświadczenia nie jest zrozumiałe. Brak jest podstaw do tego aby osoba publiczna dokumentowała rozporządzenie swoim mieniem na rzecz innych osób na 5 lat wstecz, ww. oświadczenie powinno – w omawianym zakresie – zawężyć element czasu do momentu objęcia przez osobę składającą oświadczenie funkcji publicznej.

Pewne zastrzeżenia budzi również ust. 4 omawianego artykułu. Przepis ten nakłada na składającego oświadczenie obowiązek wskazania źródła pochodzenia mienia, o którym mowa w ust. 3 poprzez enumeratywne wskazanie określonych punktów art. 3 (kolejno: 1, 2, 4, 6 i 8). Zdaniem Rady do katalogu określającego mienie, którego uzyskanie podlega wskazaniu źródła jego pochodzenia należy włączyć pkt 3 ust. 4 art. 11. Powołany przepis obliguje do wskazania jedynie przychodów osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu. Z ust. 4 art. 11 projektu wynika intencja ustawodawcy do wprowadzania optymalnej transparentności w zakresie źródeł pochodzenia wszelkiego mienia osoby, która pełni funkcje publiczne.

W związku z powyższym, włączenie mienia pochodzącego z tytułu innej działalności zarobkowej do katalogu zawartego w ust. 4 art. 11 nakładałoby

również na składającego oświadczenie obowiązek wskazania konkretnej działalności zwiększającej aktywa składającego oświadczenie.

Ponadto Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę na regulację zawartą w art. 19 ust. 2 i 3. Zdaniem Rady określenie mienia, którego źródła pochodzenia nie ujawniono korzyścią majątkową w rozumieniu art. 45 § 1 KK jest przejawem transgresji granic penalizacji. Zdaniem KRS niewłaściwym jest utożsamianie pojęcia korzyści majątkowej (zwłaszcza w rozumieniu art. 45 § 1 KK) z mieniem, którego źródła pochodzenia nie ujawniono. Faktu, że ktoś nie ujawnił takich źródeł nie można traktować ex lege jako sytuacji, w której nabył korzyść majątkową w wyniku popełnienia przestępstwa. Dalsza regulacja (ust. 4 art. 11 projektu) wskazuje, że w przypadku skazania za przestępstwo określone w art. 19 ust. 1 projektu sąd orzeka przepadek mienia, którego źródła pochodzenia nie ujawniono, chociażby nie stanowił własności sprawcy. Taki stan prawny mógłby doprowadzić do sytuacji, w której przez sam fakt nie uwzględnienia w oświadczeniu źródła pochodzenia korzyści – abstrahując od przyczyn – odebrano by mienie osobie, która np. nabyła je w dobrej wierze od sprawcy popełnienia przestępstwa z art. 19 ust. 1 projektu. Takie rozwiązanie narusza art. 21 ust. 1 Konstytucji.

Nadto, Rada zwraca uwagę na potrzebę preredagowania treści art. 6 ust. 1 projektowanej ustawy, bowiem w obecnym brzmieniu – „(...) w którym uzyskano informację i powodach uzasadniających podjęcie takiej decyzji.” jest on niezrozumiały. W projekcie ustawy brak jest również art. 18, bezpośrednio po art. 17 następuje art. 19.

BIURO
Krajowej Rady Sądownictwa

Za zgodność z oryginałem

SZEF BIURA
Krajowej Rady Sądownictwa

Irena Piotrowska
sędzia Irena Piotrowska

Przewodniczący

Krajowej Rady Sądownictwa

Stanisław Dąbrowski
sędzia Stanisław Dąbrowski